

PROGRAMMABEGROTING

2013 – 2016

Inhoudsopgave

PROGRAMMABEGROTING 2013-2016

AANBIEDINGSBRIEF	5
PROGRAMMA'S.....	9
programma 1 Inwoners en Bestuur	13
programma 2 Veiligheid	21
programma 3 Wonen	27
programma 4 Economie en Milieu	35
programma 5 Bereikbaarheid	43
programma 6 Onderwijs, Sport, Cultuur en Welzijn	49
programma 7 Gezondheid en maatschappelijke ondersteuning	59
Algemene Dekkingsmiddelen en Onvoorzien	69
PARAGRAFEN	75
paragraaf 1 Lokale heffingen	77
paragraaf 2 Weerstandsvermogen	81
paragraaf 3 Onderhoud kapitaalgoederen	91
paragraaf 4 Financiering	99
paragraaf 5 Bedrijfsvoering	103
paragraaf 6 Verbonden partijen	109
paragraaf 7 Grondbeleid	113
FINANCIËLE BEGROTING.....	119
Overzicht van baten en lasten	120
Meerjarenraming	126
Uiteenzetting van de financiële positie	131

Aanbiedingsbrief

Inleiding

Hierbij bieden wij u de begroting 2013 - 2016 aan. 2013 is het jaar waarin Nijkerk 600 jaar stadsrechten gaat vieren. Een jaar waarin we volop de gelegenheid hebben elkaar er extra aan te herinneren dat het goed leven is in Nijkerk.

De u aangeboden begroting sluit aan bij de uitgangspunten uit het coalitieakkoord en ons collegeprogramma: eigen verantwoordelijkheid, betrouwbare overheid, sociale rechtvaardigheid en beheersing van ambitie en lastendruk.

Deze begroting is een uitwerking van de Kadernota 2013 - 2016. In lijn met de kadernota houden we rekening met rijksbezuinigingen die hun weerslag zullen hebben op de hoogte van het Gemeentefonds. De Tweede Kamerverkiezingen op 12 september 2012 kunnen gaan leiden tot aanvullende ombuigingen.

Ons college is op basis van de op dit moment beschikbare informatie van mening dat met de nu voorliggende begroting een sluitend beeld wordt gegeven van de met u afgesproken te realiseren projecten, inkomsten en uitgaven. Hierbij is er een balans tussen onze ambities en financiën.

600 jaar Nijkerk

In 2013 viert onze gemeente het jubileum van 600 jaar stadsrechten. Voor het feest 'Nijkerk 600 jaar' is een stichting opgericht. De stichting is druk bezig met de voorbereiding van alle activiteiten. Inwoners van de gemeente Nijkerk zijn uitgenodigd om op basis van vier thema's ideeën aan te dragen voor het programma in 2013. Deze thema's zijn: Cultuur & historie, Natuur, recreatie & toerisme, Sport en Nijkerk in bedrijf. De stichting Nijkerk 600 zoekt actief naar mogelijkheden voor cofinanciering van de activiteiten. Samen met inwoners, verenigingen en sponsors wordt gezorgd voor een prachtig feestjaar 'Nijkerk 600 jaar'.

Economische situatie

Volgens het CPB zal Nederland moeten werken aan verder herstel van de economie. Tot 2017 wordt door het CPB geringe groei verwacht, en zullen de overheidsfinanciën op orde zijn gebracht. Dit laatste is ondermeer afhankelijk van welke maatregelen het Rijk treft om de staatsschuld en het begrotingstekort te gaan verkleinen.

Om dit te bereiken is ondermeer door het CPB aangegeven dat het Rijk te komende jaren ongeveer € 20 miljard zal moeten besparen. Op welke wijze dit zal gaan gebeuren is nog zeer onduidelijk vanwege de Tweede Kamerverkiezingen van 12 september. Op het moment van het opstellen en vaststellen van deze begroting door ons college moesten deze nog plaatsvinden. Afhankelijk van de samenstelling van het nieuwe Kabinet zullen er kansen en bedreigingen naar de gemeente toe komen. Mogelijk zullen controversieel verklaarde onderwerpen zoals de Wet Werken naar Vermogen en de decentralisatie van het AWBZ-onderdeel begeleiding alsnog worden behandeld en worden gedecentraliseerd naar de gemeenten. Ook zal het Rijk waarschijnlijk komen met substantiële besparingen. Deze mogelijke besparingen zullen zeker gevolgen hebben op onze begroting en onze ambities. Hierop komen wij later in deze brief terug.

Gevolgen Nijkerk

De economische situatie heeft natuurlijk ook impact op de gemeente Nijkerk. Wij merken dat bijvoorbeeld bij de ontwikkeling van onze woningbouwlocaties en bedrijventerreinen. De economische situatie heeft ook gevolgen voor de opbrengst van de leges omgevingsvergunningen. In 2012 is er sprake van een terugval in deze legesopbrengsten. De oorzaken hiervan zijn de uitbreiding van de mogelijkheden voor vergunningvrij bouwen en het gegeven dat de bouwwerken waarvoor een omgevingsvergunning wordt aangevraagd gemiddeld kleiner van omvang zijn dan in de voorafgaande jaren. Om de kosten te drukken

hebben we de werkprocessen voor de omgevingsvergunningen zo efficiënt mogelijk ingericht door de processen te vereenvoudigen, met standaardbrieven te werken en door het werkproces volledig te digitaliseren. Verdere optimalisatie van de werkprocessen zal plaatsvinden in RUD-verband door de werkprocessen zoveel mogelijk lean maken. Daarnaast is de geraamde inhuur van €145.000 teruggebracht tot € nul.

Om de kostendekkendheid van de leges te verhogen wordt een verhoging van de tarieven met 15% voorgesteld. Hiermee lopen we goed in de pas met de legestarieven binnen de regio. Met deze stijging zijn de leges nog steeds niet volledig kostendekkend, maar een hogere stijging wordt in deze economisch moeilijke tijd vooralsnog niet wenselijk geacht. Hiermee kan niet worden uitgesloten dat bij een blijvend tekort op de kostendekkendheid de tarieven in 2014 opnieuw moeten worden verhoogd (ingroeimodel). Via de afzonderlijke raadsvoorstellen over de aanpassing van de diverse leges- en belastingverordeningen zullen wij hierop nader ingaan.

Ook de arbeidsmarkt in Nijkerk staat onder druk. Gelukkig heeft dit nog niet geleid tot een significante vergroting van het aantal uitkeringsgerechtigden in onze gemeente.

Speerpunten voor 2013

In het collegeprogramma 2010 - 2014 'Helder als glas' hebben wij een planning van activiteiten van de beleidsvoornemens opgenomen. In 2013 zullen wij vooral bezig zijn met doorontwikkeling en uitvoering van hetgeen wij in voorgaande jaren hebben opgestart om onze ambities waar te maken. Het komende jaar zullen wij doorgaan met de woningbouwontwikkeling, onder andere in Nijkerkerveen, het stimuleren van bedrijvigheid en werkgelegenheid, de bereikbaarheid van Nijkerk, het zorgdragen voor goede maatschappelijke voorzieningen en het welzijn en de veiligheid van onze inwoners.

Zoals verwoord in ons collegeprogramma 2010-2014 'Helder als glas', willen wij de ambitie en lastendruk beheersen. Daarom zullen wij terughoudend omgaan met nieuwe beleidsvoorstellen die budgettaire consequenties hebben. Alleen die voorstellen die van groot belang zijn voor de ontwikkeling van onze gemeente hebben wij opgenomen in deze begroting. Onze ambitie om de gemeente Nijkerk te blijven ontwikkelen blijft overeind. Zoals toegezegd bij de behandeling van de Kadernota 2013 zijn wij voornemens om samen met u het tempo te bepalen van de uitvoering van de ambities van onze gemeente. Dat doen wij met u via het Programma Ruimtelijke en Maatschappelijk Investerings (PRMI). Nog in 2012 zullen wij hierover met u in discussie gaan om te komen tot het ambitieniveau dat past bij onze gemeente.

Financieel resultaat

Deze begroting is structureel sluitend. Dit is mede het gevolg van de samen met u structureel doorgevoerde bezuinigingen van in totaal bijna € 4,5 miljoen in de afgelopen jaren. In deze begroting is niet opgenomen de bezuiniging op de sluiting van het loket Hoevelaken. Naar aanleiding van uw amendement en motie bij de kadernota hebben wij een alternatieve mogelijkheid onderzocht om het loket open te houden. Het onderbrengen bij de bibliotheek van het loket Hoevelaken zal echter niet leiden tot een bezuiniging. Een aanzienlijk deel van de kosten, zoals de datalijn en de personeelslasten wordt op een andere locatie niet minder. Mogelijk zijn wel de huurlasten bij de bibliotheek lager. Hiermee kunnen we echter niet de bouwkundige aanpassingen in de bibliotheek, die voor een verhuizing nodig zijn, terugverdienen. Om toch de service aan de burger op het huidige nivo te handhaven hebben wij besloten het loket Hoevelaken open te houden op de huidige locatie.

Saldo 2013

In de Kadernota 2013 gaf de jaarschijf 2013 nog een nadelig saldo van € 288.000. Door uw amendement over de tablets is dit tekort over de kadernota teruggebracht tot € 209.000. Bij de opstelling van de begroting hebben wij dit tekort teruggebracht tot een overschot van € 15.000. Dit ondanks dat in de junicirculaire het effect op de algemene uitkering van het Lenteakkoord voor 2013 € 180.000 nadeliger uitviel dan verwacht. In deze begroting houden we dus rekening met een groter nadeel als gevolg van de rijksbezuinigingen dan bij de Kadernota 2013. Door het saldo van diverse voor- en nadelen, ontstaan na

de opstelling van de Kadernota 2013, en het kritisch beoordelen of alle lasten echt al op 2013 drukken hebben wij de jaarschijf 2013 sluitend weten te krijgen. Voor het sluiten van de begroting achten wij extra verhoging van de belastingtarieven of een onttrekking aan de Reserve egalisering kredietcrisis niet nodig.

Saldo 2014 - 2016

Op basis van onze huidige inschatting zullen de jaren 2014- 2016 sluiten met een structureel overschot. Deze verwachte positieve saldi zullen wij nodig hebben als buffer voor mogelijke nadelen uit ons risicoprofiel. Ook meerjarig houden we rekening met een bezuinigingsbedrag gebaseerd op het Lenteakkoord en de Junicirculaire over het Gemeentefonds. Een uitgebreide verschilanalyse vindt u in de 'Financiële begroting'.

Risicoprofiel

Bij de opstelling van deze begroting hebben wij het risicoprofiel van onze gemeente geactualiseerd. De aangroei van het "vrij" vermogen is verminderd ten opzichte van de prognose van de Kadernota 2013. Dit is voornamelijk het gevolg van het naar beneden bijstellen van de winstverwachting van de grondexploitatie Arkerpoort. Over dit laatste hebben we u per brief geïnformeerd. Wij blijven ons inspannen om zowel inhoudelijk , programmatisch en financieel goede resultaten te boeken met onze lopende grondexploitaties. Per saldo blijft er na aftrek van vastgestelde grenzen en bestemming van reserves sprake van een positief "vrij" vermogen.

Het risicoprofiel op het gebied van de exploitatie is ten opzichte van de Kadernota 2013 per saldo ook licht gewijzigd. Een goede ontwikkeling is dat de meerjarenexploitatiesaldi positiever zijn geworden ten opzichte van de kadernota 2013 en dat daar nu meer buffer in zit om risico's op te vangen. De nadere uitwerking kunt u vinden in 'Paragraaf 2 Weerstandsvermogen'.

Bezuinigingen

Motie Alternatieve Bezuinigingsmogelijkheden Amendement uitwerking alle aanvullende bezuinigingsmaatregelen

In september hebben wij u per brief nader geïnformeerd over de maatschappelijke effecten en de hoogte van de besparingsbedragen van de bij de kadernota 2013 geïnventariseerde maatregelen ten bedrage van € 630.000. De meerjarenexploitatiesaldi, en daarmee de budgettaire capaciteit om risico's op te vangen, zijn positiever geworden ten opzichte van de kadernota 2013. Daarom stellen we voor om niet alle, maar een deel van de bij de kadernota gepresenteerde bezuinigingsmaatregelen te nemen. We stellen met een 1e begrotingswijziging, gelijktijdig met deze programmabegroting 2013 – 2016 voor om een aantal bezuinigingsmaatregelen te nemen. Deze zijn niet cijfermatig in de programma's verwerkt.

Vanzelfsprekend gaan we ook door met het optimaliseren van de bedrijfsvoering en laten we kansen om de efficiency te verbeteren niet liggen . In dit kader is bijvoorbeeld besloten de heffing en inning van de belastingen uit te besteden en zijn we nu in de vorm van pilots bezig met de lean-methode om processen efficiënter te maken.

Mogelijke aanvullende ombuigingsronde

In september hebben wij u ook geïnformeerd over het plan om een nieuwe inventarisatie van bezuinigingsmogelijkheden te maken die gebruikt kan worden om een afweging te maken bij de kadernota 2014. Dit is uiteraard mede afhankelijk van de uitkomsten van de Tweede Kamer-verkiezingen en het bijbehorende regeerakkoord en de keuzes die gemaakt gaan worden bij de discussie over het PRMI. Gelet op ervaringen uit het verleden houden we er rekening mee dat bij de kadernota 2014 meer bezuinigingen nodig zijn. Op dat moment beschikken we over voldoende informatie over de totale beschikbare middelen om een goede integrale afweging te maken over welk beleid we intensiveren, welk beleid we voortzetten of op welk beleid we kunnen bezuinigen. "

Lokale lastendruk

Het past binnen de visie van ons college dat wij ons bij de begroting van 2013 onverminderd inspannen om te investeren in de lokale samenleving en daarbij de lastendruk zo beperkt mogelijk houden. Daarom zijn in het algemeen de inflatie en de trendmatige aanpassingen (1,3%) in onze belastingtarieven doorgevoerd. De tarieven voor de afvalstoffenheffing hebben we voor 2013 gelijk weten te houden aan de tarieven voor 2012. Dit laatste is mogelijk doordat we naast kostenstijging ook te maken hebben met stijgende opbrengsten voor recyclebaar afval zoals papier en plastic.

Uitbesteding taken

Per 1 januari 2013 zullen ons medewerkers van belastingen werkzaam zijn voor het samenwerkingsverband GBLT. Daarnaast zullen naar verwachting in 2013 een groot aantal medewerkers op het gebied van de WABO overgaan naar de regionale omgevingsdiensten. Met alle partijen, waaronder de werknemersvertegenwoordiging, hebben wij deze processen zo secuur mogelijk doorlopen en is zo goed mogelijk rekening gehouden met de belangen van onze medewerkers.

Voor de betrokken medewerkers is dit uiteraard een spannende tijd. Wij verwachten dat de medewerkers in hun nieuwe werkorganisatie veel werkplezier en –uitdagingen zullen hebben. In 2013 werken wij verder aan de verplichte regionalisering van de brandweer. Hierbij zullen wij de belangen van onze gemeente en van de beroepskrachten en de vrijwilligers bij de brandweer goed behartigen. Uiteraard betrekken wij u tijdig in de besluitvorming.

Tenslotte

De begroting die voor u ligt, is structureel sluitend. Dat is een goede zaak, zeker in deze economische onzekere tijden. Wij verwachten dan ook geen wijziging in het huidige toezichtregime van de provincie Gelderland. Dat houdt in dat uw raad zonder voorafgaande toestemming van de provincie de begroting mag wijzigen.

Wij zijn van mening dat wij u ondanks de onzekerheden over de effecten van de Tweede Kamerverkiezingen een degelijke begroting aanbieden, waaruit blijkt dat we met zijn allen weer veel gaan realiseren. Een begroting waarin de burger centraal staat. En een begroting waarmee we anticiperen op te realiseren besparingen, zonder extra lastenverzwaring voor inwoners. Graag gaan wij samen met u op basis van deze begroting aan de slag!

11 september 2012

Burgemeester en Wethouders van Nijkerk,

De secretaris,

De burgemeester,

mevrouw mr. M.D. Haalstra

de heer mr. drs. G.D. Renkema

Programma's

Algemeen

In de programmabegroting geeft de raad aan wat zij ten aanzien van de verschillende programma's gerealiseerd wenst te zien. Programma's zijn daarbij gericht op het bereiken van een bepaald maatschappelijk effect. De raad formuleert de doelstellingen die gerealiseerd dienen te worden en stelt de budgetten beschikbaar door vaststelling van de financiële begroting. De programma-indeling op basis van zeven beleidsvelden is door de raad gekozen bij de voorbereiding van de (eerste) programmabegroting 2004.

Het college verzorgt - in overleg met de raad - de voorbereiding van de programma's en de bijbehorende doelstellingen, de paragrafen en de financiële begroting, en is verder belast met de uitvoering van de begroting. Een document dat daarbij in beeld komt is de productenraming, die door het college wordt vastgesteld als hulpmiddel ter uitvoering van de (programma)begroting.

Over de uitvoering van de begroting wordt verantwoording afgelegd in twee documenten. Het college stelt, op het niveau van de productenraming, de productenrealisatie vast. De raad krijgt, op het niveau van de programmabegroting, de jaarstukken ter vaststelling aangeboden, nadat die door de accountant zijn gecontroleerd.

In onderstaand schema is de relatie aangegeven tussen de begrotings- en verantwoordingsdocumenten.

actor	begrotingsfunctie	soort begrotings- of verantwoordingsdocument
raad	allocatie	(programma)begroting
	autorisatie	(programma)begroting
	controle	(programma)jaarstukken bestaande uit jaarverslag en jaarrekening
college	beheertechnisch	productenraming/productenrealisatie
	bedrijfseconomisch	productenraming/productenrealisatie
	verantwoording	(programma) jaarstukken

Naast de genoemde begrotings- of verantwoordingsdocumenten wordt de raad twee keer per jaar via een bestuursrapportage geïnformeerd.

De opzet van de programma's

In de programma's staan de volgende vragen centraal:

1. Wat willen we bereiken?
2. Wat doen we daarvoor?
3. Wat mag het kosten?

Hieronder wordt toegelicht hoe de programma's zijn opgebouwd.

1. Wat willen we bereiken?

Elk programma start met één of meerdere algemene beleidsdoelstellingen, de algemeen beoogde maatschappelijke effecten. De programmabegroting staat niet op zichzelf. Voor een deel zijn doelstellingen uitgewerkt in beleidsnota's. In de verschillende programma's is daarom een beleidskader vermeld, waarbij in een tabel de nota's zijn aangegeven die de hoofdzaak van het gemeentelijk beleid aangeven.

De intentie is om de doelstellingen per programma zoveel mogelijk concreet en meetbaar te formuleren. Dit gebeurt in een aantal uitgewerkte doelstellingen per programma. Deze doelstellingen staan vermeld in de eerste kolom van de tabel(len) bij het onderdeel "doelstellingen en prestaties". De doelstellingen (als uitwerking van de beoogde maatschappelijke effecten) zijn de basis voor de uit te voeren activiteiten. Ten opzichte van de begroting van 2012 – 2015 zijn er weer meer doelstellingen benoemd en ook scherper geformuleerd. Wel verschilt dit per programma. Dit wordt verklaard door nieuw beleid waarin ook scherpere doelstellingen zijn vastgelegd. Zo vertaalt het recent vastgestelde nieuwe WMO-beleidsplan zich in uitgebreidere doelstellingen in programma 6 en 7.

Als verschil ten opzichte van de begroting 2012 – 2015 is in de tabel een kolom 'uitgangssituatie' toegevoegd, waarin staat vermeld hoever we zijn in het realiseren van de doelstellingen.

Om de vraag 'wat willen we bereiken', goed te beantwoorden, kiezen wij ervoor om onze visie op de onderdelen van de verschillende programma's duidelijk te maken. De visie geeft aan hoe wij aankijken tegen het onderwerp en vanuit welk gezichtspunt/gedachtegoed de keuzes gemaakt worden.

2. Wat doen we daarvoor?

De activiteiten die in het begrotingsjaar worden ondernomen om de doelstellingen te realiseren staan vermeld in de laatste kolom van de tabel(len) bij het onderdeel "doelstellingen en prestaties". Voor sommige activiteiten is reden tot of behoefte aan uitleg. In dat geval is een numerieke verwijzing opgenomen. Deze uitleg is vervolgens bij het bijbehorende nummer terug te vinden na de tabel.

3. Wat mag het kosten?

Bij elk programma horen baten en lasten. De raad stelt het beleid vast op het niveau van de programma's en autoriseert de bijbehorende baten en lasten. Autorisatie gebeurt meer specifiek door vaststelling van de Financiële Begroting. Daarin zijn ook de mutaties in de reserves vermeld en een aantal niet bij de programma's vermelde investeringskredieten.

Binnen de bedragen van de programma's heeft het college de vrijheid om te schuiven met de middelen. Echter, die vrijheid is beperkt omdat de door de raad gestelde doelen en prioriteiten wel bereikt moeten worden. Bij afwijkingen daarin zal de raad geïnformeerd worden. Overschrijding van het budget van een programma behoeft altijd de goedkeuring van de raad.

De prioriteiten in de tabel 'Wat mag het kosten' wijzen afzonderlijke budgetten toe aan nieuw beleid voor het komende jaar. Deze zijn zo gekozen dat de raad daarover afzonderlijke besluiten kan nemen, d.w.z. wenst de raad een prioriteit niet te honoreren, dan vervalt het budget en gaat de activiteit niet door. De post overige lasten is het grootste bedrag per programma en gaat in hoofdzaak naar de uitvoering van bestaand beleid. Ook is in de tabel aangegeven welke besparingen de ombuigingen tot gevolg hebben.

4. Uitvoeringsinformatie

Bij het vierde vaste onderdeel per programma worden de producten genoemd die tot het budget van een programma horen en waarmee het programma gerealiseerd gaat worden. Hierdoor wordt de koppeling gelegd met de productenraming die het college vaststelt. Ter indicatie van de 'zwaarte' van een product is ook het geraamde bedrag aan uitgaven vermeld.

In overleg met de auditcommissie is in de begroting 2012 een kolom opgenomen met de beïnvloedbaarheid van de uitgaven. De gehanteerde methode om de beïnvloedbaarheid te bepalen is een zeer grove methode geweest.

Kostendekkende activiteiten, wettelijke taken en kapitaallasten zijn hierbij bijvoorbeeld als 100% niet-beïnvloedbaar beschouwd. Voor de overige uitgaven wordt uitgegaan van een beïnvloedbaarheid van 100% en voor de apparaatskosten van een beïnvloedbaarheid van 60%. Op deze wijze ontstaat een gewogen cijfer voor beïnvloedbaarheid.

De beïnvloedbaarheid van uitgaven gaat in deze begroting over de vrijheid van keuze van uitvoering (gemeentelijke autonomie) zonder te kijken naar de maatschappelijke effecten van deze keuze. Bij de uitwerking van de bezuinigingsscenario's hebben wij wél gekeken naar de maatschappelijke effecten van de te beïnvloeden uitgaven.

De komende jaren zal de methodiek mede in het licht van de bezuinigingsscenario's nader worden uitgewerkt. Overigens betekent het niet dat indien een uitgave beïnvloedbaar is dat de betreffende uitgave onmiddellijk naar beneden kan worden bijgesteld. Het stopzetten van een subsidie gaat bijvoorbeeld veelal gepaard met een afbouwregeling voor de gesubsidieerde instelling.

programma 1 Inwoners en Bestuur

Dit programma gaat over de visie van het bestuur op de toekomst van de gemeente. Het gaat ook over een betrouwbare en gestroomlijnde gemeente die goed communiceert met haar inwoners en bedrijven én hen actief betreft bij ontwikkelingen en het maken van keuzes. Regionale samenwerking is ook een belangrijk punt van aandacht.

De beoogde maatschappelijke effecten van dit programma zijn:

- *goede dienstverlening aan inwoners en bedrijven;*
- *goed, efficiënt, toekomstgericht en toekomstbestendig bestuur van de gemeente;*
- *inwoners die geïnteresseerd zijn in en kennis hebben van het besluitvormingsproces van de gemeenteraad.*

1.1 Beleidskader

Het gemeentelijk beleid over dit programma is hoofdzakelijk geformuleerd in de volgende nota's:

Tabel 1.1

Nota/plan	Planperiode	Jaar vaststelling
Nijkerk in de Regio plaatsbepaling	2010 – en verder	2009
Coalitieakkoord/collegeprogramma	2010 – 2014	2010
Nota burgerparticipatie	2011 – en verder	2010
Nijkerk heeft Antwoord©	2010 – 2014	2010
Strategische agenda FoodValley	2011 – 2015	2011
Structuurvisie Nijkerk	2011 – en verder	2011
Structuurvisie Binnenstad	2011 – en verder	2011
Kadernota Communicatie	2011 – en verder	2011

1.2 Visie en ontwikkelingen

➤ Goede dienstverlening aan inwoners en bedrijven

Dienstverlening

Inwoners en bedrijven staan bij ons centraal en de gemeentelijke dienstverlening stemmen wij af op de behoefte en de wensen van burgers en bedrijven. Dit betekent dat de gemeentelijke dienstverlening klantvriendelijk moet zijn: op tijd, correct, efficiënt en effectief. Dat geldt voor alle kanalen: de balie, de telefoon, brieven, e-mail en website. Uiteraard geldt dit ook voor de persoonlijke contacten die medewerkers van de gemeente in de wijken hebben met inwoners. De ontwikkeling van de dienstverlening is een continue proces. De kwaliteit van de dienstverlening en de tevredenheid van onze inwoners meten we jaarlijks door middel van officiële benchmarks op het gebied van dienstverlening.

➤ Goed, efficiënt, toekomstgericht en toekomstbestendig bestuur van de gemeente

Visie op de toekomst van de gemeente

De gemeente Nijkerk bevindt zich geografisch, economisch, sociaal-cultureel en ook historisch gezien op diverse grensvlakken. We bevinden ons tussen de Randstad met haar dynamische, stedelijke en economische ontwikkelingen en de Veluwe en Vallei met groen, rust en ruimte.

Wij kiezen er voor om geen eenzijdige keuzes te maken voor het een of het ander, maar juist optimaal te profiteren van onze positie. Nijkerk is immers sterk in haar veelzijdigheid en diversiteit. Nijkerk zet in op behoud van de eigenheid van de drie kernen (Nijkerk, Nijkerkerveen en Hoevelaken). Dit doen we door de stadse, dorps- en landelijke kwaliteiten te versterken én door het landschap en de landbouw tussen de kernen te koesteren en daar waar nodig in ere te herstellen.

Ons doel is een gemeente met een dynamische bedrijvigheid en een gezonde middenstand. Waar men rustig kan wonen in een groene omgeving. Een gemeente bovendien, met goede voorzieningen en recreatiemogelijkheden. Nijkerk wil ontwikkelen, koesteren en verwelkomen.

Structuurvisie

De gemeente Nijkerk wil een goede samenhang bieden tussen aan de ene kant strategische vraagstukken en aan de andere kant concrete beleidsinhoudelijke thema's, zoals bereikbaarheid, de woningmarkt en detailhandelstructuur.

In juni 2011 is een integrale maatschappelijke en ruimtelijke visie voor Nijkerk in 2030 vastgesteld: de Structuurvisie. De Structuurvisie vormt het integrale ruimtelijke en maatschappelijke kader waarbinnen de gemeente Nijkerk zich de komende twintig jaar ontwikkelt. De Structuurvisie is nadrukkelijk meer dan een ruimtelijk kader; er zijn ook richtinggevende uitspraken vastgelegd die invloed hebben op de sociale samenhang en dus op de samenleving.

In de Structuurvisie is het lange termijnbeleid op hoofdlijnen *geformuleerd*, met een maatschappelijke en ruimtelijke dimensie en van strategische aard. Met de Structuurvisie *beschikken* we over een integraal toetsingskader voor initiatieven, *behouden* we regie op gemeentelijke grondzaken en *realiseren* we een betere afstemming op beleid van andere overheden en van aangrenzende gemeenten en regio's.

De strategische ingrepen die nodig zijn om de ambities in deze visie te realiseren, zijn benoemd als bijzondere opgaven: de poorten, aandachtsgebieden en sleutelgebieden. Daarnaast is gelijktijdig met de structuurvisie de binnenstadsvisie Nijkerk ontwikkeld. Dit is in feite één van de sleutelgebieden. De pijlers van de binnenstadsvisie zijn: goede bereikbaarheid en ruim voldoende parkeervoorzieningen, een goed winkelaanbod, versterken uitstraling monumentale stad en het plezierig wonen.

Regionale samenwerking

Wij vinden regionale samenwerking belangrijk, omdat dit zorgt voor politieke krachtenbundeling, kennisuitwisseling, schaalvoordelen en gezamenlijke toegang tot subsidiebronnen. Tevens merken we dat besluitvorming in toenemende mate plaatsvindt op regionaal niveau. Vanuit onze eigen identiteit en kracht willen we daarom de regionale samenwerking intensiveren om daarmee de positie en ontwikkelingsmogelijkheden van onze gemeente te versterken.

Vanwege de ligging van onze gemeente op het grensvlak van vier regio's, willen wij geen eenzijdige keuzes maken, maar per beleidsterrein afwegen welke samenwerking het best bij Nijkerk aansluit.

Communicatie

De gemeente Nijkerk ziet communicatie als een middel om de relatie met inwoners (en andere doelgroepen) te verbeteren. Wij voorzien in goede en begrijpelijke informatie, profileren de gemeente eenduidig als open en betrouwbare overheid en betrekken inwoners bij de ontwikkeling van plannen. Door goed te communiceren en inwoners tijdig te betrekken, kunnen inwoners optimaal gebruik maken van de gemeentelijke dienstverlening en ontstaat een betere kwaliteit van en een groter draagvlak voor beleid. De website beschouwen we als een van onze centrale communicatiemiddelen. De website zal in toenemende mate het eerste contactpunt zijn tussen gemeente en inwoners en fungeert als volwaardige informatiebron en dienstverleningskanaal. Social media bieden in toenemende mate goede mogelijkheden voor interactieve communicatie en actuele berichtgeving. Social media worden waar nodig en mogelijk opgenomen in de gemeentelijke mediamix.

➤ **Inwoners die geïnteresseerd zijn in en kennis hebben van het besluitvormingsproces van de gemeenteraad**

De gemeenteraad vindt het van belang dat inwoners en vertegenwoordigers van organisaties, verenigingen en het bedrijfsleven invloed kunnen uitoefenen op de politieke besluitvorming. Interesse hebben in en kennis hebben van het besluitvormingsproces is daarvoor een belangrijke voorwaarde.

De raad streeft transparantie na van het besluitvormingsproces:

- Vooraf, door middel van tijdige aankondigingen en goede ontsluiting van de raadsstukken;
- Tijdens, door middel van de mogelijkheid tot inspraak, ontmoetingen met raadsleden, het duidelijk verwoorden van standpunten en het live uitzenden van de vergaderingen;
- Achteraf, door middel van informatie over en het uitdragen van raadsbesluiten.

1.3 Doelstellingen en prestaties

Gewenst effect 1: Goede dienstverlening aan inwoners en bedrijven

We hebben onze doelstellingen bereikt als	Uitgangssituatie	Wat gaan we doen om onze doelstellingen te bereiken?
<ul style="list-style-type: none"> - In 2015 de klant op circa 80% van alle vragen tijdens het eerste contact antwoord krijgt. - De website tot een volwaardig dienstverleningskanaal is ontwikkeld en in 2015 volledig voldoet aan de webrichtlijnen. - Nijkerk bij de benchmarks 'publiekszaken' en 'waarstaatjegemeente.nl' tot het bovenste segment van de Nederlandse gemeenten behoort op het gebied van dienstverlening. - De gemeentelijke dienstverlening voor minimaal 70% voldoet aan de servicenormen uit het kwaliteitshandvest. - Ondernemers tevreden zijn over de dienstverlening en deze waarderen met een gemiddeld rapportcijfer 7. 	<ul style="list-style-type: none"> - Inmiddels wordt meer dan 50% van de vragen tijdens het eerste contact beantwoord. - Per 1 januari 2013 wordt voldaan aan de minimale vereiste websiterichtlijnen en per 2015 volledig - Nijkerk scoort bij de benchmark 'Waar staat je gemeente' op nagenoeg alle onderdelen hoger dan de overige 27 deelnemende gemeenten. Bij de benchmark 'publiekszaken' staat Nijkerk op de 6^e plaats van de 70 deelnemende gemeenten - Op grond van uitkomsten van de Mystery Client onderzoeken van de Kamer van Koophandel scoort Nijkerk momenteel gemiddeld een 8. 	<ul style="list-style-type: none"> - De Publiekswinkel ontwikkelt door tot een Klant Contact Centrum (KCC).¹⁾ - Bevindingen uit de benchmarks 'publiekszaken' en 'waarstaatjegemeente' gebruiken als structurele verbetermaatregelen.

Toelichting op 'Wat gaan we doen om onze doelstellingen te bereiken?'

1. Dienstverlening

- Ontwikkelen Klant Contact Centrum (KCC)

De gemeente wordt het overheidsloket voor vrijwel alle overheidsdiensten. In 2015 krijgt de klant op circa 80% van alle vragen direct volledig en correct antwoord. Als doorverwijzing nodig is, dan houdt de Publiekswinkel regie op het contact en blijft de klant goed geïnformeerd over de afhandeling van de vraag. Voor de telefonische dienstverlening gebeurt dit via het landelijk ingevoerde 14+ nummer (Nijkerk heeft Antwoord[®]). Daarnaast is de Publiekswinkel nauw betrokken bij de 'Papierpost'-behandeling en is hier het centrale punt voor aanvragen via de website en de balie. De Publiekswinkel ontwikkelt zich door tot een volwaardig Klant Contact Centrum (KCC) in 2015.

- Digitalisering & website

De digitale dienstverlening ontwikkelt zich voortdurend. Centraal daarin staat de gemeentelijke website. We ontwikkelen de website door tot een volwaardig dienstverleningskanaal, waarbij uiterlijk 2015 volledig wordt voldaan aan de landelijke webrichtlijnen. Eind 2012 wordt daar op de belangrijkste aspecten al aan voldaan.

Vanwege de technologische ontwikkelingen zullen de mogelijkheden van digitale dienstverlening blijven groeien.

Zo loopt er landelijk een project voor modernisering van de burgerlijke stand, waarbij bijvoorbeeld akten van de burgerlijke stand digitaal worden opgemaakt en opgeslagen en burgers digitaal aangifte kunnen doen van geboorte of overlijden.

Ook is het Ministerie van Justitie gestart met een pilot waarbij verklaringen omtrent gedrag rechtstreeks aangevraagd kunnen worden bij het ministerie. Om deze initiatieven mogelijk te maken moeten er aanpassingen in de wet worden gedaan.

De invoering ervan zal consequenties hebben voor het aantal aanvragen dat bij de gemeente wordt ingediend. Maar in de toekomst zal het steeds minder nodig zijn om bij de gemeente langs te gaan voor dienstverlening.

Gewenst effect 2: Goed, efficiënt, toekomstgericht en toekomstbestendig bestuur van de gemeente

We hebben onze doelstellingen bereikt als	Uitgangssituatie	Wat gaan we doen om onze doelstellingen te bereiken?
<ul style="list-style-type: none"> - De gemeentelijke informatie voor inwoners goed en begrijpelijk is. - De Structuurvisie Nijkerk/Hoevelaken functioneert als leidend principe voor beleidskeuzes. - Nijkerkse belangen goed zijn verankerd in regionale strategische agenda's. - De middelen van de gemeente doeltreffend, doelmatig, rechtmatig en burgergericht zijn ingezet (mede naar oordeel van de accountant). 	<ul style="list-style-type: none"> - Nijkerkse belangen zijn geborgd in de Strategische Agenda FoodValley die in oktober 2011 door de Nijkerkse gemeenteraad is vastgesteld. - Over de jaarrekening van de afgelopen jaren heeft de accountant een goedkeurende (rechtmatigheids) verklaring gegeven. 	<ul style="list-style-type: none"> - Communiceren volgens de nota Communicatie en werken volgens de nota Burgerparticipatie. Bredere inzet van social media.²⁾ - In uitvoering brengen van de structuurvisies voor de binnenstad van Nijkerk en voor de gehele gemeente Nijkerk.³⁾ - Ontwikkelen strategische gebieden en voortzetten van nieuwe gebiedsontwikkelingen in de Havenkom Arkervaat (incl. verplaatsing coöperatie Arkervaat.⁴⁾ - Voortzetten van de samenwerking in de regio.⁵⁾ - Het verder uitvoering geven aan het vereenvoudigen van interne procedures/processen/ werkstromen en het terugdringen van onnodige gemeentelijke regelgeving en procedures.

Toelichting op 'Wat gaan we doen om onze doelstellingen te bereiken?'

2. Communicatie

Open communicatie en samenspraak zijn belangrijke speerpunten voor de gemeente. Met de Nota Communicatie 2011 – 2014 is een visie voor de komende vier jaar vastgesteld. Hiermee heeft de gemeente een koers en de wijze van regie op die koers bepaald. Centraal staan:

- goede en begrijpelijke informatievoorziening aan de inwoners;
- bevorderen beeldvorming van de gemeente en het gemeentebestuur als open en betrouwbare overheid en een klantgerichte dienstverlener;
- burgerparticipatie.

De website van de gemeente heeft in 2011 zowel technisch als inhoudelijk een grote verbeterslag ondergaan en is daarbij een up-to-date dienstverlenings- en communicatiemiddel. In 2013 zal er specifiek aandacht zijn voor de gebruiksmogelijkheden en inzet van social media. Daartoe is in 2012 de uitvoeringsnotitie Social Media opgesteld. In 2013 worden social media ook ingezet bij (de interactie rond) projecten.

Daarnaast zullen social media breder worden toegepast door de gemeentelijke afdelingen.

3. In uitvoering brengen van Structuurvisie Nijkerk/Hoevelaken en Binnenstadvisie

De structuurvisie geeft primair richting aan ontwikkelingen in Nijkerk. Niet alles kan tegelijkertijd opgepakt worden, zeker niet onder de huidige economische omstandigheden. Voor de realisatie van de Structuurvisie is het een voorwaarde dat de gemeente mede-investeerders vindt, prioriteiten stelt en de ontwikkeling faseert.

Om richting te geven aan de keuzes is het Programma Ruimtelijke en Maatschappelijke Investerings (PRMI) opgesteld.

De gemeente Nijkerk zal vanuit het PRMI projecten en investeringen initiëren, waardoor ontwikkelingen worden gerealiseerd. Daarnaast geeft zij in hoofdlijnen kaders aan, waarbinnen initiatiefnemers uitgenodigd en gefaciliteerd worden, om ideeën en plannen uit te werken in concrete ontwikkelingsvoorstellen. (ontwikkelingsplanologie – uitvoeringsplanologie)

In juni 2011 is de Binnenstadvisie vastgesteld door de raad. De Binnenstadvisie bevat diverse onderdelen, die we in 2013, samen met de ondernemers, bewoners en andere belanghebbenden willen uitvoeren. Hiertoe is de Regiegroep Binnenstad ingesteld. Deze Regiegroep zal in 2013 een samenwerkingsconvenant afsluiten. In dit samenwerkingsconvenant worden onderlinge afspraken vastgelegd over de doelstelling, de wijze van samenwerken en besluitvorming. Daarnaast zal de Regiegroep een Uitvoerings- en Termijnagenda opstellen.

De benodigde activiteiten, fysieke maatregelen en de hiervoor benodigde financiële middelen zullen worden vastgelegd in deze Uitvoerings- en Termijnagenda.

4. Ontwikkeling strategische gebieden

- Visie Torenstraat - Vrijheidslaan

Tevens wordt er in het kader van de Binnenstadvisie Nijkerk gewerkt aan de uitvoering van de Visie Torenstraat - Vrijheidslaan. In deze visie zijn ruimtelijke uitgangspunten vastgesteld voor de Torenstraat en Vrijheidslaan als geheel en de verschillende deelprojecten. Het uitvoeren van deze deelprojecten is van essentieel belang om de in de Binnenstadvisie genoemde pijlers te realiseren. Daarbij geldt dat de meeste deelprojecten alleen kunnen slagen als daarin de rol van de marktpartijen /ontwikkelaars als investeerder erkend wordt. Marktpartijen hebben al aangegeven dat zij graag dóór willen. De gemeente zal daarbij echter wel steeds de kaders moeten aangeven, zodat voor de marktpartijen duidelijk is binnen welke kaders zij opereren en wat hun risico is. Van daaruit zijn gemeente en marktpartijen gezamenlijk verantwoordelijk voor investeringen in het gebied. Ook zullen marktpartijen eerder geneigd zijn te investeren als de gemeente ook investeert.

- Visie Havenkom

Met de herontwikkeling van het gebied Havenkom en omgeving wil de gemeente een belangrijke bijdrage leveren aan de gewenste versterking van het centrum van Nijkerk. De Havenkom kan door herontwikkeling een verlengstuk van het centrum worden met een uniek woonwerkmilieu met nautisch karakter. Door deze ontwikkeling krijgt de stad een onderscheidende functie binnen de regio en belangrijke economische impuls op meerdere fronten. Een en ander wordt verwoord in de Visie Havenkom, waarvan de verdere uitwerking in 2013 plaatsvindt. De verplaatsing van de Coöperatie Arkervaart zal een prominente plaats innemen in de visie.

5. Regionale samenwerking

- FoodValley

In navolging van de Strategische Agenda FoodValley is in de periode augustus 2011- maart 2012 het Uitvoeringsprogramma FoodValley opgesteld. Hierin staan projecten/programma's die in de periode 2012-2015 uitvoering geven aan de ambities/opgaven die in de Strategische Agenda zijn opgenomen. In 2013 wordt uitvoering gegeven aan een deel van de projecten die de gemeente Nijkerk samen met de andere gemeenten heeft geformuleerd en die een duidelijke meerwaarde opleveren voor Nijkerk.

Deze projecten zijn:

- Gebiedsvisie FoodValley
- Regionale woningmarktstrategie
- Vastgoedmonitor
- Landgoed Appel pilot rood door groen
- Fris Valley

- Regio Amersfoort

In de samenwerking met de regio Amersfoort liggen de raakvlakken met name op het gebied van Economie, Wonen en Verkeer & Vervoer. We verwachten op deze vlakken dan ook de grootste meerwaarde te bereiken. In 2013 wordt daar met regio Amersfoort aan samengewerkt. Het gaat daarbij om ambtelijk en bestuurlijk overleg, maar ook om het gezamenlijk oppakken van projecten die meerwaarde voor Nijkerk hebben. Het ligt in de verwachting dat ook in de regio Amersfoort in 2013 gewerkt wordt aan de opstelling van een strategische agenda.

- Veiligheids- en gezondheidsregio

Regionale samenwerking helpt ons om de kwaliteit en de continuïteit op gebied van brandweezorg, de rampenbestrijding en bovenlokale gezondheidszorg te waarborgen.

Inmiddels is verplichte regionalisering per 1 januari 2014 een feit. Brandweezorg, geneeskundige hulpverlening en rampenbestrijding & crisisbeheersing komen daarmee onder regie van één regionaal bestuurlijk orgaan.

- Regionale Omgevingsdienst De Vallei (ODV)

Vanaf 2013 gaat de Omgevingsdienst De Vallei van start. De Omgevingsdienst werkt dan voor en samen met de vijf Valleigemeenten en de provincie Gelderland aan een veilige, leefbare en vitale leefomgeving. De dienst voert de vergunnings-, toezichts- en handhavingstaken in het kader van met name bouwen en milieu uit voor de partners. Door samen te werken ontstaat een professionele, efficiënte organisatie met kennis van zaken voor bedrijven en inwoners. De werkzaamheden worden zoveel als mogelijk verricht vanuit de gemeentelijke filialen van de dienst. De Publiekswinkel blijft als gebruikelijk open voor informatie over bouwen en milieu.

Medio 2012 is het bedrijfsplan geaccordeerd door de colleges, inclusief een conceptbegroting voor de Omgevingsdienst De Vallei. Het inrichtingsplan is in het derde kwartaal van 2012 afgerond. Ook is de kwartiermaker/beoogd directeur benoemd. Alle partners besluiten uiterlijk in het derde kwartaal over de Gemeenschappelijke Regeling en over het benodigde krediet voor de oprichting van de Omgevingsdienst De Vallei.

Gewenst effect 3: Inwoners die geïnteresseerd zijn in en kennis hebben van het besluitvormingsproces van de gemeenteraad

We hebben onze doelstellingen bereikt als	Uitgangssituatie	Wat gaan we doen om onze doelstellingen te bereiken?
<ul style="list-style-type: none">- De bezoekers van en deelnemers aan de vergaderingen de kwaliteit van de besluitvorming met een voldoende waarderen.	Nulmeting 2012 (april – juni) Waardering vergaderingen: <ul style="list-style-type: none">- rapportcijfer van bezoekers: 5,9- rapportcijfer van deelnemers: 6,8	<ul style="list-style-type: none">- De projecten jeugdgemeenteraad (basisonderwijs) en 'Wegwijs in het gemeentehuis' (vmbo) worden gehouden.- De vergaderingen van de gemeenteraad worden via de website live uitgezonden en kunnen eenvoudig worden geraadpleegd en doorzocht.⁶⁾

Toelichting op 'Wat gaan we doen om onze doelstellingen te bereiken?'

6. Kwaliteit van en kennis over het besluitvormingsproces

De vergaderingen van de gemeenteraad worden aangekondigd in de Stad Nijkerk en op de gemeentelijke website. De vergaderdocumenten zijn raadpleegbaar via internet. De raadsvergaderingen van De Mening en Het Besluit worden live uitgezonden via internet. Direct na de uitzending zijn de vergaderingen beschikbaar als digitaal beeld- en geluidsverslag.

De deelnemers aan en bezoekers van de vergaderingen van de gemeenteraad worden periodiek gevraagd naar de kwaliteit van de besluitvorming. Deze kwaliteit wordt afgemeten aan onder andere transparantie, begrijpelijkheid, toegankelijkheid en faciliteiten.

Alle basisscholen ontvangen een uitnodiging voor deelname aan het jaarlijkse project Jeugdgemeenteraad. Dit jaar krijgen de 3-vmo leerlingen van het Corlaer College het programma Wegwijs aangeboden.

1.4 Wat mag het kosten?

In onderstaande tabel zijn de lasten en baten opgenomen die aan het programma Inwoners en Bestuur verbonden zijn. De prioriteiten zijn apart zichtbaar gemaakt en de overige activiteiten zijn in het totaalbedrag 'Overige activiteiten' opgenomen.

(bedragen x € 1.000)				
L A S T E N	2013	2014	2015	2016
Prioriteiten				
Visie Havenkom	32	30	0	0
Binnenstadsvisie Nijkerk	161	34	34	34
600 jaar Nijkerk	200	15	0	0
Totaal prioriteiten	393	79	34	34
Overige activiteiten	4.839	5.100	5.026	4.940
Totaal lasten programma	5.232	5.179	5.060	4.974
B A T E N				
Prioriteiten				
--	0	0	0	0
Totaal prioriteiten	0	0	0	0
Overige activiteiten	662	656	656	662
Totaal baten programma	662	656	656	662
Saldo programma (= lasten -/- baten)	4.570	4.524	4.404	4.312
Saldo verwacht ná Kadernota 2013	4.511	4.363	4.292	4.208
Verschil	N 59	N 161	N 112	N 104

De verschillen ten opzichte van de Kadernota 2013 worden naast de prijs- en loonpeilontwikkelingen in grote lijnen veroorzaakt door:

- Werkzaamheden ten behoeve van de regionale samenwerking en inzet voor Visie Binnenstad, Torenstraat Vrijheidslaan en Visie Havenkom hebben een nadelig effect op programma 1. Het betreft echter een verschuiving van inzet tussen met name programma 1 en 4 waardoor er sprake is van een budgettair neutraal effect.

1.5 Uitvoeringsinformatie

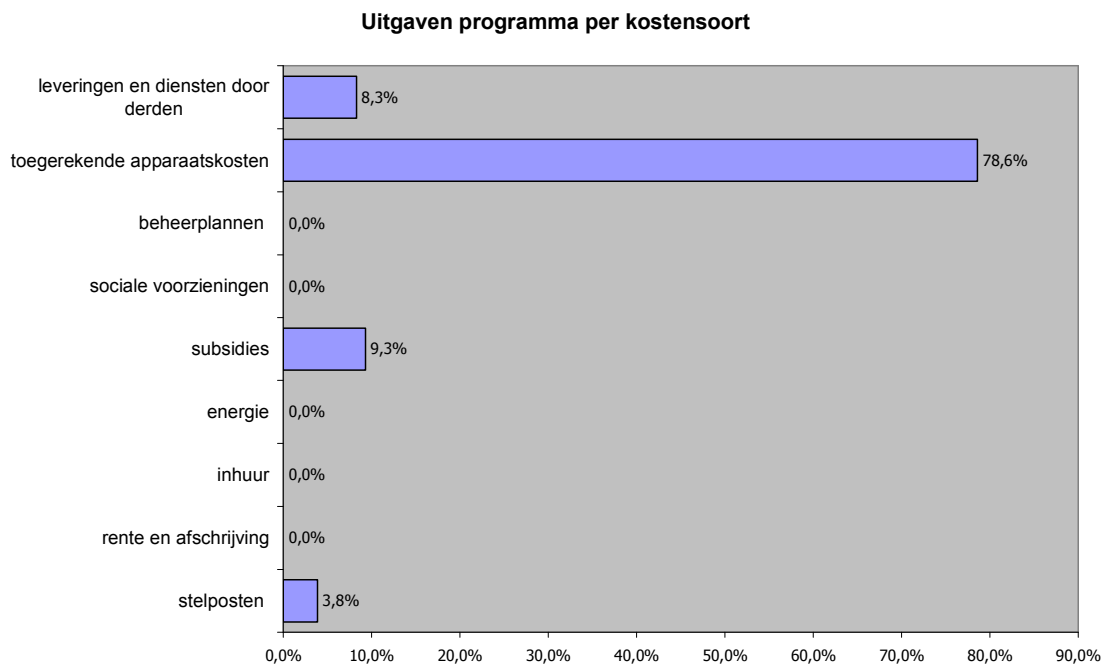
Bij het programma Inwoners en Bestuur horen de volgende producten.

Ter indicatie zijn per product de uitgaven voor 2013 vermeld, in afgeronde bedragen. Daarnaast is de beïnvloedbaarheid van de uitgaven weergegeven. Voor de definitie hiervan verwijzen we u naar pagina 11.

030	Bestuursorganen	€	2.106.000	30%
031	Bestuurlijke samenwerking	€	376.000	80%
032	Representatie	€	42.000	100%
033	Viering 600-jr Stad Nijkerk	€	200.000	0%
040	Bestuursondersteuning	€	442.000	60%
041	Bestuursinstrumenten	€	313.000	60%
050	Burgerzaken	€	1.184.000	0%
810	Bovengemeentelijke en structuurplannen	€	569.000	70%

Bovenstaande tabel maakt geen deel uit van de door de raad vastgestelde begroting.

In onderstaande grafiek zijn de lasten van dit programma onderverdeeld in kostensoorten om een inzicht te geven in het type uitgaven voor dit programma.

programma 2 Veiligheid

Dit programma gaat over de zorg voor een veilige woon-, werk- en recreatiegemeente. Preventie, toezicht en handhaving en een adequate hulpverlening zijn de pijlers onder dit programma.

De beoogde maatschappelijke effecten van dit programma zijn:

- *Nijkerk is een veilige woon-, recreatie- en werkgemeente.*

2.1 Beleidskader

Het gemeentelijk beleid over dit programma is hoofdzakelijk geformuleerd in de volgende nota's:

Tabel 2.1

Nota/plan	Planperiode	Jaar vaststelling
Beleidsplan Brandweer	2010 – 2011	2009
Integraal Veiligheidsprogramma	2010 – 2013	2010
Nota Integraal Handhavingsbeleid	2011 – 2014	2011
Rampenplan deel II	2010 – 2014	2010
Regionaal Crisisplan deel I	2011 – 2014	2011

2.2 Visie en ontwikkelingen

➤ Nijkerk is een veilige woon-, recreatie- en werkgemeente

Samenwerking als basis

De gemeente streeft voor haar inwoners naar een veilig en leefbaar Nijkerk. Zoals in de Structuurvisie Nijkerk/ Hoevelaken 2030 is verwoord: Een gemeente waar het goed toeven is, waar je de kinderen graag ziet opgroeien, waar succesvol wordt gewerkt en ondernomen, waar voor je wordt gezorgd als je hulp nodig hebt en waar iedereen met plezier zijn vrije tijd wil doorbrengen.

Samenwerking tussen veiligheidspartners is de basis. Daarbij geldt als uitgangspunt dat alle veiligheidspartners hun eigen verantwoordelijkheden hebben om Nijkerk waar nodig veiliger te maken en veilig te houden. De gemeente brengt in haar rol als regisseur partijen bij elkaar. In de veiligheidsketen is een goede balans nodig. Dit betekent dat er voldoende prioriteit moet zijn voor preventie, met repressieve elementen en met een goede handhaving als sluitstuk.

Externe veiligheid

Het bieden van een veilige leefomgeving voor haar inwoners is een van de kerntaken van de overheid. Om aan die verantwoordelijkheid invulling te geven, heeft de gemeente Nijkerk een visie op Externe Veiligheid vastgesteld. De aandachtspunten/ knelpunten zoals genoemd in de visie op Externe Veiligheid, zijn de afgelopen jaren alle opgelost.

De gemeente biedt ruimte aan industriële activiteiten en wil die ruimte ook in de toekomst blijven bieden. In ons beleid zijn wonen en risicovolle activiteiten zo veel mogelijk gescheiden.

Externe Veiligheid vormt een vast toetscriterium bij ruimtelijke ontwikkelingen en het vaststellen van nieuwe en geactualiseerde bestemmingsplannen. Zowel de regionale als de lokale brandweer spelen daarbij een belangrijke adviserende rol. In 2013 worden nieuwe ontwikkelingen van het reguliere takenpakket aan de visie getoetst.

Preventie

De brandweer levert, als intern adviseur, expertkennis op het gebied van brandveiligheid ten behoeve van onder andere vergunningverlening en evenementen. Voorlichting met betrekking tot brandveiligheid behoort van oudsher tot de primaire taken van de brandweer.

Er is een landelijk project, genaamd 'Brandveilig leven', om het veiligheidsbewustzijn en de zelfredzaamheid binnen de samenleving te bevorderen. Dit wordt onder andere gedaan door de samenleving erbij te betrekken.

Brandweer Nijkerk heeft de eerste stappen op dit gebied gezet. Bijvoorbeeld via maatschappelijke stages in het voortgezet onderwijs. Op die manier worden leerlingen bewust gemaakt van brandveiligheid en leveren zij een actieve bijdrage aan verspreiding van de boodschap. De brandweer oriënteert zich in de komende tijd op relevante doelgroepen en op mogelijkheden om deze doelgroepen te bereiken. Hierbij valt te denken aan (thuis)zorgorganisaties, woningcorporaties, buurtverenigingen en ouderenorganisaties.

Toezicht en Handhaving

Het college kiest in de nota Integraal Handhavingsbeleid voor een heldere en strakke lijn in de handhaving, om willekeur en rechtsongelijkheid te voorkomen. In de nota zijn op basis van een risicoanalyse prioriteiten in de handhaving gesteld. Ook zijn de doelen geformuleerd die het college met de handhaving wil bereiken.

Afhankelijk van de datum van inwerkingtreding, wordt naar verwachting een groot deel van de werkzaamheden op het gebied van toezicht en handhaving (te weten de toezichts- en handhavingstaken voor wat betreft het milieudeel en het bouwdeel) uitgevoerd door de Omgevingsdienst De Vallei.

Veiligheids- en gezondheidsregio

Regionale samenwerking helpt ons om de kwaliteit en de continuïteit op gebied van brandweezorg, de rampenbestrijding en bovenlokale gezondheidszorg te waarborgen. Inmiddels is door wetgeving verplichte regionalisering van de brandweer een feit.

Brandweezorg, geneeskundige hulpverlening en rampenbestrijding & crisisbeheersing komen daarmee onder regie van één regionaal bestuurlijk orgaan.

Het Algemeen Bestuur van de VGGM heeft ervoor gekozen om de voorbereidende werkzaamheden voor regionalisering van de brandweer vanaf september 2011 op te pakken. Formele besluitvorming is voorzien in de periode 2012-2013. Met ingang van 1 januari 2014 zal de brandweer dan een regionale organisatie zijn.

Het huidige beleidsplan loopt tot en met 2011. Voor de periode 2012-2013 wordt geen compleet beleidsplan meer opgesteld, maar een opvolgdocument dat de periode beschrijft van overgang van lokaal naar regionaal.

In 2012 hebben de Eerste en Tweede Kamer ingestemd met het wetsvoorstel dat uitgaat van 10 politieregio's. De burgemeester blijft verantwoordelijk voor de openbare orde, capaciteitsinzet voor lokale taken en het vergunningenbeleid. De operationele sterkte voor de uitvoering van de reguliere politietaken wordt landelijk met 2.500 agenten uitgebreid, waardoor er meer ruimte zou moeten komen voor de specifieke aanpak van problemen in buurten en wijken. De mogelijke effecten voor de gemeente Nijkerk zijn op dit moment nog niet inzichtelijk.

2.3 Doelstellingen en prestaties

Gewenst effect 1: Nijkerk is een veilige woon-, recreatie- en werkgemeente

We hebben onze doelstellingen bereikt als	Uitgangssituatie	Wat gaan we doen om onze doelstellingen te bereiken?
<ul style="list-style-type: none">- De criminaliteit in 2013 is afgenomen t.o.v. 2011.- In 2013 meer dan 90% van onze inwoners zich veilig voelt.	<ul style="list-style-type: none">- Basis zijn de jaarcijfers van de politie Gelderland Midden 2011.- De resultaten van de 4-jaarlijkse Veiligheidsmonitor 2009.	<ul style="list-style-type: none">- uitvoeren van veiligheidsprojecten zoals buurtbemiddeling, buurtpreventie en platforms.

We hebben onze doelstellingen bereikt als	Uitgangssituatie	Wat gaan we doen om onze doelstellingen te bereiken?
<ul style="list-style-type: none"> - Het veiligheidsbewustzijn en zelfredzaamheid van de inwoners toeneemt. 		<ul style="list-style-type: none"> - Deelnemen aan burgernet en het Veiligheidshuis West Veluwe Vallei. - Bestrijden van veel voorkomende vormen van criminaliteit (zoals woninginbraken, auto-inbraken en openbare orde problemen in het uitgaansgebied). - Implementeren van het regionaal Crisisplan Deelplan II. - Actief inzetten van cameratoezicht in de binnenstad om criminaliteit en overlast te verminderen.¹⁾ - Deelnemen aan het Regionaal Informatie en Expertise Centrum (RIEC).²⁾ - Uitvoeren van een veiligheidsmonitor.³⁾ - Terugdringen alcoholgebruik onder jongeren om verstoring van de openbare orde te voorkomen.⁴⁾ - Verlenen van accurate hulpverlening door de brandweer. - Naar buiten treden met voorlichting en educatie.⁵⁾ - Actief benaderen en betrekken van de lokale werkgevers om het vrijwilligersbestand op peil te krijgen en te houden.⁶⁾ - Extra activiteiten door regionalisering.⁷⁾

Toelichting op 'Wat gaan we doen om onze doelstellingen te bereiken?'

1. Cameratoezicht

De gemeente gaat in 2013 cameratoezicht in de binnenstad van Nijkerk inzetten om de criminaliteit en overlast te bestrijden. Daarbij bestaat de mogelijkheid om vanuit de meldkamers mee te kijken, wanneer de situatie daar om vraagt. Op die manier kunnen openbare ordeverstoringen en incidenten vroegtijdig gesignaleerd worden en kan de politie hier efficiënter en effectiever op inspelen. Dit wordt met name gedaan in de weekenden en bij evenementen. Het cameratoezicht wordt ook gebruikt voor de opsporing en vervolging van strafbare feiten. Uitgangspunt is vermindering van de criminaliteit, waaronder geweldsdelicten en overlast, door de preventieve werking van de camera's.

2. Deelnemen Regionaal Informatie en Expertise Centrum (RIEC)

De gemeente heeft een convenant met het Regionaal Informatie en Expertise Centrum (RIEC) en dit wordt gecontinueerd in 2013. In dit centrum werken naast een groot aantal gemeenten ook instanties als de politie en de belastingdienst samen. Door deze bundeling van kennis en informatie krijgt de gemeente een beter zicht op ongewenste en criminele activiteiten binnen de gemeentegrenzen. Daardoor kan zij nog effectiever de onveiligheid in de gemeente bestrijden.

3. Uitvoeren veiligheidsmonitor

Eens in de vier jaar wordt er op gemeentelijk niveau een veiligheidsmonitor gehouden om de veiligheidsbeleving te toetsen. Het betreft een meting onder inwoners, verspreid over de kernen Hoevelaken, Nijkerkerveen en Nijkerk. Op basis van de onderzoeksbevindingen wordt het integrale veiligheidsbeleid eventueel bijgesteld.

4. Uitvoering Drank -en Horeca Wetgeving

De Eerste Kamer heeft na langdurig beraad op 21 mei 2012 de gewijzigde Drank- en horecawet aangenomen. De wijziging van de Drank- en horecawet regelt de overheveling van taken van het Rijk naar de gemeente. De gemeente krijgt onder andere de bevoegdheid om bij verordening de toegangsleeftijden voor de horeca te koppelen aan sluitingstijden, sancties op te leggen aan supermarkten die alcohol verkopen aan jongeren onder de 16 jaar en het bezit van alcoholische drank van jongeren op straat strafbaar te stellen. De gewijzigde Drank- en horecawet treedt op 1 januari 2013 in werking.

De gemeente Nijkerk is goed voorbereid op de overdracht van bevoegdheden. Eind 2011 is binnen het kader van Fris Valley - het alcoholmatigingsproject binnen Regio De Vallei - een regionale pool van buitengewoon opsporingsambtenaren gevormd. Daaraan neemt ook een Nijkerkse toezichthouder als coördinator deel. Vooruitlopend op de wetswijziging hebben deze toezichthouders gezamenlijk controles uitgevoerd in de deelnemende gemeenten (o.a. Nijkerk, Barneveld en Scherpenzeel). Het doel was om het vergunningenbestand te actualiseren en voorlichting te geven aan horecaondernemers. Vanuit Fris Valley wordt in 2012 nog een specifieke Drank- en horecaopleiding aan de toezichthouders gegeven. Daarmee kunnen zij in 2013 goed opgeleid het toezicht oppakken.

5. Voorlichting en educatie

Voorlichting en educatie moeten het veiligheidsbewustzijn en de zelfredzaamheid van inwoners vergroten. De brandweer inventariseert kwetsbare groepen in de (lokale) samenleving en stemt de vorm en het niveau van voorlichting daarop af (maatwerk). Hierbij wordt samenwerking gezocht met relevante partners buiten het veiligheidsdomein, zoals scholen. Ook in 2013 wordt voorlichting gegeven op basisscholen door leerlingen uit het middelbaar onderwijs. Daarbij wordt gekeken of deze scholieren betrokken kunnen worden bij eenvoudige brandveiligheidscontroles in winkels en horeca.

6. Werving vrijwilligers

De beschikbaarheid van voldoende vrijwilligers voor de uitruk staat onder druk. In 2013 wordt daarom actief gezocht naar mogelijkheden om meer vrijwilligers te werven. We streven daarbij naar een versterking van de samenwerking met het lokale bedrijfsleven.

7. Activiteiten naar aanleiding van de regionalisering van de brandweer

In 2013 treffen we voorbereidingen voor de regionalisering van de brandweer per 1-1-2014. Bijvoorbeeld voor ICT toepassingen, harmonisatie van vergunningdossiers en werkprocessen, samenwerking met de Omgevingsdienst De Vallei en uiteindelijk ook de plaatsing van het personeel in de nieuwe organisatie. De uiteindelijke lokale gevolgen van deze reorganisatie worden in de loop van 2013 inzichtelijk.

2.4 Wat mag het kosten?

In de volgende tabel zijn de lasten en baten opgenomen van het programma Veiligheid. Prioriteiten zijn apart zichtbaar gemaakt en de overige activiteiten zijn in het totaalbedrag 'Overige activiteiten' opgenomen.

(bedragen x € 1.000)

L A S T E N	2013	2014	2015	2016
Prioriteiten				
Cameratoezicht	100	100	100	100
Totaal prioriteiten	100	100	100	100
Overige activiteiten	3.428	3.466	3.467	3.411
Totaal lasten programma	3.528	3.566	3.567	3.511
B A T E N				
Prioriteiten				
--				
Totaal prioriteiten				
Overige activiteiten	36	36	36	36
Totaal baten programma	36	36	36	36
Saldo programma (= lasten -/- baten)	3.492	3.530	3.530	3.474
Saldo verwacht na Kadernota 2013	3.603	3.628	3.615	3.645
Verschil	V 111	V 98	V 85	V 171

De verschillen ten opzichte van de Kadernota 2013 worden naast de prijs- en loonpeilontwikkelingen in grote lijnen veroorzaakt door:

- Fluctuatie van de uitvoeringskosten van het beheerplan brandweer.

2.5 Uitvoeringsinformatie

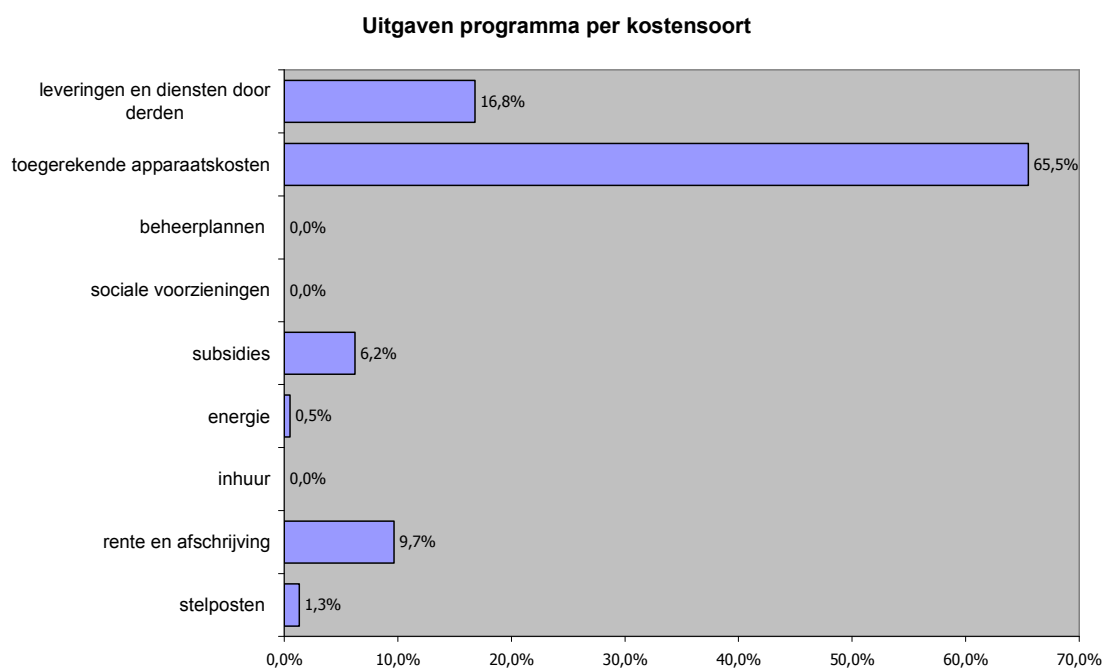
Bij het Programma Veiligheid horen de volgende producten.

Ter indicatie zijn per product de uitgaven voor 2013 vermeld, in afgeronde bedragen. Daarnaast is de beïnvloedbaarheid van de uitgaven weergegeven. Voor de definitie hiervan verwijzen we u naar pagina 11.

110	Openbare orde en veiligheid	€	370.000	90%
111	Vergunningen voor evenementen etc.	€	232.000	70%
120	Repressie	€	357.000	60%
121	Preparatie	€	2.051.000	60%
122	Preventie	€	107.000	60%
123	Regionale brandweer	€	300.000	90%
124	Rampenbestrijding	€	111.000	60%

Bovenstaande tabel maakt geen deel uit van de door de raad vastgestelde begroting.

In onderstaande grafiek zijn de lasten van dit programma onderverdeeld in kostensoorten om een inzicht te geven in het type uitgaven voor dit programma.

programma 3 Wonen

Dit programma omvat de zorg voor het plezierig wonen in de gemeente Nijkerk. Naast het belang dat de woon- en leefomgeving prettig is, moeten er ook voldoende kwalitatief goede woningen beschikbaar zijn voor alle doelgroepen.

De beoogde maatschappelijke effecten van dit programma zijn:

- kwalitatief en kwantitatief voldoende en passende woonruimte voor de bevolking van de gemeente Nijkerk;
- een plezierige en schone woon- en leefomgeving.

3.1 Beleidskader

Het gemeentelijk beleid over dit programma is hoofdzakelijk geformuleerd in de volgende nota's/plannen:

Tabel 3.1

Nota/plan	Planperiode	Jaar vaststelling
Handboek groenbeleid	doorlopend	2003
Integraal beheerplan openbare Ruimte IBOR	2004 – en verder	2004
Gemeentelijk Waterplan	2005 – 2030	2006
Bouwbeleidsplan	2009 – 2012	2009
Nota inbreidingslocaties	2010 – 2015	2010
Welstandsnota	doorlopend	2012
De Woonvisie 2012+ “Keuze voor kwaliteit”	2012 – en verder	2012
Gemeentelijke Rioleringsplan	2012 – 2016	2012
Bestemmingsplannen en beeldkwaliteitplannen voor bestaande en nieuwe woongebieden	doorlopend	doorlopend

3.2 Visie en ontwikkelingen

➤ Kwalitatief en kwantitatief voldoende en passende woonruimte voor de bevolking van de gemeente Nijkerk

Nijkerk zet in op een, voor deze tijd passend, realistisch woningbouwprogramma met onderscheidende kwaliteit. De eigen behoefte is leidend bij nieuwe ontwikkelingen, maar Nijkerk faciliteert ook de regionale behoefte en biedt ruimte aan toekomstige vestigers op een schaal en een manier die past bij de Nijkerkse ‘couleur locale’. We hanteren daarbij het principe van ‘inbreiding gaat vóór uitbreiding’.

Wij vinden het belangrijk dat er voor onze inwoners een goede woonomgeving met voldoende zorg- en welzijnsvoorzieningen is. Er moet voldoende en gedifferentieerd gebouwd worden, op zowel inbreidingslocaties als in nieuwe woongebieden in de drie kernen van onze gemeente, zodat inwoners zoveel mogelijk naar eigen wens kunnen wonen. Het is van belang dat we in Nijkerk voor alle doelgroepen bouwen.

We willen de woningbouwprogrammering doorlopend afstemmen op veranderingen in de woningmarkt, zodat optimaal tegemoet wordt gekomen aan de woonwensen van huidige en toekomstige bewoners van Nijkerk. Het gaat daarbij niet alleen om het wonen op zich. Maatschappelijke ontwikkelingen, zoals de vergrijzing van de bevolking en de toename van zorg in de thuissituatie, vragen om een integrale benadering van wonen, welzijn en zorg.

➤ Een plezierige en schone woon- en leefomgeving

De woon- en leefomgeving willen we optimaal laten aansluiten bij de (voor)stedelijke, dorpse en landelijke identiteit van de diverse woonlocaties in de kernen en het omringende land.

We hebben voor het beheer van de openbare ruimten gekozen voor de systematiek van het IBOR (Integraal Beheer Openbare Ruimte). We leggen de kwaliteit van het dagelijks beheer van alle aspecten van de openbare ruimte (zoals wegen, groen, water, bebording, verlichting) vast in beelden. Deze beelden worden beoordeeld op de kwaliteitskenmerken 'schoon', 'heel' en 'veilig' (verzorgend en technisch onderhoud). Ieder kwaliteitskenmerk heeft kwaliteitsniveaus. Deze lopen van 'zeer hoog', 'hoog', 'basis' en 'laag' naar 'zeer laag'. In Nijkerk kiezen we er voor dat we in de openbare ruimte minimaal het basisniveau hebben. Op A-locaties (centrum) is het niveau 'hoog' gekozen.

3.3 Doelstellingen en prestaties

Gewenst effect 1: Kwalitatief en kwantitatief voldoende en passende woonruimte voor de bevolking van de gemeente Nijkerk

We hebben onze doelstellingen bereikt als	Uitgangssituatie	Wat gaan we doen om onze doelstellingen te bereiken?
<ul style="list-style-type: none">- Er meer keuzevrijheid en zelfredzaamheid is voor bewoners op de Nijkerkse woningmarkt.- Er zowel lokale als regionale vraag kan worden geaccommodeerd.- De kwaliteit en diversiteit van woningen en woonomgeving is toegenomen.	<ul style="list-style-type: none">- Er is voldoende aanbod bij het bouwtempo van 100 woningen per jaar- De kwaliteit van de woonomgeving wordt als ruim voldoende gewaardeerd.	<ul style="list-style-type: none">- Uitvoeren collectief particulier opdrachtgeverschap.¹⁾- Opstellen plan van aanpak verbeteren woonomgeving Paasbos.²⁾- Voorlichten senioren.³⁾- Uitvoeren marketingcampagne.⁴⁾- Ontwikkeling inbreidingslocaties in het kader van woonservicezones.⁵⁾- Zorgdragen voor woningbouw.⁶⁾- Voortzetten van de actualisatie van bestemmingsplannen.⁵⁾

Toelichting op 'Wat gaan we doen om onze doelstellingen te bereiken?'

1. Collectief particulier opdrachtgeverschap

In het kader van de Woonvisie worden de mogelijkheden voor inzet van CPO in Nijkerk nader verkend. In 2013 willen we hieraan concreet vervolg geven door twee pilotprojecten te starten.

2. Plan van aanpak woonomgeving Paasbos

De wijk Paasbos en Nijkerkerveen kregen in het woningmarktonderzoek de laagste waardering als het gaat om de woonomgeving. We stellen een plan van aanpak op, met maatregelen voor korte en lange termijn die de kwaliteit van de woonomgeving in deze gebieden verbeteren. Dit plan van aanpak dient als handvat bij toekomstig beheer en onderhoud. We starten in 2013 met een plan van aanpak voor Paasbos, later volgt Nijkerkerveen. In het plan van aanpak staan diverse onderwerpen zoals veiligheid, duurzaamheid, speelmogelijkheden en groen.

3. Voorlichten senioren

Om ouderen te informeren over de verschillende woonzorgcomplexen maken we een folder die we gericht verspreiden. Senioren zijn vaak niet goed op de hoogte over hoe ze zich kunnen aanmelden en daadwerkelijk een andere woning kunnen krijgen. Daarnaast investeren we in het 'opplussen' van woningen, waarbij ouderen hun woning kunnen aanpassen zodat ze er langer zelfstandig kunnen wonen. Zo lang mogelijk zelfstandig wonen is wat de meeste senioren willen.

Dat is ook financieel het meest voordelig. Er is een test beschikbaar van de provincie waarmee senioren zelf kunnen kijken welke maatregelen nodig zijn. In 2013 brengen we deze test onder de aandacht (onderdeel uitvoeringsprogramma regio FoodValley). Daarnaast wordt er ook een jaarlijkse subsidieregeling voor opplussen in het leven geroepen om senioren te stimuleren zelf te investeren in hun huidige huisvesting.

4. Marketingcampagne

In advertenties met het woningaanbod van projectontwikkelaars in de regio wordt Nijkerk niet altijd voldoende geprofileerd. Er wordt daarom in overleg met de projectontwikkelaars een marketingcampagne opgestart. Hierbij denken wij aan het ontwikkelen van een beeldmerk van de gemeente Nijkerk, dat de ontwikkelaars kunnen gebruiken in hun individuele advertenties, zodat duidelijk wordt dat de woning in Nijkerk wordt gebouwd en dat het daar goed wonen is. Daarnaast denken wij aan het inrichten van een internetportaal, waar alle nieuwbouwprojecten in worden ondergebracht. Uiteraard gaan wij hierbij in gesprek met de met projectontwikkelaars over een financiële bijdrage en stemmen wij de inhoud af met promotie en acquisitie voor de binnenstad en onze bedrijventerreinen.

5. Ontwikkeling inbreidingslocaties

Diverse locaties komen mogelijk in aanmerking voor heronwikkeling op korte termijn, zoals bijvoorbeeld het kruisgebouw aan de Rozenlaan in Nijkerk-Paasbos en de basisschool de Globe in Hoevelaken. Wij willen op deze locaties bij voorkeur inzetten op ontwikkelingen, die de omliggende wijken aantrekkelijker maken voor huidige en toekomstige inwoners en de sociale cohesie in de wijken versterken. Daarbij denken we onder andere aan de realisatie van zorg- en welzijnsvoorzieningen, waardoor inwoners langer zelfstandig in hun eigen woonomgeving kunnen blijven wonen, en specifieke woonzorgwoningen. Voor enkele locaties onderzoeken we in 2013 nader (eventueel samen met marktpartijen) welk programma gewenst en haalbaar is.

6. Woningbouw

Op twee manieren werken wij aan het realiseren van woningbouw. Ten eerste door kavels voor woningbouw uit te geven in complexen waar de gemeente grondeigenaar is. Ten tweede door particuliere ontwikkelaars te faciliteren bij de realisatie van woningbouw op hun (inbreidings)locaties. We doen dat bij de volgende grondcomplexen en particuliere plannen.

- Complex Corlaer

De deelplannen De Boerderijakkers, De Kamers, De Bogen zijn gerealiseerd. In De Terrassen moet op vier locaties nog invulling worden gegeven aan de woningbouwopgave:

- Voormalige locatie voor de woonwagens in De Terrassen 1^e fase. Hier komen acht woningen voor in de plaats. Deze worden in 2013 gerealiseerd.
- Locatie voor 20 projectmatige woningen in De Terrassen 2^e fase. Realisatieovereenkomst is getekend maar de ontwikkelende partij weigert af te nemen. Deze zaak is onder de rechter.
- 2 Appartementengebouwen in De Terrassen 3^e fase. Met de ontwikkelende partijen wordt gesproken over concrete invulling. Mogelijk worden in 2013 de gronden afgenomen en wordt er gestart met de realisatie.

- Complex Nijkerkerveen

Nijkerkerveen deelplan 1 voorziet in woningbouw en een aantal bedrijfskavels. Deelplan 1 bestaat uit twee onderdelen; deelplan 1a en 1b. Tegen het bestemmingsplan van deelplan 1a loopt een procedure bij de Raad van State. Het bestemmingsplan van deelplan 1b is in juni 2012 in de gemeenteraad vastgesteld. Hiertegen zijn geen zienswijzen ingediend. De planning is – afhankelijk van de uitkomsten van de rechterlijke procedure – dat beide deelplannen later in 2012 bouwrijp worden gemaakt en de woningen en kavels in de verkoop worden gebracht.

Daarnaast wordt gewerkt aan de planontwikkeling van deelplan 2 en is het haalbaarheidsonderzoek naar voorzieningen in uitvoering. Dit haalbaarheidsonderzoek wordt eind 2012 afgerond. Het bestemmingsplan voor de inpassing van Veensche Boys is in procedure.

- Complex Sportweg

Korfbalvereniging Telstar is verplaatst naar een nieuwe locatie aan de Middelaarseweg in Hoevelaken. De huidige locatie aan de Sportweg wordt herontwikkeld voor intramurale zorg in combinatie met woningbouw. Bij deze planontwikkeling zijn de omwonenden/belanghebbenden betrokken. Na de Raad van State-procedure kan in het voorjaar 2013 worden begonnen met bouwrijp maken.

- Complex Doornsteeg

Het plan van aanpak Doornsteeg is door het college vastgesteld en er is een voorbereidingskrediet ter beschikking gesteld. De inhoudelijke onderzoeken worden uitgevoerd en in 2013 wordt een ruimtelijk ontwikkelingsmodel vastgesteld.

7. Voortzetting van de actualisatie van bestemmingsplannen

De gemeente actualiseert jaarlijks diverse bestemmingsplannen. We voegen waar mogelijk bestemmingsplannen samen, waardoor het totaal aantal bestemmingsplannen vermindert. Tevens standaardiseren en digitaliseren we de plannen.

Naast het herzien van bestaande plannen worden nieuwe plannen voorbereid en in procedure gebracht. Dit gebeurt door het planologisch mogelijk maken van concrete verzoeken van burgers en bedrijven. Tevens doen we dit door het bieden van een planologische regeling voor nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen. Grotere nieuwe ontwikkelingen zijn voorzien in De Flier, Nijkerkerveen, Doornsteeg, Torenstraat/ Vrijheidslaan en Havenkom. Verder worden bestaande locaties opnieuw ingericht, zowel voor woningbouw en bedrijvigheid, als voor voorzieningen.

Gewenst effect 2: Een plezierige en schone woon- en leefomgeving

We hebben onze doelstellingen bereikt als	Uitgangssituatie	Wat gaan we doen om onze doelstellingen te bereiken?
<ul style="list-style-type: none"> - Het aantal meldingen m.b.t. de kwaliteit van de woon- en leefomgeving niet toeneemt. - Het kwaliteitsniveau van het beheer van de openbare ruimte tot 2014 in woonwijken op niveau 'basis', in de winkelcentra op niveau "basis/hog", in parken en bijzondere locaties 'hoog' en in bedrijfsgebieden op niveau 'basis' is. Na 2014 tenminste het niveau 'basis'. 	<ul style="list-style-type: none"> - Het aantal meldingen in de hele gemeente Nijkerk is na een lichte toename in 2009 redelijk constant. Dit geldt ook voor de aspecten groen en verzorging - Uit het klanttevredenheids-onderzoek Nijkerk december 2011 is naar voren gekomen dat de inwoners de directe leefomgeving met een ruime voldoende (7,6) hebben beoordeeld. De sfeer in de directe leefomgeving wordt door de meerderheid van de bevolking als (zeer) prettig ervaren. 	<ul style="list-style-type: none"> - Het op een klantgerichte en efficiënte wijze dagelijks onderhouden van de openbare ruimte.⁸⁾ - Integrale renovatie Oranjebuurt.⁹⁾

Toelichting op 'Wat gaan we doen om onze doelstellingen te bereiken?'

8. Inrichting woon- en leefomgeving en onderhouden openbare ruimte

Het aanbieden en verzorgen van een goede woon- en leefomgeving blijft uitgangspunt bij het beheer van de openbare ruimte. Daarbij is gekozen voor de systematiek van het IBOR (Integraal Beheer Openbare Ruimte). Dit houdt in dat de kwaliteit van het dagelijks beheer van alle aspecten van de openbare ruimte (wegen, groen, water, bebording, verlichting e.d.) wordt vastgelegd in referentiebeelden. Deze beelden worden beoordeeld op de kwaliteitskenmerken 'schoon', 'heel' en 'veilig' (verzorgend en technisch onderhoud) en worden vastgelegd in een kwaliteitscatalogus.

Per kwaliteitskenmerk wordt onderscheid gemaakt in kwaliteitsniveaus. Deze lopen van 'zeer hoog', 'hoog', 'basis' en 'laag' naar 'zeer laag'. Voor ieder gebied is een keuze gemaakt van het kwaliteitsniveau. Deze zijn:

Gebied	Kwaliteitsniveau	
- hoofdstructuur	6	basis
- centra	7	basis/hoog
- bijz. locaties	8	hoog
- woongebieden	6	basis
- bedrijvenparken	6	basis
- industrieterreinen	6	basis
- parken	6	basis
- waterlopen	6	basis
- begraafplaatsen	9	hoog/zeer hoog

Periodiek wordt er geschouwd of deze resultaten ook worden behaald.

9. Integrale renovatie Oranjebuurt

In 2013 worden voorbereidingen getroffen om de wijk Oranjebuurt integraal te renoveren. De uitvoering van deze werkzaamheden loopt door in 2014. Integraal betekent hier: renovatie van alle ondergrondse en bovengrondse voorzieningen, zoals riolering, verharding, groen en speelvoorzieningen. We vinden het belangrijk dat inwoners zich kunnen vinden in de verbeteringen van hun leefomgeving.

De bewoners en overige belanghebbenden uit de wijk worden daarom via burgerparticipatie actief bij het ontwerpproces betrokken.

3.4 Wat mag het kosten?

In onderstaande tabel zijn de lasten en baten opgenomen die aan het programma Wonen verbonden zijn. Prioriteiten zijn apart zichtbaar gemaakt en de overige activiteiten zijn in het totaalbedrag 'Overige activiteiten' opgenomen.

(bedragen x € 1.000)				
L A S T E N	2013	2014	2015	2016
Prioriteiten				
Uitvoering Woonvisie	143	68	108	18
Woonservicezones	40	40	40	40
Totaal prioriteiten	183	108	148	58
Woningbouwkavels	11.709	9.903	7.859	6.271
Overige activiteiten	14.486	14.266	14.289	14.368
Totaal lasten programma	26.378	24.277	22.296	20.697
B A T E N				
Prioriteiten				
Totaal prioriteiten	0	0	0	0
Woningbouwkavels	15.207	10.524	8.778	7.398
Overige activiteiten	7.636	7.718	7.734	7.768
Totaal baten programma	22.843	18.242	16.512	15.166
Saldo programma (= lasten -/- baten)	3.534	6.035	5.784	5.532

Saldo verwacht ná Kadernota 2013	6.316	6.038	6.416	6.326
Verschil	V 2.782	V 3	V 632	V 794

De verschillen ten opzichte van de Kadernota 2013 worden naast de prijs- en loonpeilontwikkelingen in grote lijnen veroorzaakt door:

- Afsluiting van het complex Middelaar en Weidelaan was voorzien in 2012, deze is verschoven naar 2013. Deze winsten worden gestort in de reserve bouwgrondexploitatie. Deze storting gebeurt overeenkomstig de regelgeving niet via dit programma.
- Budgettair effect btw-verhoging (van 19% naar 21%) op tarieven afval.
- Directe lagere uitvoeringskosten op IBOR. Deze kosten zijn overgeheveld naar Algemene dekkingsmiddelen en Onvoorzien om onderdeel uit te maken van de algemene dienstverlening (budgettair neutraal). Het gaat hierbij om ondersteunende taken vanuit de Publiekswinkel.

3.5 Uitvoeringsinformatie

Bij het programma Wonen horen de volgende producten.

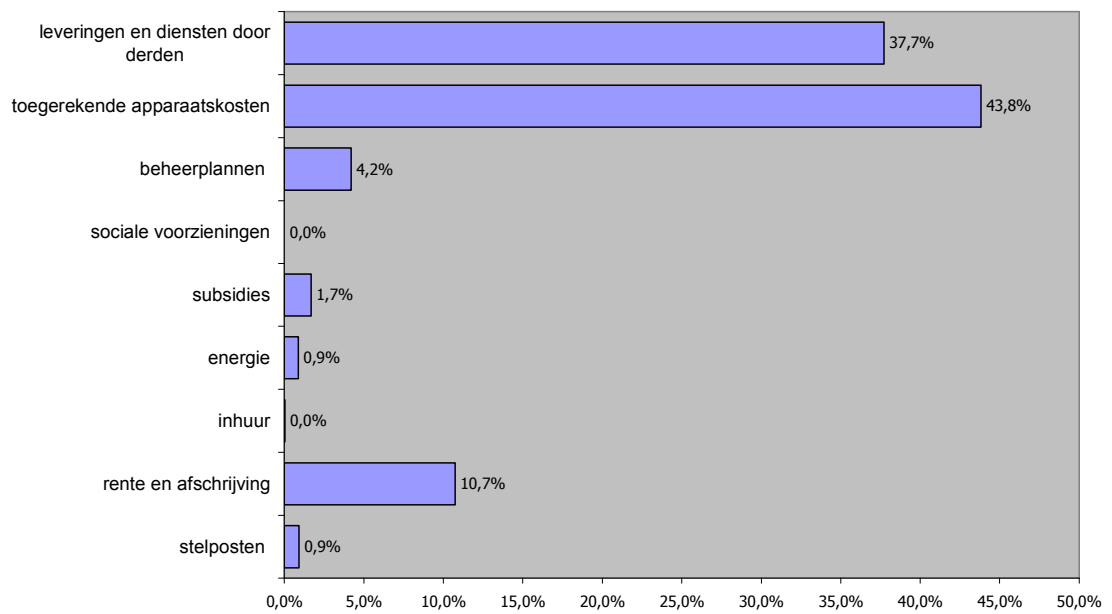
Ter indicatie zijn per product de uitgaven voor 2013 vermeld, in afgeronde bedragen. Daarnaast is de beïnvloedbaarheid van de uitgaven weergegeven. Voor de definitie hiervan verwijzen we u naar pagina 11.

221	Waterlossingen	€	207.000	90%
240	Integraal beheer openbare ruimte	€	5.344.000	80%
560	Groen	€	545.000	90%
563	Speelvoorzieningen	€	142.000	90%
720	Afval	€	3.070.000	0%
721	Riolering	€	2.611.000	0%
811	Bestemmingsplannen	€	712.000	60%
820	Volkshuisvesting	€	427.000	80%
822	Bouwzaken	€	1.609.000	0%
830	Woningbouwkavels	€	11.709.000	0%

Bovenstaande tabel maakt geen deel uit van de door de raad vastgestelde begroting.

In de volgende grafiek zijn de lasten van dit programma onderverdeeld in kostensoorten, om een inzicht te geven in het type uitgaven voor dit programma.

Uitgaven programma per kostensoort

programma 4 Economie en Milieu

Dit programma gaat over een gezonde en duurzame lokale economie. Elementen hierin zijn de zorg voor voldoende hoogwaardige bedrijventerreinen, een goed arbeidsmarktbeleid en het versterken van toerisme en recreatie, het bevorderen van het gebruik van duurzame energie en duurzaam ondernemen. Ook gaat dit programma over het stimuleren van de inwoners om te voorzien in een eigen inkomen in loondienst of als zelfstandig ondernemer.

De beoogde maatschappelijke effecten van dit programma zijn:

- *een gezonde lokale economie;*
- *het aanbod aan werkgelegenheid afgestemd op de plaatselijke vraag;*
- *een goede lokale leefkwaliteit door een schone en veilige omgeving;*
- *inwoners die zich verantwoordelijk voelen voor hun bijdrage aan een leefbaar milieu.*

4.1 Beleidskader

Het beleid van Nijkerk over deze programmalijn is hoofdzakelijk geformuleerd in de volgende nota's;

Tabel 4.1

Nota/plan	Planperiode	Jaar vaststelling
Nota duurzame energie in de gemeente Nijkerk	2006 – 2020	2006
Notitie Arbeidsmarktbeleid	2009 – en verder	2009
Millieubeleidsplan	2009 – 2012	2009
Beleid promotie en acquisitie bedrijvigheid	2011 – en verder	2011
Nota re-integratiebeleid Nijkerk: van een sluitende naar een selectieve aanpak	2012	2011
Nota Toerisme en recreatie	2012 – en verder	Verwacht eind 2012

4.2 Visie en ontwikkelingen

➤ Een gezonde lokale economie

Bedrijvigheid/stimulering lokale economie

Op dit moment merken wij dat er nog steeds belangstelling is van bedrijven voor groei of vestiging in Nijkerk. Echter, de economische omstandigheden maken ook dat bedrijven terughoudend zijn bij hun investeringen. Daarom wil de gemeente de economische positie en de relatief gunstige arbeidsmarkt van Nijkerk behouden en versterken.

We vinden het belangrijk om de plaatselijke bedrijven voor Nijkerk te behouden en hen goede mogelijkheden te bieden om zich verder te ontwikkelen. Ook willen wij in Nijkerk nieuwe bedrijven aantrekken die een meerwaarde hebben voor de Nijkerkse economie.

Bij de ontwikkeling van nieuwe bedrijventerreinen leggen wij meer nadruk op kwaliteit dan op kwantiteit. Het gaat ons er om dat we onderscheidend zijn. De combinatie van oudere en nieuwe bedrijvenlocaties zorgt voor verscheidenheid in werkmilieus. Tevens wordt op de nieuwe bedrijventerreinen gezorgd voor diversiteit door variatie in ruimtelijke kwaliteit en het aantrekken van verschillende branchegroepen (zoals staat in het promotie- en acquisitiebeleid).

Daarnaast streeft Nijkerk naar een balans tussen landbouw en landschap in nauwe samenwerking met de betrokken agrarische gemeenschap. Het is ons doel om aan de landbouw de benodigde ontwikkelruimte te bieden, binnen de randvoorwaarden van landschap en milieu.

Voor de detailhandel zet de gemeente in op sterke detailhandelsconcentraties met passende identiteit in de kernen. Hierbij krijgt de Nijkerkse binnenstad prioriteit.

➤ **Het aanbod aan werkgelegenheid afgestemd op de plaatselijke vraag**

Arbeidsmarktbeleid/Werk en bijstand

In het kader van arbeidsmarktbeleid zetten wij ons met name in voor het aantrekken van kennisintensievere bedrijven. We willen vooral de werkgelegenheid voor MBO+ opgeleide inwoners verbeteren. Daarnaast zet de gemeente zich ook in 2013 in om tot oplossingen te komen voor de mismatch tussen bedrijfsleven en onderwijsinstellingen (met name in de Foodsector). We willen scherp in beeld krijgen waar de vraag en het aanbod niet op elkaar aansluiten en we proberen samenwerking te stimuleren.

Ook vanuit sociaal perspectief blijft de gemeente zich in 2013 inspannen om vraag en aanbod van werk bij elkaar te brengen. Op dit gebied zijn veel ontwikkelingen gaande, zoals de nieuwe wet Werken naar vermogen (WWNV).

Tot voor kort was de verwachting dat de nieuwe wet Werken naar vermogen (WWNV) per 1 januari 2013 in werking zou treden. Door de val van het kabinet is het wetsvoorstel controversieel verklaard.

Onze verwachting is dat de WWNV, al of niet in gewijzigde vorm, op een later tijdstip toch wordt ingevoerd en dat de richting die de WWNV inzet, in stand blijft.

De nieuwe wet betekent voor onze gemeente een andere manier van werken. Belangrijke uitgangspunten voor ons zijn hierbij:

- eigen kracht van burgers en hun omgeving centraal stellen;
- de vraag van de werkgevers moet centraal komen te staan;
- er kan slechts een selectieve inzet van middelen plaatsvinden: ondersteuning is aanvullend op wat mensen zelf kunnen doen;
- het verbinden van verschillende domeinen: arbeidsmarkt, sociale diensten, Sw-bedrijven, dagbesteding, activering.

➤ **Een goede lokale leefkwaliteit door een schone en veilige omgeving**

Duurzaamheid

Wij willen voldoen aan de doelen zoals die zijn opgenomen in het Klimaatakkoord tussen Rijk en VNG (2007). Er is afgesproken om per jaar 2% energiebesparing tot 2020 te bewerkstelligen en in 2020 20% duurzame energie op te wekken. Uit de doorlichting van het huidige milieu- en klimaatbeleid kwam naar voren dat de gemeente Nijkerk een zeer beperkte directe impact heeft op de CO₂-emissie. Deze constatering maakt een mobilisatie van de maatschappelijke kracht noodzakelijk.

Eind 2012 is daarom een nieuw klimaatbeleid van de gemeente Nijkerk vastgesteld. In essentie draait het om het mobiliseren van maatschappelijk kapitaal. Het vraagstuk van klimaatverandering en de transitie naar een duurzame samenleving is veel te groot voor de overheid alleen en daarom moeten we onze middelen inzetten op het aanspreken van Nijkerkse inwoners, maatschappelijke organisaties, bedrijven en instellingen. Het klimaatprobleem en de daaraan gekoppelde programma's van energiebesparing, duurzame energie en aanpassing aan veranderend klimaat zijn immers niet het 'bezit' van de overheid, maar gedeeld eigendom van iedereen.

➤ **Burgers die zich verantwoordelijk voelen voor hun bijdrage aan een leefbaar milieu**

Natuur en Landschap

Nijkerk is aantrekkelijk door de diversiteit van landschappen. We willen de bijzondere landschappen in de gemeente beschermen en de waardevolle landschappelijke gebieden tussen de drie kernen in de gemeente behouden. De rol van de landbouw als drager van het landschap staat onder druk door vermindering van het aantal bedrijven. Daarom zoeken we nieuwe dragers die in de toekomst deze rol kunnen vervullen en gaan we ontwikkelingen tegen die waardevol landschap aantasten. Nieuwe kansen creëren voor landschapsontwikkeling en het landschap meer integreren in het stedelijk gebied, zijn kernambities uit de Structuurvisie Nijkerk/Hoevelaken 2030.

Toerisme & recreatie

Vanwege het economisch belang en ter versterking van het imago van Nijkerk willen we de toeristische en recreatieve potenties van onze gemeente beter benutten. Nijkerk wil bezoekers al aan de poorten van de gemeente verwelkomen, door de entrees te versterken als dragers van de identiteit van de gemeente. We richten ons verder met name op de binnenstad, waterrecreatie en op het recreatief medegebruik van het landelijk gebied. Een goed recreatief en toeristisch voorzieningenniveau vergroot de aantrekkelijkheid van de leefomgeving ook voor de eigen inwoners.

4.3 Doelstellingen en prestaties

Gewenst effect 1: Een gezonde lokale economie

We hebben onze doelstellingen bereikt als	Uitgangssituatie	Wat gaan we doen om onze doelstellingen te bereiken?
<ul style="list-style-type: none">- De werkgelegenheidsgroei van gevestigde bedrijven blijft gehandhaafd.- De keuzemogelijkheid voor bedrijven om zich te vestigen is vergroot en de diversiteit en kwaliteit van de vestigingslocaties is toegenomen.- Leegstand in de binnenstad van Nijkerk is verminderd en de kwaliteit van het winkelapparaat is toegenomen.	<ul style="list-style-type: none">- De kwaliteit van huidige vestigingslocaties, zowel bedrijventerreinen als ook kernwinkelgebieden, gaat achteruit. Leegstand is aandachtspunt.- Pas sinds eind 2012 nieuw bedrijventerrein uitgeefbaar.	<ul style="list-style-type: none">- Uitgeven voldoende hoogwaardige bedrijventerreinen.¹⁾- Uitvoering onderzoek vestiging agrarische bedrijven.²⁾- Afronden van het bestemmingsplan en het beeldkwaliteitplan voor het bedrijventerrein De Flier.- Revitalisering Arkervaart-Oost.³⁾- Opstellen bedrijventerreinenbeleid en opvolgen parkmanagement⁴⁾- Versterken binnenstad Nijkerk.⁵⁾- Realiseren Oosterpoort.⁶⁾

Toelichting op 'Wat gaan we doen om onze doelstellingen te bereiken?'

1. Uitgeven hoogwaardige bedrijventerreinen

- Arkerpoort

Bedrijventerrein Arkerpoort is gelegen aan de snelweg A28 (afrit Nijkerk-Zuid). Het terrein heeft een oppervlakte van ongeveer 4,5 hectare netto. Omdat dit een zichtlocatie betreft, wordt een hoogwaardige uitstraling van de bebouwing gevraagd. Op dit moment wordt het terrein bouwrijp gemaakt en zijn gesprekken gaande met belangstellenden voor dit bedrijfsterrein. De verwachting is dat in het laatste kwartaal van 2012 de eerste verkopen kunnen plaatsvinden. Wel verwachten we dat het tempo waarin de verkopen zullen plaatsvinden lager ligt dan voorheen.

- De Flier

Bedrijventerrein De Flier ligt ook ten zuiden van de snelweg A28 (afrit Nijkerk-Zuid). De Flier krijgt een kwalitatief hoogwaardige uitstraling met een onderscheidende profilering en is geschikt voor verschillende typen bedrijven. Het terrein heeft een oppervlakte van 27 hectare netto. Er wordt gelegenheid geboden voor de huisvesting van onder andere hoogwaardige bedrijvigheid en productiebedrijven. Het plan is om eind 2012, begin 2013 te starten met de uitgifte en het bouwrijp maken. Het stedenbouwkundig plan en het beeldkwaliteitplan zijn gereed. De bestemmingsplanprocedure wordt nog doorlopen (naar verwachting eind 2012 afgerond).

2. Uitvoering onderzoek vestiging agrarische bedrijven

We gaan onderzoeken of realisatie van een agrarisch bedrijventerrein haalbaar is. Bedrijven die zich richten op agrarische (neven)activiteiten passen namelijk vaak niet op een regulier bedrijventerrein en hebben ook specifieke wensen en eisen.

3. Uitvoering Revitalisering Arkervaart Oost

In 2013 wordt een deel van de maatregelen ten behoeve van de revitalisering van bedrijventerrein Arkervaart-Oost uitgevoerd.

De doelstelling van het project is het realiseren van een duurzame revitalisering, om de kwaliteit van dit terrein als vestigingsplaats voor bedrijven te verbeteren. Het resultaat is een bedrijventerrein Arkervaart-Oost, dat bereikbaar en veilig is, representatief en functioneel is en duurzaam op orde blijft. Er wordt onderzocht hoe vervoer over water en de vestiging van een containerterminal aan de Arkervaart kan worden gefaciliteerd...

Na toekenning van de subsidie is de voorbereiding in 2012 opgestart. Met het project is een totale investering van 2,3 miljoen euro gemoeid. Het project heeft een looptijd van 2012 tot (halverwege) 2015.

4. Bedrijventerreinbeleid en parkmanagement

In 2013 stelt de gemeente het bedrijventerreinenbeleid op. In een visie en actieplan moet duidelijk worden waar we als gemeente met onze bedrijventerreinen heen willen en wat er op elk van de bedrijventerreinen moet gebeuren om de gewenste resultaten te bereiken. Tevens wordt in 2013 een vervolg gegeven aan het instellen van parkmanagement, waarmee in 2012 wordt gestart. Parkmanagement is een vorm van samenwerken tussen bedrijven en overheid om te komen tot een hoger kwaliteitsniveau op bedrijventerreinen. Mogelijkheden worden zowel op bestaande (o.a. Arkervaart-Oost) en nieuwe terreinen (o.a. De Flier) geïnventariseerd en - in overleg met ondernemers - nader uitgewerkt.

5. Binnenstadsmanagement

De gemeente Nijkerk heeft in overleg met de Nijkerkse Ondernemers Vereniging een Plan van Aanpak Binnenstadsmanagement opgesteld, waarin input staat voor de verdere samenwerking tussen gemeente en ondernemers in de binnenstad. Het geeft inzicht in de activiteiten van het Binnenstadsmanagement die naar verwachting op breed draagvlak kunnen rekenen van ondernemers en passen binnen de binnenstadsvisie van de gemeente. Een van acties is het aanstellen van een binnenstadsmanager. Doelstelling van de gemeente en het NOV is dat het Binnenstadsmanagement in 2013 is opgericht, de eerste resultaten geboekt zijn en bijdraagt aan een feestelijk jaar in de binnenstad.

6. De Oosterpoort

De bouwwerkzaamheden worden in 2012 opgestart. Er wordt in twee fasen gebouwd.

Fase 1 betreft de parkeergarage, de nieuwbouw van woningen en winkels en de restauratie van panden met inbegrip van de voormalige marechausseekazerne en de Eierhal.

Fase 2 betreft de nieuwbouw aan de Molenweg en op het Smidshof. Er wordt ongeveer 5.700 m² bvo voor commerciële voorzieningen gerealiseerd.

Het woningbouwprogramma omvat 94 woningen, onder te verdelen in 20 huurwoningen en 74 koopwoningen.

Gewenst effect 2: Het aanbod aan werkgelegenheid afgestemd op de plaatselijke vraag

We hebben onze doelstellingen bereikt als

- Het verschil tussen het niveau van werkgelegenheid en het opleidingsniveau is verkleind, doordat het aantal banen op MBO+/ HBO-niveau is toegenomen.

Uitgangssituatie

- momenteel zijn er 20% meer inwoners met een Mbo- opleidingsniveau dan er banen op Mbo-niveau zijn.

Wat gaan we doen om onze doelstellingen te bereiken?

- Acquisitie kennisintensieve werkgelegenheid.⁷⁾
- Continueren van de poortwachterfunctie voor de bijstand(handhaving), het re-integreren van uitkeringsgerechtigden.

- Het WWB cliëntenbestand t.o.v. 2012 met maximaal 10% stijgt.

- Eind 2012 zal het cliëntenbestand naar verwachting 260 huishoudens omvatten.

Toelichting op 'Wat gaan we doen om onze doelstellingen te bereiken?'

7. *Acquisitie kennisintensieve werkgelegenheid*

In oktober 2011 is het promotie- en acquisitieplan bedrijvigheid Nijkerk vastgesteld door de gemeenteraad. De focus ligt op het optimaal faciliteren van bestaande bedrijvigheid en daarnaast op het aantrekken van nieuwe bedrijven. Optimale benutting van bestaande bedrijventerreinen en zorgvuldige uitgifte van de nieuwe bedrijventerreinen hangen hiermee nauw samen. Om dit te bereiken worden in het promotie- en acquisitieplan de kaders benoemd voor gemeentelijke inzet. Dit betreft onder andere bedrijfsbezoeken, relatiebeheer, communicatie, website en meedoen aan- en bezoeken van beurzen en bijeenkomsten. Ook de samenwerking met de regio's Amersfoort en FoodValley komt aan bod. Vervolgens is het jaarplan 2012 opgesteld waarin een aantal concrete activiteiten is benoemd. Op die basis kunnen de ontwikkeling en de voortgang worden gemeten. Begin 2013 wordt een evaluatierapport gemaakt, waarin de resultaten worden weergegeven en geëvalueerd. Op basis hiervan wordt het jaarplan voor 2013 opgesteld en uitgevoerd.

Gewenst effect 3: Een goede lokale leefkwaliteit door een schone en veilige omgeving

We hebben onze doelstellingen bereikt als	Uitgangssituatie	Wat gaan we doen om onze doelstellingen te bereiken?
<ul style="list-style-type: none"> - Binnen de gemeente in 2020 20% duurzame energie wordt opgewekt. 		<ul style="list-style-type: none"> - Stimuleren duurzame energie uit biomassa.⁸⁾ - Opstellen en uitvoering geven aan het nieuwe duurzaamheids- en milieubeleidsplan.⁹⁾ - Opstellen nieuw geurbeleid.¹⁰⁾

Toelichting op 'Wat gaan we doen om onze doelstellingen te bereiken?'

8. *Stimuleren gebruik duurzame energie uit biomassa*

Wij vinden het belangrijk om het gebruik van duurzame energie te bevorderen. We werken op dat gebied vooral regionaal samen in de regio De Vallei.

We zetten in op één bio-energiecentrale in Nijkerk. Er zijn hiervoor reeds twee scenario's uitgewerkt. Een scenario voor een centrale bij De Flier en een scenario voor een ringleiding vanuit het buitengebied naar Arla Foods. Doordat de marktpartijen de business case niet sluitend krijgen, hebben betrokken partijen de besluitvorming hierover nog uitgesteld. In het plan De Flier is ruimtelijk rekening gehouden met de komst van een bio-energiecentrale.

9. *Duurzaamheids- en milieubeleidsplan*

Als vervolg op het Milieubeleidsplan 2009 – 2012 wordt er in 2013 een vooral op uitvoering gericht milieuprogramma opgesteld. In dat programma worden de activiteiten ter uitvoering van het klimaatbeleid integraal opgenomen.

10. *Opstellen nieuw geurbeleid*

In 2013 wordt in het kader van het nieuwe duurzaamheids- en milieubeleidsplan, zowel voor de industriële sector als agrarische sector, een gemeentelijk geurbeleid opgesteld.

Gewenst effect 4: Burgers die zich verantwoordelijk voelen voor hun bijdrage aan een leefbaar milieu

We hebben onze doelstellingen bereikt als	Uitgangssituatie	Wat gaan we doen om onze doelstellingen te bereiken?
<ul style="list-style-type: none"> - De historische landschappen en landschaps- en waterstructuren worden versterkt en deze tegelijkertijd een bijdrage leveren aan de kwaliteit van de leefomgeving. 	<ul style="list-style-type: none"> - Samenwerking met omliggende gemeenten, provincie en particuliere grondeigenaren bieden mogelijkheden voor landschapsontwikkeling, verbetering van beheer en meer recreatief gebruik van buitengebied en randmeren. 	<ul style="list-style-type: none"> - Visievorming en uitwerking Landgoed Appel.¹¹⁾ - Verankering en uitvoering landschaps-ontwikkelingsplan.¹²⁾ - Uitvoeren beleidsnotitie recreatie en toerisme.¹³⁾

Toelichting op 'Wat gaan we doen om onze doelstellingen te bereiken?'

11. Visievorming/uitwerking Landgoed Appel

Landgoed Appel ligt als een onderdeel van een landgoederenlint tussen de Utrechtse Heuvelrug en de Veluwe. Momenteel vindt er bij de provincie een herbegrenzing van de EHS plaats; hierdoor is het project tijdelijk stopgezet. Landgoed Appel is daarentegen wel door de provincie als pilot aangewezen om verder ontwikkeld te worden. In 2013 zal Landgoed Appel als één van de projecten uit Regio FoodValley verder worden uitgewerkt.

12. Verankering en uitvoering landschapsontwikkelingsplan (LOP)

In FoodValley verband wordt er gewerkt aan een regionale visie op het buitengebied van de regio onder het thema 'versterking leefomgeving'. De gemeente Nijkerk zal er voor zorgen dat het lokale beleid, met name het landschapsontwikkelingsplan, goed verankerd wordt in deze regionale gebiedsvisie. Daarnaast werken we aan de uitvoering van de projecten uit het LOP, te weten het herstel van kleine landschapselementen, het stimuleren van het aanleggen van erfbeplanting bij nieuwbouw en agrarische bedrijfsuitbreiding.

13. Uitvoeren beleidsnotitie

We gaan in 2013 de toeristische en recreatieve uitstraling van onze gemeente, in zowel het buitengebied als in het stedelijke gebied, in beeld brengen en promoten. Als najaar 2012 besloten wordt door te gaan met een platform Recreatie en Toerisme, gaat de gemeente in 2013 daarin faciliteren en mede vormgeven aan de projecten. Daarnaast worden in 2013, in nauwe samenwerking met de VVV wandelroutes, fietsroutes en ruiterspaden ontwikkeld.

4.4 Wat mag het kosten?

In onderstaande zijn de lasten en baten opgenomen die aan het programma Economie en Milieu verbonden zijn. Prioriteiten is apart zichtbaar gemaakt en de overige activiteiten zijn in het totaalbedrag 'Overige activiteiten' opgenomen.

(bedragen x € 1.000)

L A S T E N	2013	2014	2015	2016
Prioriteiten				
Promotie en acquisitie bedrijvigheid	60	60	60	60
Totaal prioriteiten	60	60	60	60
Bedrijfskavels	7.234	8.288	7.356	7.279
Overige activiteiten	11.898	11.908	11.898	11.904
Totaal lasten programma	19.192	20.256	19.314	19.243
B A T E N				
Prioriteiten				
--				
Totaal prioriteiten	0	0	0	0
Bedrijfskavels	8.076	9.381	8.334	8.228
Overige activiteiten	7.280	7.255	7.230	7.230
Totaal baten programma	15.356	16.636	15.564	15.458
Saldo programma (= lasten -/- baten)	3.836	3.620	3.750	3.785
Saldo verwacht ná Kadernota 2013	4.887	4.836	4.827	4.827
Verschil	V 1.051	V 1.216	V 1.077	V 1.042

De verschillen ten opzichte van de Kadernota 2013 worden naast de prijs- en loonpeilontwikkelingen in grote lijnen veroorzaakt door:

- Netto lagere lasten op het gebied van bijstandsverlening, doordat de stijging van de rijksvergoeding groter is dan de stijging van de uitgaven.
- Hogere uitgaven voor bijzondere bijstand vanwege uitbreiding met de groep kwetsbaren. In 2012 was hiervoor binnen de algemene dekkingsmiddelen een stelpost voor opgenomen.
- Lagere uitvoeringskosten binnen dit programma door verschuiving van werkzaamheden naar programma 1 (budgettair neutraal.)
- Toename boekwaarde door diverse ontwikkelingen op de complexen Arkerpoort en De Flier (budgettair neutraal).

4.5 Uitvoeringsinformatie

Bij het programma Economie en Milieu horen de volgende producten.

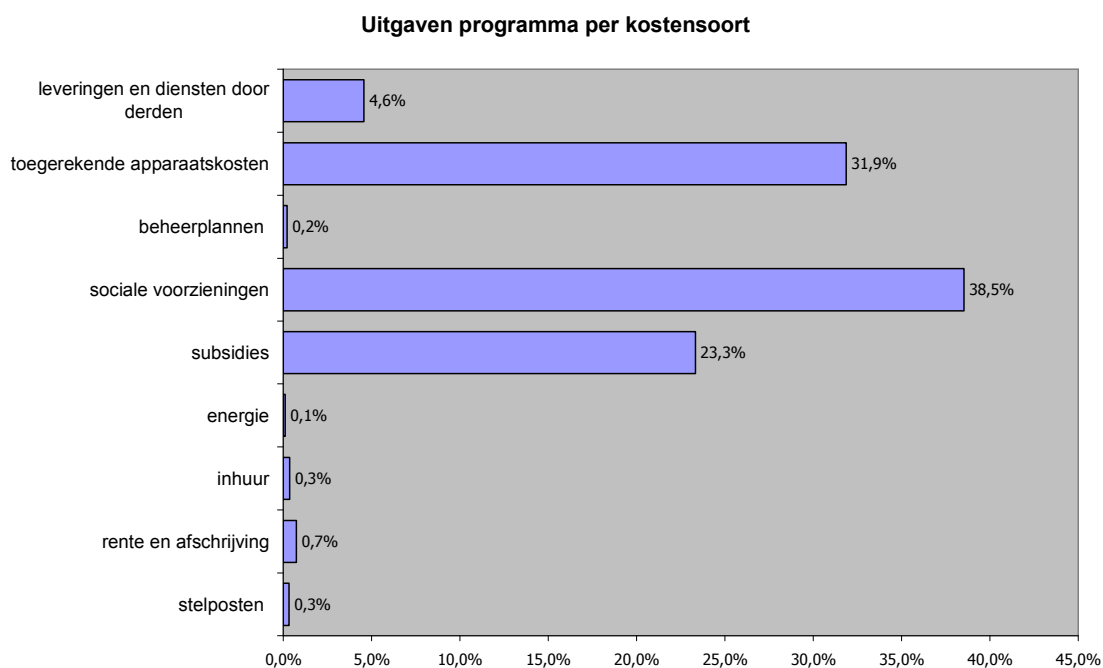
Ter indicatie zijn per product de uitgaven voor 2013 vermeld, in afgeronde bedragen.

Daarnaast is de beïnvloedbaarheid van de uitgaven weergegeven. Voor de definitie hiervan verwijzen we u naar pagina 11.

310	Markten	€	53.000	0%
320	Bedrijvigheid	€	254.000	70%
550	Natuur en Landschap	€	217.000	80%
561	Recreatieve voorzieningen	€	145.000	70%
562	Toerisme	€	191.000	80%
610	Bijstandsverlening	€	5.960.000	10%
611	Werkloosheid- en werkgelegenheidsprojecten	€	3.071.000	0%
612	Inkomensvoorzieningen	€	249.000	0%
650	Kinderopvang	€	103.000	90%
723	Milieubeheer	€	1.606.000	60%
821	Eigendommen	€	108.000	80%
831	Bedrijfskavels	€	7.234.000	0%

Bovenstaande tabel maakt geen deel uit van de door de raad vastgestelde begroting.

In onderstaande grafiek zijn de lasten van dit programma onderverdeeld in kostensoorten, om een inzicht te geven in het type uitgaven voor dit programma.

programma 5 Bereikbaarheid

Dit programma gaat over het bereikbaar zijn en blijven van de gemeente Nijkerk. De gemeente Nijkerk moet goed bereikbaar zijn over de weg, het spoor en het water. Ook de bereikbaarheid tussen de kernen is van belang. De gemeente stimuleert het gebruik van de fiets en het openbaar vervoer.

De beoogde maatschappelijke effecten van dit programma zijn:

- een goede en veilige bereikbaarheid van de gemeente over de weg, het spoor en het water.

5.1 Beleidskader

Het beleid van Nijkerk over dit programma is hoofdzakelijk geformuleerd in de volgende nota's/plannen:

Tabel 5.1

Nota/plan	Planperiode	Jaar vaststelling
Pakketstudie Driehoek (Amersfoort-Utrecht-Hilversum)	2009 – 2020	2009
Pakketstudie Ring Utrecht	2009 – 2020	2009
Gemeentelijk Verkeers- en Vervoerplan (GVVP)	2010 – 2020	2011

5.2 Visie en ontwikkelingen

➤ Een goede en veilige bereikbaarheid van de gemeente over de weg, het spoor en het water

Wij zetten ons in voor verbetering van het bestaande hoofdwegennet en het handhaven - of verplaatsen - van de toe- en afritten bij de A1. We blijven ons ook inzetten voor realisatie van het station Corlaer. We werken aan verbetering van de bereikbaarheid van de kernen en aan de bevordering van de verkeersveiligheid.

We richten ons op verbetering van de bereikbaarheid en op beperking van de verkeersoverlast in de binnenstad. We zorgen voor voldoende parkeergelegenheid in het centrum. Tot slot willen we het gebruik van de fiets en het openbaar vervoer stimuleren.

Voor het verkeer en de wegenstructuur kiezen wij de volgende uitgangspunten:

- optimale verbinding met de verkeersstructuur van omliggende regio's;
- een goede bereikbaarheid van de binnenstad;
- beperking van de verkeersoverlast in de binnenstad;
- een goede doorstroming op het lokale hoofdwegennet;
- een optimale bereikbaarheid tussen de kernen;
- beperken van overlast van sluipverkeer in met name het buitengebied.

5.3 Doelstellingen en prestaties

Gewenst effect 1: Een goede en veilige bereikbaarheid van de gemeente over de weg, het spoor en het water

We hebben onze doelstellingen bereikt als	Uitgangssituatie	Wat gaan we doen om onze doelstellingen te bereiken?
<ul style="list-style-type: none">- De doorstroming op het lokale hoofdwegennet tot minimale congestievorming leidt in de ochtend- en avondspits.	<ul style="list-style-type: none">- Hoge verkeersdruk op het hoofdwegennet van Nijkerk (N301, Berencamperweg/ Ambachtsstraat).	<ul style="list-style-type: none">- Uitvoeren van een multidisciplinair onderzoek naar de beste vorm voor de noodzakelijke schaa sprong van het lokale hoofdwegennet.¹⁾

We hebben onze doelstellingen bereikt als	Uitgangssituatie	Wat gaan we doen om onze doelstellingen te bereiken?
<ul style="list-style-type: none"> - Het sluipverkeer in met name het buitengebied is teruggebracht tot binnen de landelijke uitgangspunten. - De kernen onderling goed met elkaar verbonden blijven. - De aanwezige en nog te ontwikkelen bedrijventerreinen zowel via weg als water goed ontsloten zijn. - De bereikbaarheid van de binnenstad is verbeterd door een duidelijke inrichting en scheiding van verkeers- en verblijfswegen. - Een samenhangend, aantrekkelijk en (sociaal) veilig fietsnetwerk binnen en tussen de kernen aanwezig is. - Het gebruik van openbaar vervoer als onderdeel van ketenmobiliteit via directe verbindingen goed functioneert. 	<ul style="list-style-type: none"> - Een aantal hoofdfietsroutes is nog niet ingericht voor doorgaand fietsverkeer in beide richtingen. - de inrichting van een aantal wegen is nog niet in overeenstemming met de beoogde verkeers- of verblijfsfunctie. 	<ul style="list-style-type: none"> - Herinrichten Amersfoortseweg-Nijkerkerstraat ter hoogte van Nijkerkerveen. - Verbreden fietsvoorziening Westerdorpstraat in Hoevelaken. - Verbreden fietsvoorziening door de wijk Corlaer. - In combinatie met revitalisering Arkervaat-Oost de kruispunten met de Ambachtstraat waar mogelijk optimaliseren. - Handhaven huidige aansluitingen op het hoofdwegennet, met name rond Hoevelaken (lobby toe- en afritten en deelname Pakketstudie Driehoek).²⁾ - Opstellen nieuw parkeerbeleidsplan.³⁾ - Realiseren spooronderdoorgang Amersfoortseweg.⁴⁾ - Stimuleren openbaar vervoer (mobiliteitsmanagement en behouden dienstregelingen) - Planologische ruimte reserveren voor mogelijke komst station Corlaer.⁵⁾ - Basisregistratie Grootchalige Topografie.⁶⁾

Toelichting op 'Wat gaan we doen om onze doelstellingen te bereiken?'

1. Uitvoeren van een multidisciplinair onderzoek naar de beste vorm voor de noodzakelijke schaalessprong van het lokale hoofdwegennet

In vervolg op het Gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan (GVVP) is in de eerste helft van 2012 de Verkeersvisie Nijkerk opgesteld. Hieruit is gebleken dat voor de nabije toekomst een schaalessprong in de hoofdinfrastructuur van Nijkerk noodzakelijk is. Noodzakelijk, gelet op de reeds bestaande hoge verkeersdruk op het hoofdwegennet, op de te verwachten autonome groei van het verkeer en om de gewenste ruimtelijke ontwikkelingen verkeerskundig goed te kunnen accommoderen. Een schaalessprong kan worden bereikt door de huidige hoofdstructuur ingrijpend te verbeteren, of door het aanleggen van nieuwe infrastructuur waardoor een ringwegmodel wordt gerealiseerd. Uit een multidisciplinair onderzoek moet blijken welke van deze varianten de voorkeur verdient. Multidisciplinair verwijst in dit geval naar onder meer de disciplines verkeer, stedenbouw, landschap, milieu, economie en civiele techniek. In het onderzoek worden de twee genoemde oplossingsrichtingen in brede zin verkend op hun haalbaarheid, effecten en (on)mogelijkheden. Belangrijke onderdelen van dit traject zijn communicatie en het verwerven van draagvlak, zowel bestuurlijk (gemeenteraad) als met burgers en andere belanghebbenden. Naar verwachting wordt het onderzoek begin 2013 afgerond, waarna bestuurlijke besluitvorming kan plaatsvinden.

2. Handhaven huidige aansluitingen op hoofdwegennet

Samen met de gemeenten Amersfoort en Leusden voeren wij een actieve lobby om de bereikbaarheid van Nijkerk te verbeteren.

Dat doen we door op alle bestuurlijke en politieke niveaus aandacht te vragen voor de reconstructie van Knooppunt Hoevelaken en het handhaven of verplaatsen van de toe- en afritten van de A1 bij Hoevelaken. Het gaat hierbij niet alleen om de verbetering van de doorstroming, maar ook om een mogelijke verbetering van het leefklimaat in de kernen Hoevelaken en Nijkerkerveen.

Voor het project Knooppunt Hoevelaken heeft de gemeente Nijkerk ingezet op deelname aan het proces van vervroegde marktconsultatie. Naar verwachting ondertekent Nijkerk in het voorjaar van 2013 de definitieve Bestuursovereenkomst. Dit betekent dat wij als mede-investerende gemeente betrokken zijn bij het aanbestedingsproces en de beoordeling van biedingen en procedures. Gezien de schaalgrootte van onze gemeente zijn wij niet ingericht om in dit soort complexe en grootschalige trajecten een rol van betekenis te spelen. Dit vraagt extra specialistische ambtelijke inzet. Door betrokken te blijven bij het aanbestedings- en gunningsproces behouden we invloed. Daarnaast is deelname in het aanbestedingsproces ook gevolg van het ondertekenen van de bestuursovereenkomst.

3. Nieuw parkeerbeleidsplan

In het parkeerbeleidsplan wordt het huidige parkeerbeleid onder de loep genomen, wordt gekeken naar betaald parkeren, vergunningen voor parkeren, de hoeveelheid parkeerplaatsen en de kwaliteit van de beschikbare parkeerplaatsen in de gemeente Nijkerk. Hieruit vloeit nieuw parkeerbeleid voort voor de komende jaren. Dit parkeerbeleidsplan wordt in samenhang met de Binnenstadvisie ontwikkeld.

4. Realiseren spooronderdoorgang Amersfoortseweg

De aanleg van een spooronderdoorgang (spoortunnel) op de Amersfoortseweg, ter hoogte van de Ds. Kuiperstraat, draagt in belangrijke mate bij aan een duurzame ontsluiting van Nijkerk. In 2009 heeft het ministerie van Verkeer en Waterstaat een bijdrage voor de realisatie van deze spoortunnel toegezegd via de 2^e tranche spoorse doorsnijdingen. Daarnaast is vanuit de provincie Utrecht via Programmabureau Verder, een substantiële financiële bijdrage voor de realisatie van de spoortunnel toegezegd. Het krediet voor de realisatie is door deze toezeggingen gewaarborgd. De voorbereiding voor dit project is in 2011 begonnen. De realisatie start eind 2013 of begin 2014.

5. Reserveren planologische ruimte voor komst Station Corlaer

Wij reserveren gronden voor de mogelijke komst van een station, nabij de wijk Corlaer. Deze uitbreiding van het openbaar vervoer is wenselijk om de verkeersdruk te verminderen.

6. Basisregistratie Grootschalige Topografie (BGT)

De BGT is een nieuwe bouwsteen in het stelsel van Basisregistraties waarvan de gemeente zogenaamd deelbronhouder is. Een informatiesysteem dat alle overheden verplicht gebruiken en burgers en bedrijven gebruik van kunnen maken. Het uitgangspunt van het ministerie is dat de BGT op 01-01-2016 gereed moet zijn voor de realisatie door de (deel-) bronhouders. Tot 2020 krijgen overheid en bedrijven de tijd om aan te sluiten aan de BGT en de toegang naar de Landelijke Voorziening waar alle gegevens verzameld worden.

Voor de realisatie moeten de beheergegevens op het juiste kwaliteitsniveau worden gebracht. Deze gegevens moeten vanaf 2015 beschikbaar zijn. Voor de implementatie van de BGT zijn middelen beschikbaar gesteld in de Kadernota 2012. Momenteel is nog niet duidelijk wat het structurele effect is. Bij de Kadernota 2014 wordt hierop teruggekomen.

5.4 Wat mag het kosten?

In de volgende tabel zijn de lasten en baten opgenomen die aan het programma Bereikbaarheid verbonden zijn. Prioriteiten zijn apart zichtbaar gemaakt en de overige activiteiten zijn in het totaalbedrag 'Overige activiteiten' opgenomen.

(bedragen x € 1.000)

L A S T E N	2013	2014	2015	2016
Prioriteiten				
Pakketstudie Driehoek	39	538		
Knooppunt Hoevelaken	65	65	45	
Realisering Basisregistratie Grootchalige Topografie	105	105		
Totaal prioriteiten	209	708	45	0
Investerings maatschappelijk nut	1.390	1.470	0	0
Overige activiteiten	4.470	4.402	4.540	4.599
Totaal lasten programma	6.069	6.580	4.585	4.599
B A T E N				
Prioriteiten				
--				
Totaal prioriteiten	0	0	0	0
Investerings maatschappelijk nut	0	0	0	0
Overige activiteiten	844	930	931	932
Totaal baten programma	844	930	931	932
Saldo programma (= lasten -/- baten)	5.226	5.651	3.654	3.668
Saldo verwacht ná Kadernota 2013	5.297	5.671	3.672	3.627
Verschil	V 71	V 20	V 18	N 41

De verschillen ten opzichte van de begroting 2012-2015 worden naast de prijs- en loonpeilontwikkelingen in grote lijnen veroorzaakt door:

- In 2016 vindt er vervanging plaats van de parkeerapparatuur.
- een eenmalige lagere storting in de voorziening wegen in 2013.

5.5 Uitvoeringsinformatie

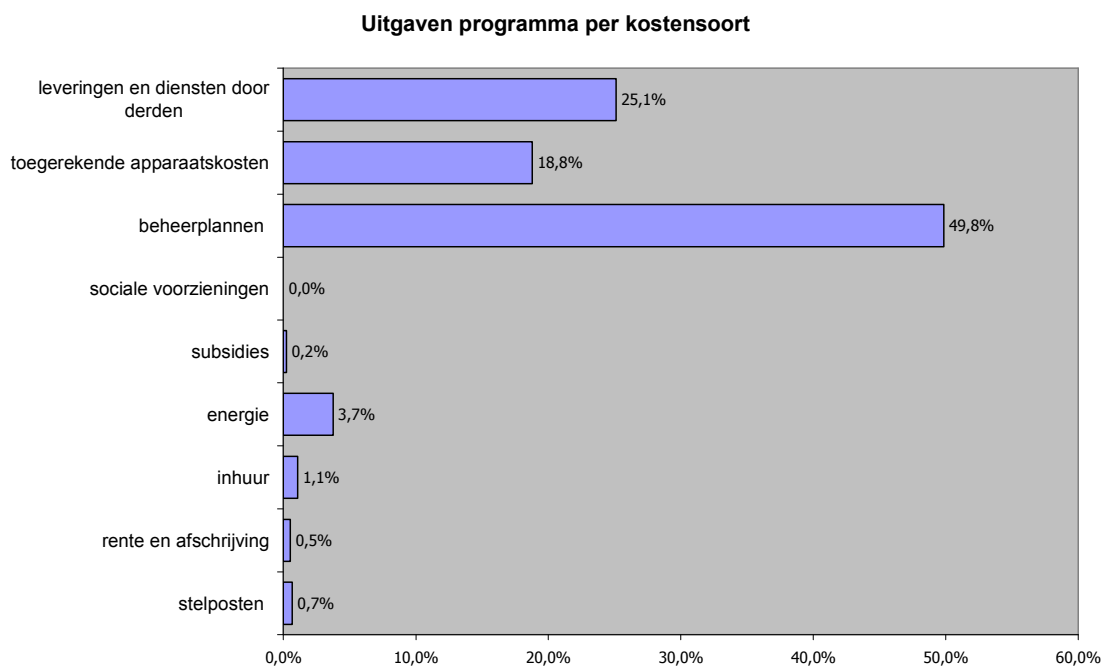
Bij het programma Bereikbaarheid horen de volgende producten.

Ter indicatie zijn per product de uitgaven voor 2013 vermeld, in afgeronde bedragen. Daarnaast is de beïnvloedbaarheid van de uitgaven weergegeven. Voor de definitie hiervan verwijzen we u naar pagina 11.

210	Wegen	€	4.451.000	90%
211	Openbare verlichting	€	574.000	100%
212	Verkeer en vervoer	€	192.000	80%
213	Parkeren	€	413.000	0%
220	Havens	€	440.000	90%

Bovenstaande tabel maakt geen deel uit van de door de raad vastgestelde begroting.

In onderstaande grafiek zijn de lasten van dit programma onderverdeeld in kostensoorten om een inzicht te geven in het type uitgaven voor dit programma.

programma 6 Onderwijs, Sport, Cultuur en Welzijn

Dit programma gaat over de mogelijkheden van onderwijs, ontspanning en het bijbrengen van cultureel bewustzijn aan jongeren en volwassenen. Onderwijs, sport, vrijwilligerswerk en een rijk verenigingsleven zijn hierin belangrijke onderwerpen.

De beoogde maatschappelijke effecten van dit programma zijn:

- een gezonde en evenwichtige ontwikkeling en ontplooiing van de jeugd naar volwassenheid;
- een zo volledig mogelijk onderwijsaanbod, passend bij de schaal van de gemeente;
- verbreding van ontplooiings- en ontspanningsmogelijkheden voor de inwoners;
- een bloeiend plaatselijk verenigingsleven;
- een gezonde leefstijl en maatschappelijke participatie door actieve sportbeoefening door jongeren, ouderen en gehandicapten.

6.1 Beleidskader

Het beleid van Nijkerk over dit programma is hoofdzakelijk geformuleerd in de volgende nota's/plannen:

Tabel 6.1

Nota/plan	Planperiode	Jaar vaststelling
Beleidskader welzijnssubsidies	2006 – en verder	2005
Toekomst zwembaden, De Visie (2008-049)	2008	2008
Verordening en beleidsregel sociaal culturele en sportieve activiteiten	2008 – en verder	2008
Regionaal convenant Bestrijding voortijdig schoolverlaten	2012 – 2015	In voorbereiding
Integraal Huisvestingsplan Onderwijs	2009 – 2013	2009
Contourennota Cultuur gemeente Nijkerk	2010 – 2015	2009
Behoeftebepaling buitensportaccommodaties	2010 – 2025	2010
Tussennotitie jeugd en onderwijs	2011 – 2013	2011
Archeologische Beleidskaart	2011 – en verder	2011
Nadere regeling Lokale Educatieve Agenda	2012 – 2013	2012
Wmo beleidsplan gemeente Nijkerk	2012 – 2015	2012
Beleidsplan Bibliotheekwerk gemeente Nijkerk	2012 – 2018	2012

6.2 Visie en ontwikkelingen

Nijkerk kiest voor behoud en versterking van drie herkenbare woonkernen met elk hun eigen cultuur en samenleving, met dorpse, landelijke en stedelijke identiteit. Investerings op het gebied van jeugd, onderwijs, sport, cultuur en welzijn moeten inwoners activeren waardoor de onderlinge band wordt versterkt. De leefbaarheid en de identiteit van de drie kernen wordt hierdoor verstevigd. De inwoners zijn vooral gericht op hun eigen, directe woonomgeving. De gemeenschapszin, voornamelijk georganiseerd via kerken en verenigingen, vormt de ruggengraat van de samenleving. Dit stimuleert Nijkerk via o.a. sport, onderwijs en cultuur. In gemeenschappen in de drie kernen moeten zowel jongeren als ouderen, met en zonder beperking, kunnen meedoen. Dit vormt de basis voor het huidige beleid op het gebied van maatschappelijk leven.

➤ Een gezonde en evenwichtige ontwikkeling en ontplooiing van de jeugd naar volwassenheid

Preventief jeugdbeleid

Met veel jongeren in Nederland gaat het goed, ook in Nijkerk. Over het algemeen groeit 90% zonder noemenswaardige problemen op, heeft vrienden, is actief in het (sport)verenigingsleven en behaalt de

noodzakelijke diploma's op weg naar een baan en volwassenheid. Een aantal jongeren heeft door bijvoorbeeld omstandigheden in het gezin, of door een beperking, behoefte aan extra ondersteuning. Nijkerk biedt deze steun vanuit activiteiten van het Jeugd- en Onderwijsbeleid, waaronder veel preventieve inzet. Ook vanuit de Wmo wordt waar nodig steun aan kinderen en hun ouders of verzorgers geboden. Met ketenpartners zijn afspraken gemaakt, zodat er een doorgaande leerlijn is en zodat de nodige zorg aandacht heeft en tot actie leidt.

➤ **Een zo volledig mogelijk onderwijsaanbod, passend bij de schaal van de gemeente**

Onderwijs

De relatie tussen gemeente en onderwijs is gebaseerd op gelijkwaardigheid. Schoolbesturen zijn verantwoordelijk voor de inhoud van het onderwijsaanbod en hebben een zorgplicht. De gemeente heeft een aantal wettelijke taken op het gebied van onderwijs, waaronder de zorg voor passende huisvesting en leerlingenvervoer.

Daar waar onderwijs en gemeentelijk beleid elkaar raken, heeft de gemeente integraal jeugd- en onderwijsbeleid ontwikkeld. De doelstelling in het beleid is het aanbrengen van samenhang in de hele keten van voorzieningen voor de jeugd. Het onderwijs is een essentiële schakel binnen de keten en een belangrijke vindplaats voor jongeren met problemen. Wij vinden een doorlopende ontwikkeling voor de jeugd essentieel. Onderwijs, de voorschoolse periode en zorg moeten in de verschillende leeftijdsfasen goed op elkaar aansluiten. Wij zien als uiteindelijk doel dat zoveel mogelijk jongeren een startkwalificatie behalen. Daarmee vergroten zij hun kansen op de arbeidsmarkt. Tevens vergroot dit de kansen in de volwassenenleeftijd op een langere actieve deelname aan de samenleving.

Onderwijs is één van de belangrijke ketenpartners voor het Centrum voor Jeugd en Gezin. Binnen de doorontwikkeling van het CJG, in verband met de decentralisatie Jeugdzorg, wordt via activiteiten en afstemming de ketenvorming verder versterkt.

➤ **Verbreding van ontplooiings- en ontspanningsmogelijkheden voor de inwoners**

Ontplooiing en ontspanning

De gemeente vindt het belangrijk dat de inwoners van de gemeente zich hun hele leven kunnen blijven ontwikkelen, zodat zij aan de maatschappij kunnen deelnemen en zelfredzaam zijn. Verder is het belangrijk dat alle inwoners gelegenheid hebben om te sporten. Sport is leuk, het bevordert de gezondheid en het is goed voor de onderlinge contacten tussen bevolkingsgroepen. Wij willen er met name voor zorgen dat sport ook toegankelijk is voor bevolkingsgroepen waarvoor het deelnemen aan sportactiviteiten moeilijk of niet vanzelfsprekend is, zoals mensen met een beperking, of ouderen vanaf 65 jaar. We doen dit in samenwerking met sportverenigingen, sociaal cultureel werk, sportaanbieders, jeugd- en jongerenwerk en scholen. Vanuit het gezondheidsbeleid vindt ook steeds actiever afstemming met beide gezondheidscentra plaats. De gemeente beschikt over een goede sportinfrastructuur in kwalitatief en kwantitatief opzicht en wij willen dit behouden.

Monumenten (cultuurhistorische waarden)

De cultuurhistorie van onze gemeente bepaalt voor ons mede de identiteit en de kwaliteit van de leefomgeving. Wij streven naar de instandhouding en versterking van de cultuurhistorische waarden en kenmerken. De meerwaarde wordt gevonden in meer karakter en kwaliteit van de omgeving en de bebouwing, met een zo goed mogelijke toegankelijkheid voor inwoners en bezoekers.

➤ **Een bloeiend plaatselijk verenigingsleven**

Vrijwilligerswerk

Wij zien vrijwilligerswerk als het sociale fundament van het verenigingsleven. Daarnaast is de inzet van vrijwilligers en mantelzorgers van onmisbare betekenis bij zorg en welzijn. De gemeente ondersteunt het vrijwilligerswerk en mantelzorgers. Wij willen hen in staat stellen hun werkzaamheden te blijven doen, op een manier die bij hen past en die van belang is voor de lokale gemeenschap.

Dit is binnen de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) geborgd. Om jongeren kennis te laten maken met vrijwilligerswerk en hen te stimuleren om de vrijwilliger van de toekomst te worden, volgen scholieren maatschappelijke stages. Scholen in het voortgezet onderwijs zijn vanaf het schooljaar 2011 verplicht uren voor maatschappelijke stage in het curriculum op te nemen. Sigma steunt de scholen in het voortgezet onderwijs hierbij.

➤ **Een gezonde leefstijl en maatschappelijke participatie door actieve sportbeoefening door jongeren, ouderen en gehandicapten**

Sport

De gemeente stimuleert sportdeelname door verenigingen specifiek te subsidiëren voor de doelgroepen jongeren, ouderen en gehandicapten. De sportdeelname onder jongeren is de afgelopen jaren licht toegenomen. Vanuit beide gezondheidscentra wordt de komende jaren actiever ingezet op de sportstimulering van ouderen. Vanuit de Volksgezondheidsbeleid zal de gemeente met de beide gezondheidscentra samenwerken.

6.3 Doelstellingen en prestaties

Gewenst effect 1: Een gezonde en evenwichtige ontwikkeling en ontplooiing van de jeugd naar volwassenheid

We hebben onze doelstellingen bereikt als	Uitgangssituatie	Wat gaan we doen om onze doelstellingen te bereiken?
<ul style="list-style-type: none"> - 100 % van de doelgroepkinderen (met onderwijsachterstand) deelneemt aan programma's VVE (voor- en vroegschoolse educatie). 	<ul style="list-style-type: none"> - Het aantal kinderen dat volgens de wet OKE VVE activiteiten moet ontvangen, wordt (meer dan) gehaald. 	<ul style="list-style-type: none"> - Zorgen voor voldoende voorschoolse educatie voor kinderen met taalachterstanden.¹⁾ - Via consultatiebureau en voorschoolse instellingen kinderen met een achterstand in taal, rekenen, sociaal-emotionele ontwikkeling en motoriek opsporen en indiceren.
<ul style="list-style-type: none"> - het aantal voortijdig schoolverlaters in 2016 met 40% is teruggedrongen t.o.v. 2009-2010 	<ul style="list-style-type: none"> - Op basis van voorlopige cijfers is ten opzichte van het schooljaar 2009-2010 (landelijk ijkpunt) nog geen daling waar te nemen. 	<ul style="list-style-type: none"> - Uitvoeren van de maatregelen uit VSV-convenant Eem & Vallei en het projectplan 'Meer kans van slagen' regio Vallei met de volgende maatregelen: <ul style="list-style-type: none"> - Realiseren goede overstap van vmbo/havo 3 naar mbo. - Bevorderen van de afstemming en samenwerking tussen vo en mbo op het gebied van taal en rekenen. - Koppeling van de zorgadviesteams uit het onderwijs met het CJG en de verwijzingsindex - Starten met klein casuïstiek overleg (kco) - Afsluiten en uitvoeren nieuw VSV-convenant.

We hebben onze doelstellingen bereikt als	Uitgangssituatie	Wat gaan we doen om onze doelstellingen te bereiken?
<ul style="list-style-type: none"> - Er een samenhangend aanbod is in de ondersteuning van jeugdigen en gezinnen volgens het principe 1 kind, 1 gezin, 1 plan. - Bij problemen door alle ketenpartners geregistreerd wordt in de verwijzindex. 	<ul style="list-style-type: none"> - Op dit moment is er nog sprake van zowel overlap als lacunes in het jeugdzorgaanbod. Tevens moet via actieve afstemming de samenwerking tussen de verschillende partijen verder worden verbeterd. 	<ul style="list-style-type: none"> - Nieuwe aanpak middels KCO (Klein Casuïstiek Overleg). Frequent bezoeken van scholen door maatschappelijk werker en jeugdverpleegkundige.²⁾ - Opstellen nieuwe nota Jeugd- en Onderwijsbeleid 2014 e.v.³⁾ - Doorontwikkelen van het CJG.⁴⁾ - Afstemming met ketenpartners binnen de LEA.

Toelichting op 'Wat gaan we doen om onze doelstellingen te bereiken?'

1. Goede voorschoolse educatie voor kinderen met taalachterstanden

De gemeente Nijkerk zorgt ervoor dat kinderen van 0 tot 4 jaar met achterstanden op het gebied van taal, rekenen, sociaal-emotionele ontwikkeling en motorische ontwikkeling goede voorschoolse educatie kunnen krijgen. De indicatie of een kind in aanmerking komt voor voorschoolse educatie verloopt via het consultatiebureau, in samenwerking met de voorschoolse instellingen. De voorschoolse educatie wordt verzorgd door de peuterspeelzalen en kinderopvang, in het kader van de Wet Ontwikkelingskansen door Kwaliteit en Educatie (Wet OKE). Het doel van de Wet OKE is een harmonisatie van regelgeving van peuterspeelzalen en kinderopvang, meer en betere voorschoolse educatie en het wegnemen van financiële drempels voor ouders van doelgroepkinderen, om deel te nemen aan voorschoolse educatie. Vanuit een verbetering van de kwaliteit werken alle peuterspeelzalen op ambitieniveau 2 (= twee gediplomeerde leidsters op een groep).

2. Nieuwe aanpak middels KCO (Klein Casuïstiek Overleg)

Het bovenschools ZAT (Zorg Advies Team) Nijkerk in het primair onderwijs functioneert niet naar behoren. Gezien de wettelijke verplichting voor de gemeente en de preventieve werking van het vroegtijdig signaleren van casuïstiek, is het van groot belang dat het ZAT beter gaat functioneren. Daarom is het Klein Casuïstiek Overleg (KCO) in het leven geroepen. Vroegtijdig signaleren binnen het onderwijs is van belang om de jongere uiteindelijk naar een startkwalificatie te kunnen begeleiden. Jongeren met een startkwalificatie staan economisch sterker en zullen minder snel in de bijstand terecht komen. Investeren in de preventieve kant levert op langere termijn een besparing op. In de nieuwe aanpak zal eens in de 7 weken een cluster aan scholen bezocht worden door het KCO team. Deelnemers van het KCO zijn: maatschappelijk werk, de jeugdverpleegkundige, de IB-ers van de betreffende scholen en ouders. Samen gaan zij in gesprek over de heersende zorgen rondom een jongere en komen tot snelle acties.

3. Opstellen Nota Jeugd- en Onderwijsbeleid 2014 e.v.

Naar aanleiding van de decentralisatie Jeugdzorg per 2015 is in regio FoodValley-verband een gezamenlijk Plan van aanpak opgesteld. Eind 2012 wordt de visie op de jeugdzorg in FoodValley-verband vastgesteld. Gevolg is dat pas in de loop van 2013 een nieuwe Nota Jeugd- en Onderwijsbeleid opgesteld kan worden voor de jaren 2014-2017. De nieuwe nota geeft een visie op de rol die de gemeente speelt binnen de deelterreinen jeugd en onderwijs en welke activiteiten hiervoor ter financiering bij horen. Vanuit FoodValley worden in 2013 en 2014 acties uitgewerkt waardoor de lokale gemeentelijke organisaties op de komende decentralisatie van de jeugdzorg per januari 2015 zijn voorbereid.

4. Doorontwikkelen van het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG)

Het CJG is naast een fysiek loket een netwerkorganisatie. Daarom wordt de doorontwikkeling in samenwerking gedaan met de kernpartners (BJZ, JGZ en maatschappelijk werk) en de ketenpartners, waaronder het onderwijsveld. De verwijzindex (VIR) is een belangrijk middel om de coördinatie van zorg goed afgestemd te krijgen en onder een regievoerder te laten vallen. Het aantal signalen dat nu bij de VIR binnenkomt is nog onvoldoende, zodat de regie nog niet op het gewenste niveau vastgesteld en uitgevoerd kan worden. De procescoördinator CJG heeft een belangrijke taak om dit onderwerp continue onder de aandacht te houden.

Met betrekking tot een adequaat jeugdzorgaanbod wordt, in samenwerking met de jeugdzorgaanbieders, in beeld gebracht welke zorg en ondersteuning op lokaal niveau noodzakelijk is, om een oplossing te bieden voor de problemen die in Nijkerk aanwezig zijn.

Tevens neemt de gemeente deel aan de door de provincie geïnitieerde pilot 'ambulante hulpverlening zonder indicatie'. Door vroegtijdig interveniëren wordt het gebruik van meer gespecialiseerde en dure geïndiceerde zorg voorkomen.

Gewenst effect 2: Een zo volledig mogelijk onderwijsaanbod, passend bij de schaal van de gemeente

We hebben onze doelstellingen bereikt als	Uitgangssituatie	Wat gaan we doen om onze doelstellingen te bereiken?
<ul style="list-style-type: none">- In alle drie de kernen er voldoende onderwijsaanbod en keuzevrijheid voor ouders is.	<ul style="list-style-type: none">- Er zijn voldoende scholen voor primair en voortgezet onderwijs binnen de drie kernen van Nijkerk.- Er zijn voorbereidingen getroffen voor een ROC dislocatie in Nijkerk. Op dit moment is er onduidelijkheid over daadwerkelijke vestiging van de ROC dislocatie.- Accent heeft een tekort aan huisvesting, evenals een aantal basisscholen.	<ul style="list-style-type: none">- Realiseren van nieuwbouw Beatrixschool (Brede School).⁵⁾
<ul style="list-style-type: none">- Er passende en moderne huisvesting is voor het onderwijs binnen de gehele gemeente.	<ul style="list-style-type: none">- In 2012 wordt het Integraal Huisvestingsplan geactualiseerd. Ruim 75% van de schoolgebouwen in het primair onderwijs is meer dan 40 jaar oud. Gefaseerd moet worden overgegaan tot renovatie of (vervangende) nieuwbouw.	<ul style="list-style-type: none">- Uitvoering geven aan het IHP 2013 – 2016.⁶⁾- Ontwikkelen van kwaliteitscriteria voor brede scholen⁷⁾
<ul style="list-style-type: none">- Openbare onderwijsvoorziening in Nijkerkerveen passend is gehuisvest.		<ul style="list-style-type: none">- Ontwikkelen onderwijsvoorziening in voorzieningencentrum Nijkerkerveen.

Toelichting op 'Wat gaan we doen om onze doelstellingen te bereiken?'

5. Nieuwbouw Beatrixschool (brede school)

De Koningin Beatrix school verkeert in slechte bouwkundige staat. De gemeenteraad heeft in 2012 ingestemd met vervangende nieuwbouw van de school in 2013. Deze school is binnen de in 2011 vastgestelde nota Brede Scholen aangemerkt als eerste 'brede school' in Nijkerk. De aanwezigheid en/of samenwerking met voor- en naschoolse activiteiten is een minimale voorwaarde voor de erkenning van het predicaat brede school.

6. *Uitvoering geven aan het Integraal Huisvestingsplan*

Het IHP geeft voor de korte en langere termijn aan, wat er op het gebied van onderwijshuisvesting moet gebeuren. Eind 2012 wordt een geactualiseerd IHP door de gemeenteraad vastgesteld. Uitvoering daarvan start in 2013.

7. *Ontwikkelen van kwaliteitscriteria voor brede scholen*

In februari 2012 heeft de gemeenteraad het Beleidskader brede scholen Nijkerk vastgesteld. In dit beleidskader is een visie op de brede school neergelegd, inclusief een visie op de samenwerking en rolverdeling bij brede scholen. Het betreft een breed beleidskader en geen uitgewerkt plan wat er precies onder een brede school verstaan wordt. Via het opstellen van kwaliteitscriteria kan gerichter sturing gegeven worden aan de totstandkoming en de dagelijkse praktijk van brede scholen. Onderzoeks- en adviesbureau Oberon heeft al een aantal kwaliteitscriteria ontwikkeld, maar deze moeten getoetst worden op bruikbaarheid voor de Nijkerkse praktijk. Dit gebeurt in overleg en afstemming met de Nijkerkse partners (schoolbesturen, voorschoolse instellingen, bibliotheek). Daarnaast zal er overleg gevoerd worden met de betrokken partijen (inclusief ouders vanuit het oogpunt van ouderbetrokkenheid).

Gewenst effect 3: Verbreiding van ontplooiings- en ontspanningsmogelijkheden voor de inwoners

We hebben onze doelstellingen bereikt als	Uitgangssituatie	Wat gaan we doen om onze doelstellingen te bereiken?
<ul style="list-style-type: none">- Als de leesvaardigheid en woordenschat bij kinderen in het onderwijs is verbeterd.- Als de taalachterstand bij volwassenen is gereduceerd.- Als de mediavaardigheid van de inwoners van Nijkerk is verbeterd, waarmee de zelfredzaamheid toeneemt.	<ul style="list-style-type: none">- De bibliotheek heeft de opdracht gekregen om in 2012 een onderzoeksmethodiek te ontwikkelen. Vanuit inzicht in de bestaande situatie en periodieke monitoring, worden de effecten de komende jaren gemeten en/of aannemelijk gemaakt.	<ul style="list-style-type: none">- Uitvoering geven aan het Bibliotheekbeleidsplan gemeente Nijkerk 2012-2018.⁸⁾
<ul style="list-style-type: none">- Als in elke kern van de gemeente Nijkerk het voorzieningenaanbod op orde is.	<ul style="list-style-type: none">- In Nijkerkerveen zitten diverse voorzieningen in verouderde gebouwen.	<ul style="list-style-type: none">- Planontwikkeling en uitvoering voorzieningenaanbod Nijkerkerveen.⁹⁾
<ul style="list-style-type: none">- De actieve sportbeoefening en deelname aan culturele activiteiten door diverse doelgroepen is toegenomen.	<ul style="list-style-type: none">- De sportdeelname onder inwoners is stabiel en onder jongeren licht stijgend. Aantal deelnemers:<ul style="list-style-type: none">- jongeren tot 18 jaar: 4500- 65+: 500- Mensen met beperking: 75- Via de verplichte informatie over deelnemers ten behoeve van het verkrijgen van een waarderingssubsidie:<ul style="list-style-type: none">- doen 261 jongeren tot 18 jaar mee aan culturele activiteiten (niet zijnde jeugdwerk)- doen vier 65-plussers mee aan culturele activiteiten- doen 188 jongeren mee aan vormen van jeugdwerk (scouting)	<ul style="list-style-type: none">- Verstrekken van waarderingssubsidies voor (sport)verenigingen ter bevordering van de (sport)deelname.

We hebben onze doelstellingen bereikt als	Uitgangssituatie	Wat gaan we doen om onze doelstellingen te bereiken?
<ul style="list-style-type: none"> - De deelname aan workshops/thema-avonden bij jongerencentra is toegenomen. 	<ul style="list-style-type: none"> - doen 11 jongeren met een verstandelijke beperking mee aan jeugdwerk. - Aantal deelnemers - jongeren tot 18 jaar: 1.000 	<ul style="list-style-type: none"> - De organisatie van workshops/thema-avonden door Jeugd- en Jongerenwerk wordt opgenomen in de subsidiebeschikking.¹⁰⁾

Toelichting op 'Wat gaan we doen om onze doelstellingen te bereiken?'

8. Uitvoering geven aan het bibliotheek beleidsplan

De bibliotheek gaat een productenboek opstellen. Op die basis wordt een basispakket en pluspakket uitgewerkt. Met dit productenboek kan de gemeente gerichte activiteiten subsidiëren, die bijdragen aan het behalen van de doelstellingen.

9. Doorontwikkelen maatschappelijke voorzieningen Nijkerkerveen

Om het voorzieningenniveau van Nijkerkerveen te bepalen, wordt een haalbaarheidsonderzoek uitgevoerd. Doel van het onderzoek is het in beeld te brengen van de benodigde omvang van de voorzieningen en de financiële haalbaarheid. De eerste fase van het onderzoek is afgerond, waarbij de wensen en behoeftes geïnventariseerd en scenario's geformuleerd zijn. De tweede fase van het onderzoek wordt eind van 2012 afgerond. Dit onderdeel van het onderzoek richt zich op het uitwerken van de scenario's. Als eindresultaat wordt een bestuurlijk besluit genomen over de omvang en mogelijkheden voor de financiering van de voorzieningen in Nijkerkerveen. Daarnaast vinden de voorbereidingen voor een gedeeltelijke verplaatsing en vernieuwing van de Veensche Boys plaats.

10. Deelname workshops/thema avonden

Bij het Jeugd- en jongerenwerk fungeren inloopmiddagen en avonden als voorportaal voor de toestroom naar workshops/thema avonden, waarbij ontwikkelingen, voorlichting en preventieve aanpak centraal staan. Het Jeugd- en Jongerenwerk heeft als doel de talenten van de jeugd en jongeren te laten ontwikkelen en hen een zinvolle vrijetijdsbesteding te bieden.

Gewenst effect 4: Een bloeiend plaatselijk verenigingsleven

We hebben onze doelstellingen bereikt als	Uitgangssituatie	Wat gaan we doen om onze doelstellingen te bereiken?
<ul style="list-style-type: none"> - Het aantal vrijwilligers stabiel blijft op het niveau van 2011. - Vrijwilligers merkbaar zijn gewaardeerd. - Versterking van de ondersteuningsfunctie van vrijwilligerswerk en betere bekendheid van de mogelijkheden voor ondersteuning bij de doelgroep is gerealiseerd. - Iedere leerling na de maatschappelijke stage het vrijwilligersaanbod in Nijkerk kent. 		<ul style="list-style-type: none"> - Vrijwilligers merkbaar waarderen o.a. via het jaarlijks toekennen van een prijs aan de 'vrijwilliger van het jaar'.¹¹⁾ - Een constant aanbod leveren van ondersteuning aan organisaties die met vrijwilligers werken, waarbij ook gelet wordt op nieuwe ontwikkelingen zoals de maatschappelijke stage.¹²⁾

Toelichting op 'Wat gaan we doen om onze doelstellingen te bereiken?'

11. Prijs vrijwilliger van het jaar

We zijn als gemeente bijzonder trots op de vele vrijwilligers die zich belangeloos inzetten voor de Nijkerkse samenleving en hun medemens. Om onze waardering op een bijzondere manier te laten zien, stellen we een vrijwilligersprijs in. Deze prijs wordt vanaf 2011 jaarlijks uitgereikt aan een vrijwilliger.

12. Ondersteuning vrijwilligersorganisaties

Stichting Sigma wordt gefaciliteerd om ondersteuning aan vrijwilligers(organisaties) te geven en te coördineren. Sigma zorgt voor informatie, advies, praktische ondersteuning en belangenbehartiging. Verder helpt Sigma scholen en vrijwilligers bij het organiseren van maatschappelijke stages. Iedere leerling die de maatschappelijke stage heeft afgerond ontvangt informatie over de mogelijkheden van vrijwilligerswerk in Nijkerk. Ook wordt Stichting Sigma in staat gesteld zich verder te professionaliseren en door te ontwikkelen. Vanuit het Wmo beleidsplan wordt het ondersteuningsaanbod voor mantelzorgers gepromoot en wordt respijtzorg aangeboden. Respijtzorg is het (tijdelijk) overdragen van zorgtaken van een mantelzorgers aan iemand anders.

Gewenst effect 5: Een gezonde leefstijl en maatschappelijke participatie door actieve sportbeoefening door jongeren, ouderen en gehandicapten

We hebben onze doelstellingen bereikt als	Uitgangssituatie	Wat gaan we doen om onze doelstellingen te bereiken?
<ul style="list-style-type: none">- Er sprake is van voldoende aanbod van kwalitatieve en kwantitatieve sportvoorzieningen/multifunctionele voorzieningen.- Er eind 2012 een breed gedragen sportvisie is, die kaders geeft voor ondersteuning van sportverenigingen en het sportaanbod in Nijkerk meerjarig bepaalt.- Het percentage jongeren tot 12 jaar dat lid is van een sportvereniging in 2015 is gestegen van 68% naar 70%.	<ul style="list-style-type: none">- Vanuit zowel de onderzoeken buitensport- als binnensportaccommodaties wordt duidelijk dat het basisaanbod op orde is.- De sportvisie wordt in 2012 ontwikkeld (met een actieve maatschappelijke participatie) en door de gemeenteraad vastgesteld.- Het aantal jongeren tot 18 jaar dat lid is van een sportvereniging is licht gestegen tot 4.500. Het aantal ouderen en gehandicapten dat lid is, is respectievelijk 500 en 75.- 68% van de jeugd tot 12 jaar is lid van een sportvereniging.	<ul style="list-style-type: none">- Uitwerken van de Sportvisie.¹³⁾- Accommodatie Veensche Boys.¹⁴⁾- Via behoud van de waarderings-subsidies voor (sport)verenigingen ter bevordering van de sportdeelname.

Toelichting op 'Wat gaan we doen om onze doelstellingen te bereiken?'

13. Sportvisie

In de Sportvisie 2013-2025 leggen wij de ontwikkelingen, behoeften en ambitieniveaus vast op het gebied van sport, op gemeentelijk en regionaal niveau. Met de uitwerking van deze visie willen wij zorg dragen voor een continu toereikende capaciteit aan sportvoorzieningen in de gemeente Nijkerk. In het najaar van 2012 wordt de Sportvisie Nijkerk 2013-2025 vastgesteld. In 2013 en latere jaren vindt de concrete vertaling plaats. Er is aandacht voor beheer en exploitatie van sportaccommodaties en een visie op de daarmee verbonden eigendomsverhoudingen en privatisering.

14. Accommodatie Veensche Boys

Bij de ontwikkeling van Nijkerkerveen is gekozen voor het aangepaste voorkeursmodel. In dit voorkeursmodel wordt Veensche Boys op de huidige locatie deels ingepast.

Voor deze inpassing wordt een apart bestemmingsplan opgesteld. Het sportcomplex wordt nog nader uitgewerkt en er wordt geïnvesteerd in de bebouwing van Veensche Boys.

6.4 Wat mag het kosten?

In onderstaande tabel zijn de lasten en baten opgenomen van het programma Onderwijs, Sport, cultuur en welzijn. Prioriteiten zijn apart zichtbaar gemaakt en de overige activiteiten zijn in het totaalbedrag onder 'Overige activiteiten' opgenomen.

(bedragen x € 1.000)

L A S T E N	2013	2014	2015	2016
Prioriteiten				
Ontwikkelen kwaliteitscriteria brede scholen	16			
Totaal prioriteiten	16	0	0	0
Overige activiteiten	12.649	12.170	12.270	12.190
Totaal lasten programma	12.665	12.170	12.270	12.190
B A T E N				
Prioriteiten				
Totaal prioriteiten	0	0	0	0
Overige activiteiten	881	881	881	881
Totaal baten programma	881	881	881	881
Saldo programma (= lasten -/- baten)	11.784	11.289	11.389	11.309
Saldo verwacht ná Kadernota 2013	11.727	11.182	11.297	11.289
Verschil	N 57	N 107	N 92	N 20

De verschillen ten opzichte van de Kadernota 2013 worden naast de prijs- en loonpeilontwikkelingen in grote lijnen veroorzaakt door:

- Hogere lasten OZB voor scholen en sportaccommodaties, dit verklaart voor een groot deel de hogere opbrengst OZB (zie Algemene dekkingsmiddelen en Onvoorzien).

Het grote verschil tussen 2013 en 2014 wordt veroorzaakt doordat in 2013 overeenkomstig het raadsbesluit diverse kosten voor de nieuwbouw Beatrixschool ten laste van de exploitatie worden gebracht.

6.5 Uitvoeringsinformatie

Bij het programma Onderwijs, sport, cultuur en welzijn horen de volgende producten.

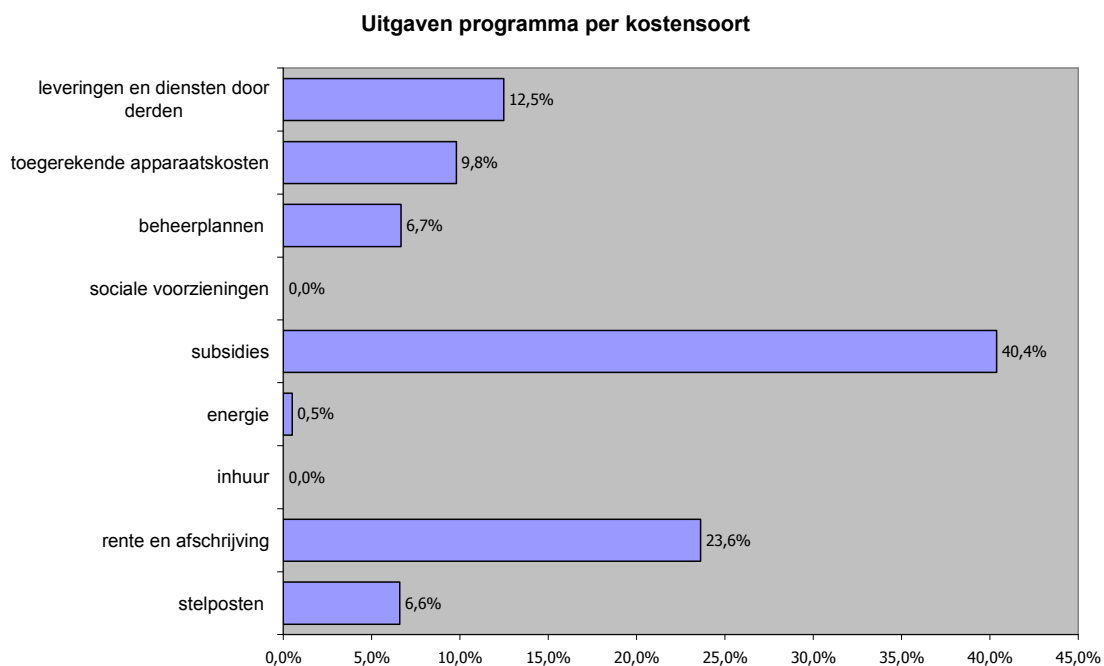
Ter indicatie zijn per product de uitgaven voor 2013 vermeld, in afgeronde bedragen. Daarnaast is de beïnvloedbaarheid van de uitgaven weergegeven. Voor de definitie hiervan verwijzen we u naar pagina 11.

420	Openbaar basisonderwijs	€	105.000	20%
421	Scholen voor bijzonder basisonderwijs	€	1.847.000	10%
430	Scholen voor speciaal onderwijs	€	251.000	10%
431	Scholen voor bijzonder algemeen voortgezet onderwijs	€	778.000	20%
440	Onderwijsvoorzieningen	€	2.686.000	90%

441	Volwasseneneducatie	€	122.000	0%
510	Bibliotheekwerk	€	821.000	100%
511	Vormings- en ontwikkelingswerk	€	175.000	100%
530	Sport	€	3.537.000	70%
540	Kunstbevordering	€	78.000	90%
541	Musea	€	42.000	100%
542	Monumenten	€	371.000	80%
543	Oud archief gemeente	€	36.000	60%
621	Jeugd- en jongerenwerk	€	1.359.000	90%
630	Sociaal cultureel werk	€	198.000	80%
651	Peuterspeelzalen	€	276.000	90%

Bovenstaande tabel maakt geen deel uit van de door de raad vastgestelde begroting.

In onderstaande grafiek zijn de lasten van dit programma onderverdeeld in kostensoorten om een inzicht te geven in het type uitgaven voor dit programma.

programma 7 Gezondheid en maatschappelijke ondersteuning

Dit programma gaat over de gemeentelijke inzet voor de volksgezondheid en het ondersteuningsaanbod om de maatschappelijke participatie van inwoners te bevorderen. De gemeente Nijkerk wil ertoe bijdragen dat de bevolking zo gezond mogelijk is en dat ook kwetsbare burgers zo volwaardig mogelijk kunnen deelnemen aan de maatschappij.

De beoogde maatschappelijke effecten zijn:

- *een zo gezond mogelijke en maatschappelijk actieve bevolking;*
- *het volwaardig deelnemen van kwetsbare burgers in de samenleving;*
- *inburgering van minderheden in de Nederlandse samenleving.*

7.1 Beleidskader

Het beleid van Nijkerk over dit programma is hoofdzakelijk geformuleerd in de volgende nota's/plannen:

Tabel 7.1

Nota/plan	Planperiode	Jaar vaststelling
Uitvoeringsprogramma Woonservicezones gemeente Nijkerk	2010 – 2014	2010
Kadernota Gezondheidsbeleid regio West Veluwe / Vallei	2011 – 2014	2010
Tussennotitie Jeugd- en Onderwijsbeleid	2011 – 2013	2011
Nota gezondheidsbeleid Nijkerk	2012 – 2015	2012
Woonvisie 2012+ "Keuze voor kwaliteit"	2012 – en verder	2012
Wmo beleidsplan gemeente Nijkerk	2012 – 2015	2012
Verordening en beleidsregels WMO individuele voorzieningen	2013 – en verder	2012

7.2 Visie en ontwikkelingen

➤ Een zo gezond mogelijke bevolking

Nijkerk wil hechte gemeenschappen in de drie kernen koesteren en een gezond leefklimaat bieden aan haar inwoners. Daarbij is het streven dat iedere inwoner binnen de eigen mogelijkheden en naar eigen behoefte kan participeren in de lokale gemeenschap.

Preventieve volksgezondheid

De gemeente is verantwoordelijk voor de uitvoering van de Wet publieke gezondheid (Wpg). Onderdeel van deze Wpg is de collectieve preventieve volksgezondheid. De uitvoering vindt plaats door de Veiligheid- en gezondheidsregio Gelderland Midden, binnen een gemeenschappelijke regeling. In 2010 hebben de regiogemeenten West-Veluwe de regionale Kadernota gezondheidsbeleid opgesteld voor de periode 2011 - 2014. In deze nota zijn de speerpunten benoemd die zijn doorgevoerd in de lokale gezondheidsnota 2012 – 2015, aangevuld met enkele lokale speerpunten.

➤ Het volwaardig functioneren van kwetsbare burgers in de samenleving

Maatschappelijke ondersteuning

De gemeente Nijkerk wil dat alle inwoners in staat zijn om zelfstandig te functioneren en om volwaardig deel te nemen aan de maatschappij. Mensen met beperkingen kunnen daarvoor maatschappelijke ondersteuning nodig hebben. In eerste aanleg is ondersteuning vanuit de directe omgeving belangrijk. Waar de steun uit de directe omgeving onvoldoende is, heeft de gemeente als taak om de maatschappelijke ondersteuning te organiseren en te faciliteren. Daarbij wordt altijd gestart met de eigen kracht van de inwoner zelf.

We werken samen met de partners op het gebied van de maatschappelijke ondersteuning en stimuleren ook hun onderlinge samenwerking. Het subsidiëren van activiteiten op het gebied van maatschappelijke ondersteuning is hierbij een belangrijk instrument.

7.3 Doelstellingen en prestaties

Gewenst effect 1: Een zo gezond mogelijke bevolking

We hebben onze doelstellingen bereikt als	Uitgangssituatie	Wat gaan we doen om onze doelstellingen te bereiken?
<p>Gezond gewicht en beweging</p> <ul style="list-style-type: none"> - Het percentage 10/11 jarigen met overgewicht is eind 2015 gedaald naar 18%. - Het percentage volwassenen met overgewicht is eind 2015 gedaald naar 43%. 	<ul style="list-style-type: none"> - 20% van de 10/11-jarigen heeft overgewicht. - 46% van de volwassen heeft overgewicht. 	<ul style="list-style-type: none"> - Behoud van waarderingssubsidies voor sportdeelname. ¹⁾ - Overleg en afstemming sportcentra en gezondheidscentra. ²⁾
<p>Preventie en afbouwen verslaving</p> <ul style="list-style-type: none"> - Het percentage alcoholgebruikers tussen 12 en 18 jaar eind 2015 is gedaald naar 40%. - Het dagelijks roken onder jongeren is eind 2015 afgenomen tot 7%. - In maximaal vijf verlengde huiskamerketen wordt eind 2015 drank genuttigd. - Het aantal jongeren dat ooit softdrugs heeft gebruikt is eind 2015 gedaald naar 10%. 	<ul style="list-style-type: none"> - 44% van de jongeren tussen 12 en 18 jaar gebruikt alcohol. - 8% van de jongeren rookt dagelijks. - Er zijn vijf verlengde huiskamerketen bekend waar drank wordt genuttigd. - 12% van de jongeren tussen 12 en 18 jaar heeft wel eens softdrugs gebruikt. 	<ul style="list-style-type: none"> - Voorlichting op scholen en via ketenpartners. ³⁾ - Blijvende aandacht voor alcohol- en rookvrije scholen. ⁴⁾ - Informatie in het gemeentenieuws, o.a. benutting van de website www.jongingelderland.nl. ⁵⁾ - Regioproject gericht op overlastgevende jongeren. ⁶⁾ - Gemeenschappelijke preventie van verslaving. ⁷⁾ - Handhaven nulbeleid ten aanzien van coffeeshops. ⁸⁾
<p>Preventie en afbouwen psychosociale problematiek en eenzaamheid</p> <ul style="list-style-type: none"> - Het aantal inwoners met depressieve klachten is verminderd. - Het aantal (75+) inwoners met eenzaamheidsgevoelens is verminderd. 	<ul style="list-style-type: none"> - 7 tot 10% van de inwoners heeft depressieve klachten. - 33% van de inwoners (50% van de 75+ers) kampt met eenzaamheidsgevoelens. 	<ul style="list-style-type: none"> - Behoud huidige aanbod activiteiten rondom psychosociale problematiek en eenzaamheid. ⁹⁾ - Behoud sociale ontmoetingspunten. ¹⁰⁾ - Gesprekvoering met inwoners in het Wmo-loket en bij de 75+ huisbezoeken specifiek ook richten op de psychosociale gezondheid. ¹¹⁾
<p>Aanpak huiselijk geweld</p> <ul style="list-style-type: none"> - Afname huiselijk geweld, met speciale aandacht voor ouderenmishandeling. 	<ul style="list-style-type: none"> - In 2011 waren er 14 contacten met het steunpunt huiselijk geweld. - In 2011 waren er 111 meldingen huiselijk geweld bij de politie. - In 2011 zijn 3 huisverboden (2010:4 en 2009:6) opgelegd. 	<ul style="list-style-type: none"> - Vergroten bekendheid steunpunt huiselijk geweld. ¹²⁾ - Voorlichting en scholing voor vormen van huiselijk geweld en hoe te handelen. ¹³⁾

We hebben onze doelstellingen bereikt als	Uitgangssituatie	Wat gaan we doen om onze doelstellingen te bereiken?
<ul style="list-style-type: none"> - Valincidenten bij ouderen sterkt zijn beperkt <p>Verbetering binnenmilieu scholen en kindercentra ⁶⁾</p> <ul style="list-style-type: none"> - Na grootschalige renovatie of nieuwbouw van een school voldoet dit schoolgebouw aan de landelijke normering luchtkwaliteit. - als de gemeente voldoet aan de eis om voldoende capaciteit te hebben om te begraven. 	<ul style="list-style-type: none"> - Jaarlijks valt 1 op de 3 zelfstandig wonende 65+ers en 1 op de 2 bewoners van verpleeg- en verzorgingshuizen. - Door de vergrijzing verdubbelt het aantal dementerenden in Nijkerk in 2.030 naar 800. - Op dit moment vindt onderzoek plaats in het kader van het IHP. 	<ul style="list-style-type: none"> - Regelmatig agenderen van huiselijk geweld en ouderenmishandeling voor de reguliere gesprekken met maatschappelijk organisaties. ¹⁴⁾ - Opvolging geven aan de in 2012 uitgevoerde inventarisatie van de valproblematiek in Nijkerk. ¹⁵⁾ - De bekendheid van het Alzheimercafé vergroten. ¹⁶⁾ - Uitvoering Integraal Huisvestingsplan Onderwijs Nijkerk. ¹⁷⁾ <p>(Planologische) voorbereiding voor uitbreiding begraafplaats Nijkerk. ¹⁸⁾</p>

Toelichting op 'Wat gaan we hiervoor doen?'

1 en 2 Gezond gewicht en beweging

In het Wmo beleidsplan wordt voorgesteld om de waarderingsubsidies te behouden. Hierdoor kunnen (sport)verenigingen de contributie op niveau houden waardoor de deelname van kinderen en jongeren wordt gestimuleerd.

Vanuit de contacten met beide gezondheidscentra is bekend dat zij rondom overgewicht een grotere rol op zich willen nemen. De gezondheidscentra werken aan het programma 'beweegkuur', dat door fysiotherapeuten in de wijken wordt uitgevoerd om inwoners te activeren. Verder willen zij een gezondheidsloket installeren. Bij dit loket kunnen inwoners met allerlei vragen aankloppen over gezondheid, ziekte, leefstijl en hulp.

3 t/m 8 Preventie en afbouwen verslaving

In 2012 is het contract met Centrum Maliebaan geactualiseerd, waarbij met name de aandacht is gericht op het opzetten van preventief beleid.

Binnen het regiocontract met de provincie Gelderland zijn activiteiten opgenomen ter verbetering van de volksgezondheid en ter versterking van de basisinfrastructuur rondom jongeren. Er wordt ingezet op de voortzetting van Fris Valley. In de jaren 2012 – 2015 wordt met 50% provinciaal budget een vervolg gegeven aan regionale en lokale activiteiten. In FoodValley-verband wordt bekeken of er in de jaren 2013-2015 extra activiteiten ten behoeve van de volksgezondheid en jeugd uitgevoerd kunnen worden, vanuit een slimme bundeling van lokale en provinciale middelen. Resultaat van het eerste Fris Valley-project zijn o.a. de alcoholvrije scholen in Nijkerk. Dit resultaat zal gekoesterd en verder uitgebouwd worden.

De gemeente gaat duidelijker de regie oppakken. Het maatschappelijk middenveld wordt gestimuleerd om mee te helpen aan vermindering van verslaving van de jeugd aan alcohol, drugs en roken. Ook sportverenigingen worden nadrukkelijk betrokken.

9 t/m 11 Preventie en afbouwen psychosociale problematiek en eenzaamheid

Voor de aanpak van psychosociale problematiek is het belangrijk om een scheiding te maken tussen depressie als (langdurige) medisch te constateren aandoening en sombere, depressieve gevoelens. De laatste categorie komt veel vaker voor en wordt vaak benoemd als eenzaamheid. Een goede samenwerking met de Wmo-ketenpartners en de eerstelijnszorg is noodzakelijk, waarbij duidelijk is dat zij vanuit hun curatieve taak aan zet zijn om de inwoners te behandelen.

Beide gezondheidscentra hebben de kennis in huis om bij dit actiepunt een rol te spelen. Ze hebben aangegeven het startpunt te willen zijn (worden) waar inwoners na een gesprek verder geholpen worden, al dan niet in een multidisciplinair samenwerkingsverband. Er wordt afstemming gezocht met de tweede- en derdelijns behandelcentra, om specifiekere hulp te kunnen bieden.

Het blijkt dat een gevarieerd activiteitenaanbod helpt om minder te lijden onder zwaarmoedigheid. Bewegen voor ouderen en een regelmatige deelname aan culturele programma's, zijn voor deze doelgroep passende activiteiten die via de ketenpartners worden aangeboden. Regelmatig contact met jongeren helpt om betrokken te blijven bij de samenleving. De inzet van maatschappelijke stages kan hierin ouderen ondersteunen en hen stimuleren.

12 t/m 14 Aanpak huiselijk geweld

De gemeente Nijkerk zet haar samenwerking met de gemeente Bameveld, Ede, Scherpenzeel en Wageningen voort in het Steunpunt huiselijk geweld. De financiering van het steunpunt gebeurt grotendeels door de centrumgemeente Ede.

Speerpunten zijn:

- invoering van de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling;
- voorlichting en scholing voor vormen van huiselijk geweld en hoe te handelen;
- bewaken van het proces van de huisverboden, vanuit het uitgangspunt hulpverlening voor alle gezinsleden.

15 en 16 Ouderen: valpreventie en dementie

Valincidenten komen vaak voor bij ouderen, met name bij 75+ers. Uit onderzoek blijkt dat valincidenten in veel gevallen gepaard gaan met (ernstig) lichamelijk letsel en blijvende negatieve gevolgen. Vanuit de combinatie met depressiviteit en eenzaamheid en de toename van het aantal 75+ers in Nijkerk is dit actiepunt voor deze beleidsperiode toegevoegd. In 2012 wordt door de VGGM Gelderland Midden een gezondheidsonderzoek onder 65+ers uitgevoerd. Voor Nijkerk is specifiek een vraag rondom de ervaring met vallen in het onderzoek opgenomen. Vanuit de resultaten van dit VGGM-onderzoek worden waar nodig vervolgacties in samenwerking met ketenpartners uitgezet. In het kader van de Woonvisie wordt ingezet op het verbeteren van voorlichting aan senioren op het gebied van wonen (aanpassen van de woning, mogelijkheden combinaties wonen met zorg).

Het aantal dementerenden neemt in lijn met de toename van het aantal ouderen toe. Via onder andere het Alzheimercafé wordt ingezet op ondersteuning van de directe omgeving van (beginnend) dementerenden. Bijvoorbeeld met de Wmo-specials wordt het Alzheimercafé onder de aandacht gebracht van de Nijkerkse inwoners.

17 Verbetering binnenmilieu scholen

De GGD informeert gemeenten over welke handelingen rondom gezonde luchtkwaliteit, inrichting en nieuwbouw genomen moeten worden. Scholen kunnen officieel het predicaat 'frisse school' ontvangen.

Voor zowel oudbouw als nieuwbouw wordt het Bouwbesluit 2012 van kracht. Dit vraagt om het vaststellen van de consequenties die dit heeft ten aanzien van het gemeentelijke scholenbestand. Bij nieuwbouw worden de vereisten direct doorgevoerd, bij oudbouw moet beoordeeld worden wat nuttig en noodzakelijk is om als wijziging door te voeren. In het in 2012 uit te voeren onderzoek om te komen tot een Integraal Huisvestingsplan Onderwijs worden de eisen vanuit zowel het Bouwbesluit 2012 als duurzaamheid meegenomen.

Eind 2012 wordt zodoende duidelijk welke beleidsmatige en financiële consequenties in relatie tot de luchtkwaliteit in de Nijkerkse scholen worden doorgevoerd.

18 Begraafplaats Nijkerk

De in 2004 in gebruik genomen uitbreiding van de algemene begraafplaats van Nijkerk, gelegen aan de Frieswijkstraat, raakt in 2015 vol. Dit komt overeen met de planning zoals deze is opgenomen in het beheerplan begraafplaatsen 2009-2013. In 2012 is gestart met de planologische voorbereiding en in 2013 wordt gestart met de technische voorbereiding voor de uitbreiding van de begraafplaats in Nijkerk.

Gewenst effect 2: Het volwaardig functioneren van kwetsbare burgers in de samenleving

We hebben onze doelstellingen bereikt als	Uitgangssituatie	Wat gaan we doen om onze doelstellingen te bereiken?
<ul style="list-style-type: none"> - De sociale samenhang en leefbaarheid blijft behouden op het niveau van het jaar 2011. - Jongeren en ouders met problemen op het gebied van opgroeien en opvoeden in een zo vroeg mogelijk stadium ondersteuning is geboden. - Inwoners toegang hebben tot een vorm van laagdrempelige, vraaggerichte en onafhankelijke informatie, advies en ondersteuning op het gebied van maatschappelijke ondersteuning. 	<ul style="list-style-type: none"> - In het kader van de Wmo zijn in 2011 aan 12 organisaties budgetsubsidies verstrekt. In totaal gaat het om een bedrag van € 519.048, daarnaast zijn er diverse waarderingssubsidies verstrekt ter bevordering van sportdeelname en leefbaarheid. - In 2011 is het Centrum voor Jeugd en Gezin gerealiseerd, waar de kernpartners VGGM, Kruiswerk/Icare, MD Veluwe, Beweging 3.0 en Bureau Jeugdzorg deel van uitmaken. - Het CJG verstrekt informatie en advies aan jongeren en ouders met problemen op het gebied van opgroeien en opvoeden. - In 2011 is een digitale CJG gids gelanceerd, waar jongeren en hun ouders terecht kunnen met vragen over opgroeien en opvoeden. - Het MO loket biedt informatie en advies op gebied van maatschappelijke ondersteuning. - In het najaar 2012 is het digitale Wmo loket gereed, met daarbij een sociale kaart, waar zowel professionals als burgers terecht kunnen voor informatie en advies op het gebied van maatschappelijke ondersteuning, sport en welzijn. - In 2011 zijn er meer dan 300 cliënten ondersteund met formulierenhulp. - In 2011 zijn 100 ouderen ondersteund met ouderenadvisering, daarnaast is preventief huisbezoek afgelegd aan 75 tot en met 80 jarigen. Naast informatievoorziening, is signalering een belangrijk thema 	<ul style="list-style-type: none"> - Het blijven verstrekken van de waarderingssubsidies.¹⁹⁾ - Analyse en stellen van prioriteiten om te komen tot een gerichte aanpak ter bevordering van de sociale samenhang en leefbaarheid.²⁰⁾ - Het doorontwikkelen van het CJG tot voorportaal voor alle jeugdvraagstukken.²¹⁾ - Het bieden van opvoedingsondersteuning, in het bijzonder voor gezinnen met een lage sociaal-economische status.²²⁾ - Het in 2013 opstellen van een integrale nota Jeugdbeleid.²³⁾ - Het stimuleren van een sluitende doorgaande leerlijn.²⁴⁾ - In 2013 onderzoek naar de toekomstige opzet van het MO-loket in samenhang met het CJG. - Doorontwikkeling van de digitale sociale kaart.²⁵⁾ - Voortzetten van de Formulierenhulp en Ouderenadvisering.²⁶⁾ - Implementatie van de Kanteling bij het MO-loket en ketenpartners.²⁷⁾

We hebben onze doelstellingen bereikt als	Uitgangssituatie	Wat gaan we doen om onze doelstellingen te bereiken?
<ul style="list-style-type: none"> - Vrijwilligers(organisaties) en mantelzorgers een constant en gevarieerd aanbod van ondersteuning wordt geboden. - De deelname aan het maatschappelijk verkeer en het zelfstandig functioneren van mensen met een beperking hebben gestimuleerd. - Mensen zijn gecompenseerd in beperkingen, waarbij de principes van de Kanteling het uitgangspunt vormen. 	<p>bij huisbezoeken.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vrijwilligers en mantelzorgers kunnen terecht bij de steunpunten Mantelzorg en Vrijwilligerswerk voor informatie, advies en aanmelding. - Er wordt deskundigheidsbevordering aangeboden aan vrijwilligers(organisaties). In 2011 zijn er 6 cursussen georganiseerd, waar zich 82 vrijwilligers voor hebben aangemeld. - In 2011 is het MaSplein gerealiseerd door Sigma. Een digitale vacaturebank waar leerlingen zelf kunnen zoeken naar een maatschappelijke stage. Daarnaast 2 keer per week een spreekuur, waarmee 133 leerlingen zijn gekoppeld aan een stage. - Vrijwilligers en mantelzorgers worden merkbaar gewaardeerd. Onder meer door de uitreiking van de prijs 'vrijwilliger van het jaar', het verstrekken van een bioscoopbon voor jonge mantelzorgers en de bonnenactie voor volwassen mantelzorgers. - Diverse collectieve activiteiten zijn met subsidies op het welzijnsterrein gestimuleerd om deelname aan het maatschappelijke verkeer en zelfstandig functioneren van mensen met een beperking te stimuleren. - Aanvragen voor individuele voorzieningen worden in behandeling genomen, beoordeeld en waar nodig verstrekt. In 2011 gaat het om een totaal bedrag van €1.578.000. - 90% van de cliënten uit het jaarlijks klanttevredenheids-onderzoek geeft aan maatschappelijk beter te functioneren en zelfredzamer te zijn met de verkregen voorziening. 	<ul style="list-style-type: none"> - Meer bekendheid geven aan het bestaande ondersteuningsaanbod voor vrijwilligers en mantelzorgers.²⁸⁾ - Extra inzet op deskundigheidsbevordering, respijtzorg, het onderzoeken van nieuwe vormen van vrijwilligerswerk.²⁹⁾ - Het versterken van de verbinding tussen de maatschappelijke stage en het reguliere vrijwilligerswerk.³⁰⁾ - Toegankelijkheid algemene voorzieningen voor mensen met beperking stimuleren.³¹⁾ - In kaart brengen algemeen toegankelijke voorzieningen en verkennen overlap.³²⁾ - In kaart brengen wensen en behoeften doelgroep en de huidige situatie.³³⁾ - Werkprocessen voor de verstrekking van individuele voorzieningen inrichten volgens de Kanteling.³⁴⁾ - Invoeren van een eigen bijdrage voor individuele voorzieningen.³⁵⁾ - Extra inzet op algemene voorzieningen in het kader van de kanteling.³⁶⁾

We hebben onze doelstellingen bereikt als	Uitgangssituatie	Wat gaan we doen om onze doelstellingen te bereiken?
<ul style="list-style-type: none"> - Maatschappelijke opvang, openbare geestelijke gezondheidszorg en verslavingszorg is geboden. - Inwoners en burgers zijn betrokken bij het beleid en de uitvoering op het gebied van de Wmo. - Invulling is gegeven aan de decentralisatie op het sociale domein van de rijksoverheid naar de gemeente. 	<ul style="list-style-type: none"> - In 2011 is 2 keer afstemming geweest met de centrumgemeente (Amersfoort) over maatschappelijke opvang, oggz en verslavingszorg. - Er wordt subsidie verstrekt ten behoeve van het wekelijkse spreekuur van Centrum Maliebaan voor verslavingszorg. Wekelijks is er plaats voor drie behandelgesprekken of een intake. Waar nodig wordt doorverwezen naar specifieke zorg. - Er is een Wmo-adviesraad en er zijn diverse overlegorganen. Daarnaast zijn er diverse participatiebijekomsten voor organisaties en vrijwilligersverbanden. - In de voorbereiding op de decentralisaties is gewerkt aan de visievorming op de decentralisaties. 	<ul style="list-style-type: none"> - Voorzetten van subsidiëring van spreekuur verslavingszorg.³⁷⁾ - Professionalisering van het lokale vangnetoverleg.³⁸⁾ - Extra inzet op het in beeld brengen van de bestaande voorzieningen en de doelgroep.³⁹⁾ - Ontwikkeling van preventieve en nazorg activiteiten.⁴⁰⁾ - De Wmo-adviesraad en diverse overleggen worden voortgezet.⁴¹⁾ - Decentralisatie van de extramurale begeleiding van de AWBZ naar de Wmo (invoering afhankelijk van nieuw Kabinet). - Decentralisatie Jeugdzorg (2015) oa. via regionale samenwerking in FoodValley-verband.

Toelichting op 'Wat gaan we doen om onze doelstellingen te bereiken?'

19 en 20 Leefbaarheid en sociale samenhang

Om de sociale samenhang en leefbaarheid op het niveau van het jaar 2011 te behouden, stimuleert de gemeente vanuit haar regierol organisaties om zich hiervoor in te zetten. Op basis van diverse onderzoeken wordt jaarlijks een analyse opgemaakt. Vervolgens wordt beoordeeld welke prioriteiten er in Nijkerk met het oog op de sociale samenhang en leefbaarheid worden gesteld. Aan de hand van de resultaten worden er met ketenpartners afspraken gemaakt over wat moet worden opgepakt. Subsidiering is daarbij een belangrijk instrument, de bestaande waarderingssubsidies worden hiervoor behouden.

21 t/m 24 Preventieve ondersteuning van jeugdigen en ouders

Om problemen met opgroeien en opvoeden te voorkomen werkt de gemeente actief samen met partners uit het veld. Het is van belang dat er in Nijkerk een centraal punt is waar jongeren en ouders terecht kunnen voor informatie, advies en ondersteuning bij jeugdzorgvragen. Het Centrum voor Jeugd en Gezin wordt hiervoor verder doorontwikkeld. Vanuit het CJG worden onder meer opvoedcursussen gegeven. Eind 2013 wordt een integrale nota Jeugd- en Onderwijsbeleid vastgesteld waarin ook de consequenties vanuit de decentralisatie Jeugdzorg worden opgenomen. Zie ook Jeugdbeleid in programma 6.

25 t/m 27 Informatie, advies en cliëntondersteuning

Om de participatie van inwoners aan de samenleving te bevorderen, is het van belang dat inwoners zijn toegerust met passende informatie en advies op het gebied van maatschappelijke ondersteuning. Hiervoor is het van belang dat informatie op het gebied van wonen, welzijn en zorg voor iedereen toegankelijk is. Er wordt een digitaal Wmo-loket en sociale kaart geïmplementeerd. Ook wordt de papieren gids 'de Wegwijzer' herdrukt.

Voor ouderen en inwoners die problemen hebben met het invullen van formulieren wordt het ondersteuningsaanbod voortgezet. Voor inwoners die meer ondersteuning nodig hebben is het van belang om contact conform de Kanteling aan te gaan. Stimulering van de eigen kracht staat centraal, zodat meer inwoners in hun eigen netwerk een oplossing vinden voor hun vragen op het gebied van maatschappelijke ondersteuning. In 2013 vindt een onderzoek plaats naar de toekomstige opzet van het MO-loket, in samenhang met het Centrum voor Jeugd en gezin. Daarin worden de ontwikkelingen vanuit diverse decentralisaties meegenomen, in combinatie met de afstemming binnen de diverse regio's met wie de gemeente samenwerkingsrelaties heeft.

28 t/m 30 Ondersteuning van vrijwilligerswerk en mantelzorg

De gemeente wil de inzet van vrijwilligers en mantelzorgers voor de toekomst behouden. Ondersteuning van vrijwilligers(organisaties) via het reguliere ondersteuningsaanbod wordt voortgezet, met extra inzet op het stimuleren van nieuwe vormen van vrijwilligerswerk en deskundigheidsbevordering. Ook wordt de doorstroom van maatschappelijke stagiaires naar het reguliere vrijwilligerswerk gestimuleerd. De bestaande ondersteuning van mantelzorgers wordt voortgezet. Daarbij wordt extra ingezet op het in beeld brengen van (overbelaste) mantelzorgers en van de mogelijkheden voor mantelzorgers om hun zorgtaken tijdelijk aan iemand anders over te laten (respijtzorg).

31 t/m 33 Deelname aan het maatschappelijk verkeer van mensen met een beperking

Vanuit de Kanteling wordt gestimuleerd dat inwoners voor hun maatschappelijke ondersteuning meer een beroep doen op algemeen collectieve voorzieningen. Er wordt in kaart gebracht welke algemene voorzieningen er voor de doelgroep zijn en waar overlap en mogelijkheden voor samenwerking liggen. Ook wordt onderzocht wat de wensen en behoeften van de doelgroep zelf zijn. Vanuit haar regierol stimuleert de gemeente de toegankelijkheid van de voorzieningen voor de doelgroep. Subsidiëring is daarbij een belangrijk instrument.

34 t/m 36 Maatwerk bieden op het gebied van individuele voorzieningen

Vanuit de Wmo heeft de gemeente de verplichting om inwoners te compenseren bij beperkingen die zij vinden in hun deelname aan de maatschappij. Bij een Wmo-vraag wordt meer gekeken naar wat iemand nog zelf of met behulp van zijn omgeving kan. De nieuwe Wmo-verordening doet een groter beroep op de eigen kracht en kan nog meer maatwerk aan individuele inwoners bieden. De gemeente gaat op zoek naar innovatieve producten en diensten. De nieuwe werkwijze moet vanaf 2014 een besparing opleveren. De inkomsten en uitgaven komen meer in balans.

37 t/m 40 Maatschappelijke opvang, openbare geestelijke gezondheidszorg en verslavingsbeleid

De taken op het gebied van maatschappelijke opvang, openbare geestelijke gezondheidszorg en verslavingsbeleid zijn vooral weggelegd bij centrumgemeente Amersfoort. In de nieuwe beleidsperiode vindt meer tussentijdse uitwisseling met de centrumgemeente plaats. Ook wil de gemeente meer zicht in het activiteiten aanbod, wensen en behoeften. Lokaal heeft de gemeente met name een verantwoordelijkheid op het gebied van preventie en nazorg. In afstemming met ketenpartners zijn activiteiten ontwikkeld. Het Sociaal Vangnetoverleg wordt gecontinueerd en er wordt extra ingezet op signalering en coördinatie van zorg.

41 Participatie van inwoners en organisaties bij de Wmo

Vanuit de Wmo is de gemeente verplicht om burgers en organisaties te betrekken bij het opstellen van beleid op het gebied van maatschappelijke ondersteuning en het afleggen van verantwoording daarover. Via de Wmo-adviesraad worden inwoners actief betrokken bij het opstellen van Wmo-beleid. Zij kunnen gevraagd en ongevraagd advies uitbrengen aan het college. Daarnaast ondersteunt de gemeente de Regiegroep Wonen, welzijn en zorg en het Sociaal Beraad Nijkerk en Hoevelaken. Hierin zijn de belangrijkste aanbieders op het gebied van wonen, welzijn en zorg uit de gemeente Nijkerk vertegenwoordigd.

Gewenst effect 3: Inburgering van minderheden in de Nederlandse samenleving

We hebben onze doelstellingen bereikt als	Uitgangssituatie	Wat gaan we doen om onze doelstellingen te bereiken?
- Alle inburgeringsplichtigen bezig zijn met een inburgeringstraject of dit hebben afgerond.	- Alle inburgeringsplichtigen zitten in traject.	- Afronden reeds ingezette inburgerings-trajecten. ⁴²⁾

Toelichting op 'Wat gaan we doen om onze doelstellingen te bereiken?'

42 *Inburgeringstrajecten aanbieden aan de doelgroep conform beleid.*

In het licht van de afbouw door het Rijk van het budget voor inburgering zetten wij ons huidige beleid rond inburgering voort. Naar verwachting behoort vanaf 1 januari 2013 inburgering van nieuwe inburgeraars niet meer tot de verantwoordelijkheid van gemeenten. In 2013 worden alleen nog de inburgering-trajecten afgerond die in voorgaande jaren zijn gestart. Vanaf 2014 stopt deze gemeentelijke taak.

7.4 Wat mag het kosten?

In onderstaande tabel zijn de lasten en baten opgenomen van het programma Gezondheid en maatschappelijke ondersteuning. Prioriteiten zijn apart zichtbaar gemaakt en de overige activiteiten zijn in het totaalbedrag 'Overige activiteiten' opgenomen.

(bedragen x € 1.000)

LASTEN	2013	2014	2015	2016
Prioriteiten				
Scenario voorzieningencluster Nijkerkerveen	47	0	0	0
Totaal prioriteiten	47	0	0	0
Overige activiteiten	8.917	8.126	7.997	8.001
Totaal lasten programma	8.964	8.126	7.997	8.001
BATEN				
Prioriteiten				
--				
Totaal prioriteiten				
Overige activiteiten	1.536	1.494	1.494	1.494
Totaal baten programma	1.536	1.494	1.494	1.494
Saldo programma (= lasten -/- baten)	7.428	6.632	6.503	6.507
Saldo verwacht ná Kadernota 2013	6.620	6.465	6.473	6.473
Verschil	N 808	N167	N 30	N 34

De verschillen ten opzichte van de begroting 2012-2015 worden naast de prijs- en loonpeilontwikkelingen in grote lijnen veroorzaakt door:

- Hogere uitgaven WMO conform nieuw WMO-beleidsplan, deze verloopt voor 2013 en 2014 budgettair neutraal door een onttrekking uit de reserve Kredietcrisis. Dit is overeenkomstig het raadsbesluit hierover.

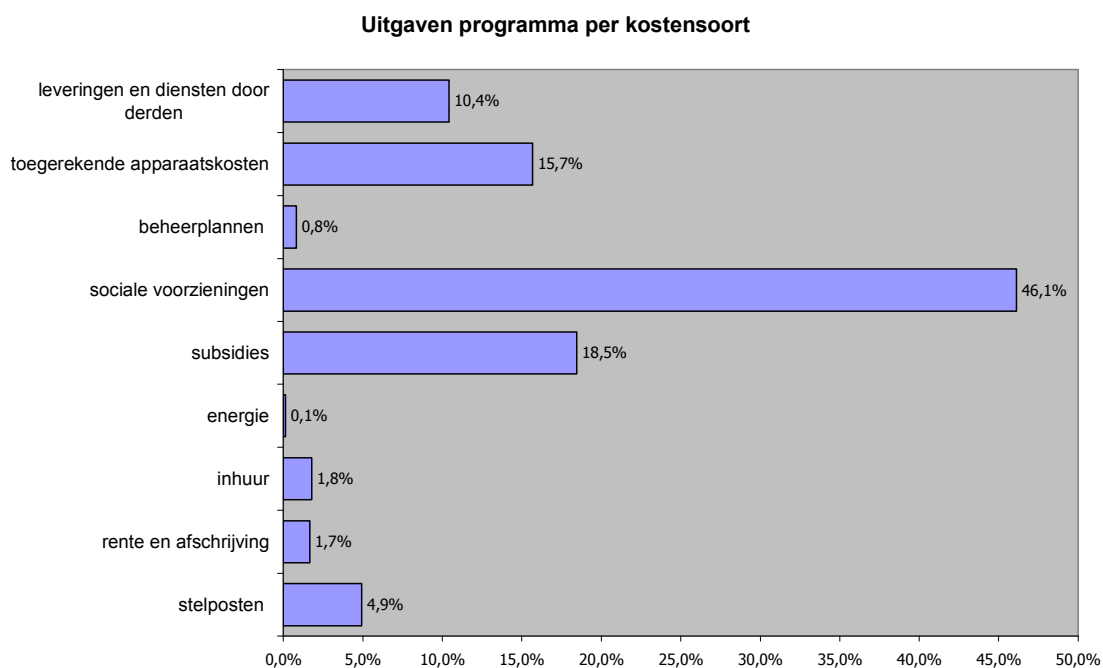
7.5 Uitvoeringsinformatie

Bij het programma Gezondheid en maatschappelijke ondersteuning horen de volgende producten. Ter indicatie zijn per product de uitgaven voor 2013 vermeld, in afgeronde bedragen. Daarnaast is de beïnvloedbaarheid van de uitgaven weergegeven. Voor de definitie hiervan verwijzen we u naar pagina 11.

620	Hulpverlening	€	565.000	50%
623	Maatschappelijke Ontwikkeling	€	262.000	80%
625	Wmo-hulpmiddelen	€	1.738.000	90%
626	Wet Maatschappelijke Ondersteuning	€	4.940.000	90%
710	Volksgezondheid	€	656.000	0%
724	Lijkbezorging	€	817.000	60%

Bovenstaande tabel maakt geen deel uit van de door de raad vastgestelde begroting.

In onderstaande grafiek zijn de lasten van dit programma onderverdeeld in kostensoorten om een inzicht te geven in het type uitgaven voor dit programma.

Algemene Dekkingsmiddelen en Onvoorzien

8.1 Inleiding

In aanvulling op de programma's geeft dit hoofdstuk een overzicht van de algemene dekkingsmiddelen. De algemene dekkingsmiddelen, zoals het Gemeentefonds, worden niet als baten in de diverse programma's opgenomen. Inzicht in de baten is echter essentieel voor de raad. Daarom maakt het hoofdstuk algemene dekkingsmiddelen ook onderdeel uit van het onderdeel programma's.

De voorgaande zeven programma's omvatten alle baten en lasten die nodig zijn voor de realisering van die programma's. Specifieke gemeentelijke heffingen zoals het rioolrecht en de afvalstoffenheffing zijn opgenomen bij de baten van het betreffende programma. Hetzelfde gebeurt met de specifieke uitkeringen, bijvoorbeeld voor de uitvoering van de Wet Werk en Bijstand.

Het BBV schrijft in artikel 8 voor dat in de begroting een bedrag wordt opgenomen voor onvoorziene uitgaven. Het bedrag voor onvoorzien kan, volgens de voorschriften, worden geraamd voor de begroting in zijn geheel of per programma. Er is voor gekozen om de post onvoorzien voor de begroting in zijn geheel op te nemen.

8.2 Overzicht algemene dekkingsmiddelen

De belangrijkste onderdelen van het overzicht algemene dekkingsmiddelen zijn voorgeschreven. Het gaat daarbij om:

- lokale heffingen, waarvan de besteding niet gebonden is. Dit zijn met name de OZB, de toeristenbelasting en de hondenbelasting
- algemene uitkeringen (gemeentefonds)
- dividend
- saldo van de financieringsfunctie
- overige algemene dekkingsmiddelen

Tabel 8.1 Specificatie algemene dekkingsmiddelen (bedragen x € 1.000)

B A T E N	2013	2014	2015	2016
Algemene dekkingsmiddelen				
Lokale heffingen (OZB)	7.650	7.693	7.745	7.785
Lokale heffingen (overige vrij besteedbaar)	422	422	422	422
Algemene uitkering	30.466	30.434	29.727	29.739
Dividend	881	720	795	573
Saldo financieringsfunctie	2.934	2.908	2.713	2.792
Totaal algemene dekkingsmiddelen	42.353	42.177	41.402	41.311
L A S T E N				
Onvoorzien	24	24	24	25

8.3 Toelichting

Hieronder wordt in het kort het beleid ten aanzien van de onderwerpen in tabel 8.1 toegelicht.

➤ Lokale heffingen

In het coalitieakkoord 2010-2014 'Helder als Glas' is bij de uitgangspunten geschreven: "De lastendruk voor de burger blijft in de komende periode zo laag mogelijk". In het vierde speerpunt van het coalitieakkoord is in dit verband opgenomen dat slechts in uiterste noodzaak de lasten voor inwoners worden verhoogd. Bij nieuw beleid zal voor de financiering in eerste instantie worden gekeken naar de temporisering en het inwisselen van bestaand beleid.

Het beleid over de lokale heffingen wordt uitvoeriger beschreven in de paragraaf Lokale heffingen van deze begroting.

OZB-opbrengsten

De OZB-opbrengsten vallen in 2013 € 135.000 hoger uit. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt dat wij op aanwijzing van de Waarderingskamer de WOZ-waarden van sportaccommodaties en schoolgebouwen op landelijke uniforme wijze moesten herwaarderen. Via de 2^e bestuursrapportage 2012 zullen wij u hierover nader informeren. Als gevolg van deze hogere waardering valt de algemene uitkering lager uit (de omvang van de WOZ-waarden is een maatstaf binnen de algemene uitkering). Daarnaast hebben wij een hogere last van te betalen OZB vanwege de schoolgebouwen en sportaccommodaties. Per saldo lopen wij door deze aanwijzing een marginaal verlies op.

➤ Algemene uitkering

De raming van de algemene uitkering uit het Gemeentefonds is gebaseerd op de junicirculaire 2012. Hierbij is rekening gehouden met de verwachte meerjarige ontwikkelingen van het accres, het volume en de maatstaven, die gehanteerd worden voor de berekening van de algemene uitkering.

De uitkering valt € 180.000 lager uit dan verwacht in de Kadernota 2013. Dit wordt in belangrijke mate veroorzaakt door een lager accres als gevolg van de doorwerking maatregelen uit het Lenteakkoord. Deze negatieve effecten vallen structureel negatiever uit dan verwacht bij de kadernota. In de Kadernota 2013 werd uitgegaan van een structureel effect van € 825.000. Uit de junicirculaire bleek dat dit effect uiteindelijk structureel € 900.000 nadelig is.

Daarnaast hebben de ontwikkelingen in de uitkeringsbasis een neerwaarts effect. Dit heeft met name te maken met de landelijke toename van bijstandsontvangers en de landelijke daling van de WOZ-waarden. Ook de ontwikkeling van de maatstaven heeft een negatief effect op de omvang van de algemene uitkering.

Tweede Kamerverkiezingen 12 september 2012

De accessen zijn onderhevig aan effecten van de budgettaire besluitvorming door een na de verkiezingen op 12 september 2012 te vormen kabinet. Het meerjarig beeld is daarom zeer onzeker. Het CPB stelt dat om te voldoen aan de Europese richtlijnen de komende jaren € 20 miljard zal moeten worden bezuinigd. Dit kan voor de gemeente Nijkerk een achteruitgang betekenen van ruim € 3 miljoen aan te ontvangen Rijksgelden. Met dit mogelijke effect is in deze begroting nog niet gerekend.

Periodiek onderhoud verdeling gemeentefonds

In 2011 is vanwege het periodiek onderhoud onderzoek gedaan naar een nieuwe verdeling van het gemeentefonds. Nadere onderzoeken worden in 2012 uitgevoerd en de verwachting is dat de invoering van de herverdeling van het gemeentefonds per 2014 zal plaatsvinden. Er wordt rekening gehouden met een forse aanpassing van de verdelingssystematiek. Dit kan zowel positieve als negatieve gevolgen hebben voor de gemeente Nijkerk.

➤ **Dividend**

Het betreft het dividend van de aandelen Alliander, NUON, Vitens en BNG.

Alliander en NUON

Medio 2009 zijn de aandelen van het commercieel leveringsbedrijf van de Nuon voor circa € 10,3 miljard verkocht aan het Zweedse Vattenfall. Voor Nijkerk genereert dit een opbrengst van rond de € 35 miljoen. De verkoop van de aandelen gebeurt in 4 tranches. In de eerste en tweede tranche (2009 en 2011) is 64% van de aandelen verkocht. Vervolgens worden in 2013 15% en in 2015 21% van de aandelen verkocht. Over de nog niet verkochte "porties" aandelen wordt dividend aan de gemeenten uitgekeerd. In 2012 is door Vattenfall de mogelijkheid geboden om de 3^e tranche vervroegd te verkopen. Nijkerk heeft hier gezien de ontwikkeling van haar liquiditeitspositie over 2012 en 2013 gebruik van gemaakt. Dit betekent dat de dividendopbrengsten in 2013 lager uitvallen dan geraamd. Dit wordt weer gecompenseerd in het saldo van de financieringsfunctie (saldo kostenplaats kapitaallasten). In de begroting 2013 tot en met 2015 is het dividend van de NUON en Alliander tezamen in basis structureel geraamd op € 500.000. Vanaf 2016 vervalt het dividend van de Nuon en gaan we uit van een structurele opbrengst van het dividend van Alliander groot € 450.000.

Over de jaren 2012 tot en met 2015 wordt een vergoeding ontvangen over het nog niet uitgekeerde deel van de verkoopopbrengst van de NUON-aandelen. Deze komt boven op het "basisbedrag" van € 500.000. De opbrengsten over de jaren 2013 tot en met 2015 zijn geprognosticeerd op € 98.000 voor 2013, € 97.000 voor 2014 en € 172.000 voor 2015. Hiermee is in de meerjarenraming al gerekend.

BNG

Om aan de nieuwe bankeisen te kunnen voldoen heeft de BNG besloten om tot 2018 voor te stellen om 25% van de winst als dividend uit te keren. Zodra duidelijkheid wordt verkregen over de kapitaalvereisten voor de bank wordt het dividendbeleid opnieuw heroverwogen. De negatieve gevolgen van het nieuwe beleid zijn in de meerjarenbegroting verwerkt.

➤ **Saldo van de financieringsfunctie**

Het betreft hier het saldo van enerzijds de gecalculeerde rentelast en anderzijds de aan diverse programma's doorberekende rentelast. De gecalculeerde rentelast voor 2013 is € 1,8 miljoen. Op basis van de door de raad vastgestelde financiële spelregels is € 4,7 miljoen doorbelast aan de diverse programma's. Hierdoor ontstaat een rekenkundig voordeel van € 2,9 miljoen. Dit is een gevolg van de gekozen verdeelsystematiek op basis van aannames bij de voorcalculaties (raadsbesluit 27 mei 2004). Het is geen echt budgettair voordeel.

Schatkistbankieren

In het Begrotingsakkoord 2013 is besloten dat decentrale overheden in 2013 gaan schatkistbankieren. Dit houdt in dat provincies, gemeenten, waterschappen en gemeenschappelijke regelingen hun geld niet meer kunnen onderbrengen bij reguliere banken, maar verplicht zijn dit bij het ministerie van Financiën te doen. Hierdoor zal de Nederlandse staat minder geld hoeven te lenen op de financiële markten en zal de staatsschuld dalen. De wet voor de implementatie van dit besluit is nog niet door de Tweede Kamer behandeld.

Het Interprovinciaal Overleg (IPO) en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) maken zich zorgen over de verplichte invoering van het schatkistbankieren. Het beperkt eenzijdig de decentrale autonomie en betekent een vermindering van de rente-inkomsten van enkele honderden miljoenen euro's per jaar voor decentrale overheden. Gemeenten die in het verleden bijvoorbeeld aandelen van energiebedrijven hebben verkocht, moeten dat geld ineens overhevelen naar de rijksoverheid, met een grote kans dat ze daar een aanzienlijk lager rendement krijgen. Dit kan grote financiële consequenties hebben voor gemeenten en provincies. Een renteaanpassing van 100 punten (1%) kost onze gemeente ongeveer € 100.000.

Wet Houdbare Overheidsfinanciën

De Wet Houdbare overheidsfinanciën (Wet HOF) bevat strengere regels om te zorgen dat het Nederlandse begrotingstekort beperkt wordt tot 3%. Het wetsvoorstel bepaalt dat niet alleen het Rijk maar ook het lokale bestuur zich moet houden aan de strengere begrotingsregels en sanctiemogelijkheden. Het aandeel van de lagere overheden in de 3% is de 0,5%-norm en is als volgt verdeeld: 0,38% BBP voor gemeenten gezamenlijk, 0,07% voor provincies gezamenlijk en 0,05% BBP voor waterschappen gezamenlijk. Zij dienen hun tekort te houden onder de af te spreken percentages. Indien dat niet gebeurt, dan wordt er via het Gemeente- en Provinciefonds een boete opgelegd. Via de septembercirculaire wordt jaarlijks aangegeven wat ongeveer het EMU-saldo voor een gemeente zal moeten zijn. Op basis van de septembercirculaire 2011 was dit € 3,8 miljoen.

De decentrale overheden werken niet met een kasstelsel zoals het rijk, maar met een baten- en lastenstelsel. In een baten- en lastenstelsel worden investeringen afgeschreven, maar voor de EMU-normen is het moment van uitgave bepalend voor de bepaling van het EMU-saldo. Dit heeft grote gevolgen, want daardoor telt een gemeentelijke investering voor het volledige bedrag mee in de berekening van het tekort, ook als de gemeente hiervoor heeft gespaard. Dat geeft dus problemen bij de aanwending van beschikbare vermogens en boekwinsten. Gemeenten die extra financieringsruimte beschikbaar via bijvoorbeeld reserves hebben en dat willen gebruiken voor bijvoorbeeld de aanleg van riolering of de bouw van scholen of wegen, belasten daarmee hun EMU-saldo en lopen straks dus kans op een boete of moeten hun investeringsprogramma temporeren.

Momenteel ligt het wetsvoorstel bij de Raad van State. Het kabinet weegt, gezien in het licht van zijn demissionaire status, hoe het vervolgtraject van de Wet Hof eruit moet zien. Totdat de Wet in werking treedt gelden de bestuursafspraken, de EMU-norm van 0,5% voor de lagere overheden. Het Rijk beschouwt 2013 als een proefjaar.

In onderstaande tabel is de bepaling van de investeringsruimte op basis van de Wet Hof weergegeven.

Tabel 8.2 Bepaling investeringsruimte op basis van Wet Hof (bedragen x € 1.000)

	2013	2014
Toegestaan EMU-saldo Nijkerk volgens septembercirculaire 2011 (a)	-3.810	-3.810
EMU-saldo Nijkerk voor investeringen en uitvoering beheerplannen (b)	10.220	13.665
Investeringsruimte (b-a=c)	14.030	17.475
Investeringen en uitvoering beheerplannen in deze begroting (d)	7.759	6.783
Investeringsruimte na vaststelling deze begroting (c-d)	6.271	10.692

Op basis van deze begroting zal dit betekenen dat Nijkerk in 2013 ongeveer € 14,0 miljoen kan uitgeven aan de uitvoering van de diverse beheerplannen en de diverse investeringen. Hiervoor is in deze begroting in 2013 ongeveer € 7,8 miljoen gereserveerd voor de uitvoering van beheerplannen en investeringen worden uitgegeven. Dit betekent dat op basis van de huidige begroting nog ongeveer € 6,2 miljoen kan worden ingezet voor overige investeringen. Hierbij wordt opgemerkt dat het EMU-saldo netto voor ruim € 5 miljoen positief wordt beïnvloed door de verwachte grondverkoop in 2013.

➤ **Onvoorzien**

Voor onvoorzien is een bedrag opgenomen van € 1,50 per woning.

Tabel 8.3 Algemene dekkingsmiddelen, onvoorzien en overige lasten (bedragen x € 1.000)

LASTEN	2013	2014	2015	2016
Prioriteiten				
--	0	0	0	0
Totaal prioriteiten	0	0	0	0
Overige activiteiten	2.084	1.961	2.036	2.053
Totaal lasten programma	2.084	1.961	2.036	2.053
BATEN				
Prioriteiten				
--	0	0	0	0
Totaal prioriteiten	0	0	0	0
Overig	42.511	42.548	41.848	41.850
Totaal baten programma	42.511	42.548	41.848	41.850
Saldo programma (= lasten -/- baten)	-40.427	-40.587	-39.812	-39.798
Saldo verwacht ná Kadernota 2013	-40.416	-40.277	-39.572	-39.722
Verschil	V 11	V 310	V 240	V 76

De verschillen ten opzichte van de Kadernota 2013 worden naast de prijs- en loonpeilontwikkelingen in grote lijnen veroorzaakt door:

- Het reeds genoemde resultaat op de algemene uitkering;
- Het lagere dividend voor de NUON;
- de hogere opbrengst OZB
- en het reeds in 2013 (in plaats van 2014) gerealiseerde structureel voordeel op de uitbesteding van het takenpakket belastingen naar GBLT.

8.4 Uitvoeringsinformatie

Bij de algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien horen de volgende producten. Ter indicatie is per product het saldo van baten en lasten voor 2013 vermeld, in afgeronde bedragen. Daarnaast is de beïnvloedbaarheid van deze saldi weergegeven. Voor de definitie hiervan verwijzen we u naar pagina 11.

N.B. Getallen tussen haakjes staan voor een positief saldo.

911	Treasury	€	9.000	100%
913	Beleggingen	€	(726.000)	0%
920	Waardering Onroerende Zaken	€	0	100%
921	Plaatselijke belastingen	€	(7.372.000)	100%
930	Algemene uitkering gemeentefonds	€	(30.393.000)	0%
940	Onvoorzien	€	350.000	100%
950	Voormalig personeel	€	542.000	0%
960	Saldi kostenplaatsen	€	(2.706.000)	50%
980	Mutaties reserves	€	542.000	100%

Bovenstaande tabel maakt geen deel uit van de door de raad vastgestelde begroting.

Paragrafen

De paragrafen: zeven dwarsdoorsneden

Naast de zeven programma's en het hoofdstuk Algemene dekkingsmiddelen en Onvoorzien bestaat de begroting uit een aantal paragrafen. De paragrafen geven een dwarsdoorsnede van de begroting, gezien vanuit een bepaald perspectief. Doel van de paragrafen is om inzicht te geven in aspecten die op meerdere programma's betrekking hebben. Via de paragrafen kan de raad ook beleidsuitgangspunten vaststellen ten aanzien van beheersmatige aspecten. Het gaat met name om de beleidslijnen van het beheersproces waarbij sprake kan zijn van een grote financiële impact, een grote politieke betekenis of een aanzienlijk belang voor de realisatie van de programma's. Doel van de paragrafen is de raad een instrument te geven om de beleidskaders van deze diverse onderdelen vast te stellen en om de uitvoering te kunnen controleren.

Thema's van de paragrafen

De volgende paragrafen zijn voorgeschreven.

1. lokale heffingen
2. weerstandsvermogen
3. onderhoud kapitaalgoederen
4. financiering
5. bedrijfsvoering
6. verbonden partijen
7. grondbeleid

Het is mogelijk extra paragrafen toe te voegen. Tot nu toe is de noodzaak daartoe niet gebleken.

Indeling per paragraaf

Elke paragraaf begint met een weergave van de voorschriften en de doelstelling van de paragraaf.

Dit wordt gevolgd door een uiteenzetting van het gemeentelijk beleid.

paragraaf 1 Lokale heffingen

1.1 Wettelijk kader

Voorgeschreven is dat de paragraaf lokale heffingen ten minste bevat:

- de werkelijke inkomsten
- het beleid ten aanzien van de lokale heffingen
- een overzicht op hoofdlijnen van de diverse heffingen
- een aanduiding van de lokale lastendruk
- een beschrijving van het kwijtscheldingsbeleid

De paragraaf lokale heffingen heeft betrekking op zowel de heffingen waarvan de besteding is gebonden (specifieke heffingen), als op de heffingen waarvan de besteding ongebonden is (algemene dekkingsmiddelen).

Voor de lokale heffingen dienen de beleidsvoornemens ten aanzien van de lokale heffingen en een overzicht op hoofdlijnen van de diverse heffingen, waaronder belastingen, te worden opgenomen.

De lokale heffingen vormen een belangrijk onderdeel van de inkomsten van gemeenten en zijn daarom een integraal onderdeel van het gemeentelijk beleid. Een overzicht van de lokale heffingen en daarmee meer inzicht is daarom van belang voor de raad. Een aanduiding van de lokale lastendruk is van belang voor de integrale afweging tussen beleid en inkomsten. Een beschrijving van het kwijtscheldingsbeleid maakt het beeld van de lokale lasten compleet.

1.2 Beleid en inkomsten

De inkomsten uit lokale heffingen worden in 2013 geraamd op € 17,0 miljoen. De opbouw is als volgt:

<i>bedragen * € 1 miljoen</i>	2013	2012	2011
Belastingen			
OZB woningen	4,4	4,1	4,0
OZB niet woningen	3,2	3,1	3,0
Parkeerbelasting	0,6	0,6	0,6
Overig	0,4	0,4	0,4
<i>Totaal belastingen</i>	<i>8,6</i>	<i>8,2</i>	<i>8,0</i>
Retributies en leges			
Riool	2,5	2,4	2,3
Afval	3,0	3,1	3,2
Leges	2,0	2,1	2,0
Lijkbezorging	0,7	0,7	0,6
Overig	0,2	0,2	0,1
<i>Totaal retributies en leges</i>	<i>8,4</i>	<i>8,5</i>	<i>8,2</i>
Totaal lokale heffingen	17,0	16,7	16,2

Coalitieakkoord 2010-2014 "Helder als Glas"

In het coalitieakkoord 2010-2014 is het volgende geschreven over de belastingen:

"...De lastendruk voor de burger blijft in de komende periode zo laag mogelijk. Met betrekking tot bezuinigingen wordt eerst gekeken naar wat efficiënter kan en naar maatregelen die geen of weinig kwaliteitsverlies tot gevolg hebben. Als er pijnlijker keuzes noodzakelijk zijn, wordt eerst bekeken of tijdelijke overbrugging via een egalisatiereserve kredietcrisis verantwoord is. Dat is alleen het geval als het tijdelijke karakter kan worden onderbouwd. Zo niet, dan wordt geprobeerd de voor de samenleving meest ingrijpende gevolgen zo lang mogelijk te ontzien, niet in te boeten op veiligheid en niet onder het basiskwaliteitsniveau voor beheer terecht te komen. Bij nieuw beleid wordt er nadrukkelijk gekeken naar temporisering en het inwisselen van oud beleid voor nieuw beleid. Daarom zullen slechts in uiterste noodzaak de lasten voor de inwoners verhoogd worden...."

Tarievenbeleid belastingen

De tarieven van de diverse belastingen worden verhoogd met niet meer dan nodig is, om de effecten van de loon- en prijsontwikkelingen op te vangen. Voor 2013 is deze berekend op 1,3%.

Tarievenbeleid retributies

Voor de inkomsten uit retributies wordt met kostprijsdekkende tarieven gerekend. Bij de leges wordt rekening gehouden met de lasten en opbrengsten van de betreffende verleende diensten en producten. De manier waarop kostprijzen worden bepaald is beschreven in artikel 16 van de financiële verordening. Artikel 16 luidt:

Artikel 16 Kostprijsberekening

1. Voor het bepalen van de geraamde kostprijs van producten en diensten van de gemeente wordt een systeem van kostentoerekening gehanteerd. Bij de kostentoerekening worden naast de directe kosten alleen die indirecte kosten meegenomen, die rechtstreeks samenhangen met de door de gemeente verleende diensten.
2. Bij de indirecte kosten, bedoeld in het eerste lid, worden meegenomen de kapitaallasten van de in gebruik zijnde activa, de apparaatskosten, en voor leges en retributies (zoals rioolheffingen, reinigingsrechten, afvalstoffenheffing e.d.) de compensabele BTW.
3. Bij de bepaling van de kostprijs worden meegenomen de bijdragen aan en van reserves.

In 2012 zijn mede aan de hand van de "Handreiking kostentoerekening leges en heffingen" van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) alle tarieven wederom aan een beoordeling onderworpen en waar nodig bijgesteld.

Voor het jaar 2013 zijn de tarieven van de leges in het algemeen trendmatig verhoogd met 1,3%.

Voorzien wordt dat de 'wabo-leges' de komende jaren extra moeten stijgen om deze kostendekkend te houden. In 2012 is er sprake van een terugval in de legesopbrengsten. De oorzaken hiervan zijn de uitbreiding van de mogelijkheden voor vergunningvrij bouwen en het gegeven dat de bouwwerken waarvoor een omgevingsvergunning wordt aangevraagd gemiddeld kleiner van omvang zijn dan in de voorafgaande jaren. Om de kosten te drukken hebben we de werkprocessen voor de omgevingsvergunningen zo efficiënt mogelijk ingericht door de processen te vereenvoudigen, met standaardbrieven te werken en door het werkproces volledig te digitaliseren. Verdere optimalisatie van de werkprocessen zal plaatsvinden in RUD-verband door de werkprocessen zoveel mogelijk lean maken. Daarnaast is de geraamde inhuur ad €145.000,-- teruggebracht tot 0. Om de kostendekkendheid van de leges te verhogen wordt een verhoging van de tarieven met 15% voorgesteld. Hiermee lopen we goed in de pas met de legestarieven binnen de regio. Met deze stijging zijn de leges nog steeds niet volledig kostendekkend, maar een hogere stijging wordt in deze economisch moeilijke tijd vooralsnog niet wenselijk geacht. Hiermee kan niet worden uitgesloten dat bij een blijvend tekort op de kostendekkendheid de tarieven in 2014 opnieuw moeten worden verhoogd (ingroeimodel).

Via de afzonderlijke raadsvoorstellen over de aanpassing van de diverse leges- en belastingverordeningen zullen wij hierop nader ingaan.

1.3 Lokale lastendruk

Voor de bepaling van de lastendruk wordt gekeken naar de lastendruk per woning/huishouding en per woningtype. Hierin worden betrokken de OZB voor woningen, de afvalstoffenheffing en de rioolheffing. De totale netto lastendruk die hieruit voortvloeit, is in 2013 € 8,8 miljoen.

Een huishouden met een eigen woning met een WOZ-waarde van € 235.000 betaalt € 488 en een huishouden met een huurwoning van gelijke WOZ-waarde betaalt € 120 aan gemeentelijke belastingen en heffingen. Het verschil tussen het gemiddelde per woning en een standaard huurwoning wordt veroorzaakt door OZB-eigenaar en rioolheffing. De vergelijkende cijfers van 2013, 2012 en 2011 zijn opgenomen in de hierna volgende tabel.

Vergelijkingstabel lokale lastendruk

<i>per huishouden:</i>	2013	Stijging 2013-2012	2012	2011
met gemiddelde koopwoning	€ 542	+1,0%	€ 536	€ 533
met standaard koopwoning	€ 488	+0,9%	€ 484	€ 482
met standaard huurwoning	€ 120	0%	€ 120	€ 125

N.B.:

Onder standaard koop- of huurwoning wordt verstaan een woning met een WOZ-waarde van € 235.000 op peildatum 1 januari 2012. Met gemiddelde koopwoning wordt verstaan een woning met de WOZ-waarde van € 290.000 op de peildatum van 1 januari 2012. Dit is de gemiddelde WOZ-waarde van een woning in onze gemeente.

In 2014 wordt volgens het Regeerakkoord de bijdrage van het Rijk aan het Afvalfonds stopgezet. Mogelijk worden hierdoor de kosten voor afvalverwerking voor de gemeente fors hoger. De afvalstoffenheffing zal mogelijk hierdoor met ongeveer 10% extra moeten stijgen om de afvalverwerking kostendekkend te houden.

1.4 Kwijtschelding

In de gemeente Nijkerk bestaat de mogelijkheid om 100% kwijtschelding te verkrijgen van de aanslag voor de afvalstoffenheffing en het gebruikersgedeelte van de rioolheffing. Om daarvoor in aanmerking te komen mag het inkomen niet hoger liggen dan 100% van het bijstandsniveau en vindt er een vermogenstoets plaats. Aan mensen die een Wwb-uitkering ontvangen wordt de kwijtschelding, na toetsing van de voorwaarden, automatisch toegekend.

Het belastingsamenwerkingsverband GBLT heeft een koppeling met het Landelijke Inlichtingenbureau. Dit bureau beheert een landelijke database waarin de inkomensgegevens van alle belastingplichtigen zijn opgeslagen. Door gebruik te maken van deze gegevens wordt het toekennen van automatische kwijtschelding verder vergemakkelijkt voor de belastingplichtige.

De Rijksoverheid heeft de wettelijke regeling aangepast, zodat het mogelijk wordt voor ondernemers om kwijtschelding van hun privébelastingen te verzoeken. Tevens biedt de wet de mogelijkheid om de vermogenstoets gelijk te trekken aan de vermogenstoets voor de Wwb.

De wettelijke regeling is voor de lokale overheid facultatief. Bij het GBLT zal in 2013 verder worden onderzocht wat de impact van de voorgestelde wettelijke regeling is voor de deelnemende gemeenten (dus ook Nijkerk) en of het gewenst is deze regeling te volgen.

Naar verwachting wordt in 2013 in totaal € 41.000 kwijtgescholden.

1.5 Belastingssamenwerking met het GBLT

Met ingang van 2013 wordt conform het raadsbesluit van 28 januari 2010, de heffing en de invordering van de gemeentelijke belastingen ondergebracht bij het Gemeenschappelijk Belastingkantoor Lococensus Tricijn (GBLT) in Harderwijk.

De belastingplichtigen ontvangen vanaf 2013 een gecombineerde aanslag, waarop zowel de gemeentelijke heffingen als de waterschapsheffingen zijn vermeld. De belastingplichtigen binnen de gemeente Nijkerk worden tijdig van deze ontwikkeling op de hoogte gesteld. Het GBLT draagt er zorg voor dat de informatie op de website van het GBLT en de telefonische bereikbaarheid op orde zijn, om de vragen van de burgers te kunnen beantwoorden. Voor verdere reacties en bezwaar met betrekking tot de aanslag kan de belastingplichtige terecht bij het GBLT. Ook de afhandeling van bezwaar- en beroepschriften tegen de gemeentelijk heffingen vindt plaats vanuit het GBLT.

1.6 Overzicht verordeningen

De verordeningen met daarin de diverse tarieven worden jaarlijks bij afzonderlijk raadsbesluit gewijzigd dan wel opnieuw vastgesteld. In de volgende verordeningen zijn belastingen of retributies opgenomen.

raadsbesluit d.d.	raadsbesluit nr.	Verordening
03-11-2009	2009-055/9	Verordening marktgelden 2010
15-12-2011	2011-072	Verordening onroerende-zaakbelastingen 2012
01-11-2011	2011-070/1	Legesverordening 2012
01-11-2011	2011-070/2	Verordening brandweerrechten 2012
01-11-2011	2011-070/3	Verordening forensenbelasting 2012
01-11-2011	2011-070/4	Verordening haven-, kade- en liggelden 2012
01-11-2011	2011-070/5	Verordening hondenbelasting 2012
01-11-2011	2011-070/6	Verordening lijkbezorgingrechten 2012
01-11-2011	2011-070/7	Verordening parkeerbelastingen 2012
01-11-2011	2011-070/8	Verordening reinigingsheffingen 2012
01-11-2011	2011-070/9	Verordening rioolheffing 2012
01-11-2011	2011-070/10	Verordening toeristenbelasting 2012

paragraaf 2 Weerstandsvermogen

2.1 Wettelijk kader

Deze paragraaf gaat over het weerstandsvermogen van de gemeentelijke financiële positie.

Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen:

- a. de weerstandscapaciteit, zijnde de middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken;
- b. alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie.

Er dient tenminste aandacht te worden besteed aan:

- inventarisatie van de weerstandscapaciteit;
- inventarisatie van de financiële risico's;
- het beleid over de weerstandscapaciteit en de risico's.

Deze paragraaf geeft informatie over hoe robuust de financiële positie is. Dit is van belang wanneer zich een financiële tegenvaller voordoet. Door voldoende aandacht te besteden aan het weerstandsvermogen kan worden voorkomen dat elke financiële tegenvaller dwingt tot bezuinigen. Voor het beoordelen van de robuustheid van de financiële positie is inzicht nodig in de omvang en in de achtergronden van de financiële risico's en de aanwezige weerstandscapaciteit. Overigens dienen ook positieve risico's (kansen) meegenomen te worden.

Kadernota: reserves en voorzieningen

In de Financiële verordening is de verplichting opgenomen dat het college van burgemeester en wethouders de gemeenteraad jaarlijks, als onderdeel van de Kadernota in het voorjaar, het beleid presenteert ten aanzien van de reserves en voorzieningen. Daarbij wordt een relatie gelegd met het weerstandsvermogen. Op deze manier krijgen de reserves en voorzieningen de aandacht van de raad. Dit beleid is gepresenteerd en geactualiseerd in de Kadernota 2013, die op 21 juni 2012 is behandeld. U heeft toen het beleid ten aanzien van de reserves en voorzieningen vastgesteld.

2.2 De weerstandscapaciteit

Inleiding

De weerstandscapaciteit bestaat uit de in te zetten middelen om eventuele tegenvallers (risico's) op te vangen. Tezamen met de risico's wordt dan het weerstandsvermogen bepaald.

Bepaling van de weerstandscapaciteit

Aan de hand van de bovengenoemde definitie van weerstandscapaciteit (per peildatum 31-12-2016) is dit opgebouwd uit de volgende componenten:

Vermogen (incidenteel)	Exploitatie (structureel)
- vrij beschikbare en aanwendbare reserves € 14.827.000	- onbenutte belastingcapaciteit € 2.796.000
	- onbenutte budgettaire capaciteit € 239.000

Hieronder worden de verschillende componenten afzonderlijk toegelicht.

▪ Vermogen

Onder *vrij beschikbare reserves* verstaan we de stand van de reserves na aftrek van de vastgelegde bestedingen en toevoegingen gedurende de periode 2013 – 2016. Deze bedraagt € 14.827.000.

- algemene reserve (A1)	€	5.402.000
- reserve volkshuisvesting (C10)	€	710.000
- reserve bouwgrondexploitatie (C11)	€	5.847.000

- egaliseringsreserve kredietcrisis (C26)	€	2.868.000
Totaal	€	14.827.000

De Kadernota 2013 gaf aan dat de gemeente € 17.828.000 aan vrij beschikbare en aanwendbare reserves heeft. In deze begroting is dit beeld geactualiseerd naar de situatie op 1 januari 2013 met als einddatum 31 december 2016. Deze stand komt daarmee uit op € 14.827.000. Het verschil ligt voornamelijk in het feit dat conform de Kadernota 2013 de 'Voorziening pensioenen wethouders' wordt gevormd. Hiervoor wordt in 2012 een bedrag van € 1,6 miljoen onttrokken aan de algemene reserve ten behoeve van de voorziening. Daarnaast zijn de tekorten van het WMO-beleidsplan 2012-2015 voor de jaarschijven 2013 en 2014 onttrokken aan de Egaliseringsreserve kredietcrisis. Dit was eveneens voorzien in de risicoparaagraaf van de Kadernota 2013. Desgewenst kan door het herschikken van vermogensbestanddelen op termijn de algemene reserve boven de ondergrens worden gebracht. De verwachte groei van het eigen vermogen wordt inzichtelijk gemaakt op pagina 84.

▪ *Exploitatie*

Onbenutte belastingcapaciteit

Bij de bepaling van de onbenutte belastingcapaciteit wordt gekeken naar de ruimte die aanwezig is om de OZB-tarieven nog te verhogen. De onbenutte belastingcapaciteit is dan ook te bepalen door het maximaal toegestane tarief te vergelijken met de tarieven van de gemeente Nijkerk. Voor de maximale tarieven wordt uitgegaan van de normen volgens het 'redelijk peil 2013' zoals dat wordt gehanteerd voor de toelating tot artikel 12 van de financiële verhoudingswet. Voor 2013 is deze via de junicirculaire gesteld op 0,1540% van de totale WOZ-waarde. Na berekening komt het bedrag voor onbenutte belastingcapaciteit uit op € 2.796.000.

In de Kadernota 2013 was gerekend met een belastingcapaciteit van € 2.265.000. Er is dus een hogere belastingcapaciteit van € 531.000. Dit wordt veroorzaakt doordat het Rijk in de junicirculaire 2012 de rekenmethodiek heeft aangesloten op de werkelijkheid. Het rekenpercentage is vanaf 2013 verhoogd van 0,1432% naar 0,1540% en wordt ieder jaar opnieuw bepaald.

Onbenutte budgettaire capaciteit

De onbenutte budgettaire capaciteit wordt bepaald door het gemiddelde bedrag van de post onvoorzien en het resultaat na bestemming over de jaren 2013-2016 te berekenen. De uitkomst van de onbenutte budgettaire capaciteit bedraagt gemiddeld per jaar € 239.000.

2.3 Risico's

Inleiding

In dit onderdeel gaan we in op de risico's in relatie tot het weerstandsvermogen van de gemeente. Hierbij kijken wij naar de risico's op zowel korte, middellange als lange termijn.

Risico's

Risico's kunnen worden onderverdeeld in de volgende categorieën:

- algemene risico's
- concrete risico's
- specifieke risico's

▪ *Algemene risico's*

Algemene risico's zijn normale risico's die voor de gemeente bij de bedrijfsvoering horen. Hiervoor wordt geen weerstandsvermogen gevormd. Te denken valt aan ontwikkelingen op het gebied van de algemene uitkering, loon- en prijspeilontwikkelingen, calamiteiten en druk op open einde regelingen (WMO/WWB) door mogelijke groei van het cliëntenbestand. In de toekomst kunnen dit specifieke risico's worden, waarvoor weerstandsvermogen moet worden opgebouwd.

- *Concrete risico's*

Concrete risico's zijn risico's waarvan de omvang van de te verwachten verplichtingen redelijkerwijs is in te schatten. Voor concrete risico's zijn voorzieningen getroffen. Het gaat hierbij ondermeer om de risico's van de uitvoering van diverse beheerplannen en de bouwgrondexploitatie.

De hoogte van de voorzieningen dekt de gesignaleerde concrete risico's in financiële zin voldoende af. Het is niet nodig aanvullende voorzieningen te treffen waarvoor de weerstandscapaciteit moet worden aangesproken.

- *Specifieke risico's*

Specifieke risico's zijn risico's die gelden voor de specifieke omstandigheden waarin de gemeente opereert. In het kader van beheersbaarheid en transparantie is er een onderscheid gemaakt in incidentele en structurele risico's. Deze onderverdeling wordt in tabel 1 'Specifieke risico's - vermogen' en tabel 2 'Specifieke risico's - exploitatie' zichtbaar gemaakt.

Daarnaast is er, om meer inzicht te geven in hoeverre een risico zich daadwerkelijk kan voordoen, in de tabellen de 'omvang risicofactor' toegevoegd. Het gaat hierbij om de kans dat het risico optreedt en het effect daarvan. Afhankelijk van de risicofactor is een percentage toegepast op het mogelijk te verwachten maximale risico. De afkortingen betekenen: KK = kleine kans (25%), MK = middelgrote kans (50%), GK = grote kans (75%). In de tabellen zijn bedragen vermeld, waarbij het percentage al is toegepast.

In tabel 1 'Specifieke risico's - vermogen' is een overzicht opgenomen van de specifieke risico's met betrekking tot het algemeen vermogen. Waar mogelijk zijn de risico's gekwantificeerd. Dit leidt tot een gewogen nadelig financieel risico van € 3.091.500. De stand van de algemene reserve is toereikend.

In tabel 2 'Specifieke risico's - exploitatie' is een overzicht opgenomen van de specifieke risico's die een structureel effect kunnen hebben binnen de exploitatie. Deze zien er meerjarig als volgt uit:

	2013	2014	2015	2016
Eventuele toekomstige decentralisaties				
Grote Kans (GK) = 75% risico	0	0	0	0
Middelgrote Kans (MK) = 50% risico	0	0	0	0
Kleine Kans (KK) = 25% risico	-334	-334	-334	-334
Totaal	-334	-334	-334	-334
Exploitatierisico's				
Grote Kans (GK) = 75% risico	-341	-341	-341	-341
Middelgrote Kans (MK) = 50% risico	-175	-250	-250	-250
Kleine Kans (KK) = 25% risico	-125	-125	-125	-125
Totaal	-641	-716	-716	-716
Eindtotaal	-975	-1.050	-1.050	-1.050

2.4 Bepaling van het weerstandsvermogen

Inleiding

In het Besluit Begroting en Verantwoording (het BBV) geeft het weerstandsvermogen de relatie aan tussen:

- de weerstandscapaciteit (dat zijn de middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten die onverwachts en substantieel zijn te dekken);
- alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie.

Vrij beschikbaar vermogen - incidenteel

De vrij beschikbare en aanwendbare reserves zijn € 14.827.000. Daarnaast is een belangrijke buffer van de 'investeringscapaciteit' gevormd door de reserve Investerings in de Nijkerkse samenleving. Deze wordt voor de berekening van het beschikbaar 'vrij' vermogen meegenomen, zoals in de onderstaande tabel is weergegeven.

Vrij beschikbare en aanwendbare reserves	€ 14.827.000
Reserve Investerings in Nijkerkse samenleving	€ 11.280.000
Opbrengsten/kansen & risico's/verliezen - grondexploitatie	€ 7.525.000
Totaal beschikbaar 'vrij' vermogen (excl. begrenzings)	€ 33.632.000

De verwachting is dat de complexen een gesaldeerde winst/opbrengst genereren van ± € 7,5 miljoen en deze wordt ook als zodanig betrokken bij het weerstandvermogen. Het verschil met de Kadernota 2013 wordt met name verklaard door een aanpassing van de winstverwachting van het complex Arkerpoort.

Rekening houdend met de in de Kadernota 2013 benoemde begrenzings en bestemmingen ziet de verwachte groei van het vermogen er als volgt uit:

Totaal beschikbaar 'vrij' vermogen	€ 33.632.000
Begrenzings en bestemmingen reserves	
Algemene reserve (ondergrens)	€ -10.000.000
Reserve bouwgrondexploitatie (bovengrens)	€ -6.000.000
Reserve volkshuisvesting	€ -710.000
Egalisatiereserve kredietcrisis	€ -2.868.000
Reserve Investerings in Nijkerkse Samenleving	€ -11.280.000
<i>Totaal blokkering</i>	<i>€ -30.858.000</i>
Verwachte groei 'vrij' vermogen (incl. begrenzings)	€ 2.774.000

Bij deze 'verwachte' groei past de kanttekening dat het hier gaat om een doorrekening op basis van hoofdlijnen voor de komende 10 jaar. Periodiek wordt deze groeiverwachting op basis van feitelijke economische ontwikkelingen bijgesteld. Qua stuurinformatie gaat het niet om het exacte bedrag, maar vooral om de ontwikkelingstrend. Het vrij vermogen kan nog worden vergroot door het heralloceren van bestaande reserves en het op termijn verlagen van de onder- of bovengrenzen van de algemene reserve en de reserve bouwgrondexploitatie. Dit laatste onder de voorwaarde dat het risicoprofiel lager wordt.

Vrij beschikbaar vermogen exploitatie - structureel

Uit de weerstandscapaciteit van de exploitatie afgezet tegen de risico's blijkt dat de onbenutte budgettaire capaciteit van gemiddeld € 239.000 alleen niet toereikend is om de mogelijke structurele risico's te dekken.

Tabel 1 Specifieke risico's - vermogen

Overige risico's - vermogen	Omvang risicofactor	Omvang risico in €	Toelichting
-/- = nadeel			
KK = kleine kans (25%), MK = middelgrote kans (50%), GK = grote kans (75%), HG = hard gegeven (100%)			
Programma 1 Inwoners en Bestuur			
Regiocontract FoodValley 2012 - 2015	KK	-50.000	Momenteel is voor een deel van het uitvoeringsprogramma een regiocontract met de provincie in wording. Daarin wordt van de gemeente Nijkerk een 50% co-financiering verwacht van € 808.000. Op basis van een eerste verkenning en voorlopige uitgangspunten is er een kleine kans dat hiervoor de financiële middelen niet aanwezig zijn.

Overige risico's - vermogen -/- = nadeel	Omvang risicofactor	Omvang risico in €	Toelichting
KK = kleine kans (25%), MK = middelgrote kans (50%), GK = grote kans (75%), HG = hard gegeven (100%)			
			Het overig uit te voeren deel van het strategisch uitvoeringsprogramma heeft nog niet op geld te zetten risico's en zijn o.a. afhankelijk van financiering door de Provincie.
Programma 2 Veiligheid			
Regionalisering Brandweer	-	p.m.	<p>De wijziging van de Wet Veiligheidsregio's, als gevolg van het opnemen van de bepaling dat de brandweezorg volledig op regionaal niveau moet worden uitgevoerd, brengt financiële consequenties met zich mee. Enerzijds betreft dit het financiële aspect van de regionalisering. Daarbij gaat het om de vraag welke (incidentele) kosten zijn hiermee gemoeid zijn en welke (structurele) baten het gevolg zijn van regionalisering. In de Memorie van Toelichting bij het concept wetsvoorstel (uiterlijk 1 oktober 2012 vaststelling door Eerste Kamer) is de verwachting opgenomen dat de regionalisering geen structurele additionele kosten genereert. Mogelijke incidentele kosten als gevolg van de overgang van de gemeente naar de regio kunnen worden terugverdiend door besparingen in beheerskosten van een regionale brandweer.</p> <p>Niettemin wordt naar de kosten en besparingen/efficiencyvoordelen een landelijk onderzoek ingesteld.</p> <p>Anderzijds heeft de regionalisering fiscale gevolgen in verband met het wegvallen van de mogelijkheid dat de regio's de BTW op de brandweertaak via de deelnemende gemeenten kunnen compenseren. Door middel van onderzoek worden de financiële consequenties in beeld gebracht. Ook van dit voorgenomen onderzoek is melding gemaakt in de Memorie van Toelichting. De minister heeft tenslotte de bereidheid uitgesproken extra stimuleringsmaatregelen te nemen, als regio's over gaan tot regionalisering voordat de aangepaste wet een feit is.</p>
Ongevallenverzekering brandweer (vrijwilligers en beroepskrachten)	KK	p.m.	Zelfstandige ondernemers, die lid zijn van de vrijwillige brandweer kunnen een claim neerleggen bij de gemeente als zij menen dat de uitkering uit onze ongevallenverzekering bij (tijdelijke) arbeidsongeschiktheid onvoldoende is. Bedragen kunnen substantieel zijn. Daarnaast wordt op dit moment onderzocht of dit onderdeel wordt meegenomen bij de regionalisering van de Brandweer.
FLO brandweer	GK	p.m.	Voor de personen, van wie bekend is dat ze gebruik kunnen gaan maken van deze regeling is een voorziening getroffen. Met personeelsleden die in de nabije toekomst (ná 2015) hieronder gaan vallen is nog niet gerekend. Daarnaast wordt op dit moment onderzocht of dit onderdeel wordt meegenomen bij de regionalisering Brandweer.
Programma 4 Economie en Milieu			
Wsw (incidenteel)	KK	-112.500	Om te voldoen aan de nieuwe financieringssysteem van het Rijk gaat de Inclusiefgroep herstructureren. De verwachting is dat dit kan binnen de vermogenspositie van de inclusiefgroep. Mocht dit niet het geval zijn, dan dient de gemeente bij te dragen. Het risico bedraagt voor Nijkerk maximaal ongeveer € 450.000.

Overige risico's - vermogen -/- = nadeel	Omvang risicofactor	Omvang risico in €	Toelichting
KK = kleine kans (25%), MK = middelgrote kans (50%), GK = grote kans (75%), HG = hard gegeven (100%)			
Bodemsanering	MK	-50.000	Door historische onderzoeken en door veldonderzoeken wordt steeds meer bekend over eventuele verontreiniging in de bodem. Tegelijkertijd wordt geconstateerd dat zorgvuldige onderzoeken, uitgevoerd volgens de regels, niet uitsluiten dat er alsnog een bodemverontreiniging wordt aangetroffen. Het risico van naderhand meer kosten t.g.v. bodemsanering blijft aanwezig. Het verschil tussen wel en geen bodemsanering bedraagt al snel € 100.000.
Programma 5 Bereikbaarheid			
Voetgangersvoorziening station Hoevelaken	GK	-750.000	Voor de ontwikkeling van knooppunt Hoevelaken is vervanging van het viaduct Stoutenburgerlaan noodzakelijk gebleken in verband met de verbreding van rijksweg A1 ter plaatse. Deze vervanging heeft consequenties voor de inrichting van de voorzieningen in relatie tot de bouw van station Hoevelaken. Dit heeft ertoe geleid dat voor de bouw van Station Hoevelaken tussen de gemeente en Rijkswaterstaat is overeengekomen dat de meerkosten voor de extra voetgangersvoorziening naar het station voor rekening van de gemeente komen. Indicatief zullen de meerkosten voor deze extra voetgangersvoorziening € 1,5 - € 2 miljoen bedragen. De gemeente heeft inmiddels een toezegging van de provincie Gelderland ontvangen dat 50% van deze meerkosten door de Provincie gesubsidieerd worden. In het voorjaar van 2013 wordt het station Hoevelaken financieel afgewikkeld. Mogelijk kunnen eventuele meevallers verrekend worden met de aanleg van deze voetgangersvoorziening.
Programma 6 Onderwijs, Sport, Cultuur en Welzijn			
Bestuurlijke ontvlechting Muziekschool Noordwest Veluwe	MK	-191.500	De gemeenten stellen zich garant voor de uitkeringsverplichtingen voortvloeiend uit de rechtspositiebepalingen zoals die van toepassing zijn op de werknemers die op 30 september 2011 in dienst zijn van de Muziekschool. De garantieperiode loopt in de nieuwe situatie van 1 oktober 2011 tot en met het kalenderjaar 2026. Voor de gemeente Nijkerk gaat het om een bedrag van € 383.022.
Museum Oud Nijkerk	KK	-62.500	Stichting Oud-Nijkerk heeft subsidie aan de provincie gevraagd ten gunste van uitbreiding van het museum (aankoop naastgelegen pand). Op dit moment wordt bezien of en in hoeverre de gemeente Nijkerk garant staat voor de juiste uitvoering van de subsidievoorwaarden.
Algemene Dekkingsmiddelen, onvoorzien en bedrijfsvoering			
Garantstelling leningen	KK	-2.475.000	Zie staat van gewaarborgde geldleningen in de jaarrekening. In 'normale tijden' is het risico op dit onderdeel nihil. Gezien de economische recessie is het risicoprofiel verhoogd naar KK (kleine kans).
Corlaer College	MK	600.000	Op de balans is een vordering op de Belastingdienst betreffende btw Corlaer College voor een bedrag van € 1,2 miljoen opgenomen. Deze vordering is door de fiscus niet geaccepteerd. Hierop heeft de gemeente bezwaar gemaakt, maar deze is door de belastingdienst afgewezen. De Hoge raad heeft op 27 april 2012 uitspraak gedaan op het beroep in cassatie. De Hoge Raad heeft de zaak terugverwezen naar gerechtshof in Den Bosch. Mocht de uitspraak voor de gemeente uiteindelijk negatief uitvallen, dan wordt het bedrag van € 1,2 miljoen volledig

Overige risico's - vermogen -/- = nadeel	Omvang risicofactor	Omvang risico in €	Toelichting
KK = kleine kans (25%), MK = middelgrote kans (50%), GK = grote kans (75%), HG = hard gegeven (100%)			
			gedekt uit de in het verleden aan de belastingdienst afgedragen overdrachtsbelasting en omzetbelasting betreffende de school (balanspost). Indien deze positief uitvalt, kan bij de belastingdienst de vordering worden teruggevraagd. Gelet op de uitspraken die tot nu toe gedaan zijn, is er een middelgrote kans dat de vordering kan worden teruggevraagd.
Overlijdensrisico politieke ambtsdragers (actieven en niet-actieven)	KK	Minimaal	De gemeente heeft de plicht om bij overlijden van politieke ambtsdragers de eventuele nabestaande(n) een uitkering te geven.
Totaal		-3.091.500	

Tabel 2 Specifieke risico's - exploitatie

Overige risico's - exploitatie -/- = nadeel	Omvang risicofactor	Omvang risico in €	
KK = kleine kans (25%), MK = middelgrote kans (50%), GK = grote kans (75%), HG = hard gegeven (100%)			
Eventuele toekomstige decentralisaties			
Decentralisatie dagbesteding (begeleiding uit AWBZ naar gemeenten)	KK	-65.000	De geplande overheveling per 2013 gaat niet door. Na de formatie nieuw kabinet, ontstaat er meer duidelijkheid of de decentralisatie doorgang vindt.
Decentralisatie Jeugdzorg	KK	-131.000	Met ingang van 1 januari 2015 worden naar verwachting de gemeenten verantwoordelijk voor de uitvoering van de Jeugdzorg. Dit gaat gepaard met een efficiencykorting van 5 %. Na 2015 is er mogelijk een structureel tekort van € 525.000. Onze gedragslijn is dat dit moet worden opgevangen binnen het beleidsterrein. In de kadernota 2012 is het volgende geschreven: "Wij stellen dan ook voor om de Rijksbezuinigingen in principe 1-op-1 te laten opvangen binnen het betrokken beleidsterrein. Dit betekent dat wij als gevolg van de door het Rijk gekozen stelselwijziging ook op gemeentelijk niveau ons sociaal beleid moeten versoberen. Deze versobering van het sociaal beleid kent voor ons echter wel zijn grenzen. In sommige gevallen zal het principe van 1-op-1 niet helemaal mogelijk zijn. Dit betekent dat er in die situatie gezocht moet worden naar alternatieve dekking binnen het betreffende beleidsterrein of in het uiterste geval op andere beleidsterreinen in de begroting."
Wijzigingen Wet Werk en Bijstand		p.m.	Besluitvorming heeft nog niet plaatsgevonden. Is onderdeel van de Wet Werken naar Vermogen en deze is controversieel verklaard, waardoor onbekend is wat de eventuele financiële consequentie zijn, mocht het alsnog doorgang vinden.
Wsw (structureel)	KK	-75.000	De geplande overheveling per 2013 gaat niet door. Na de formatie van een nieuw kabinet, ontstaat meer duidelijkheid of de decentralisatie doorgang vindt (zie ook Wsw incidenteel bij risico's-vermogen).

Overige risico's - exploitatie		Omvang	Omvang
-/- = nadeel		risicofactor	risico in €
KK = kleine kans (25%), MK = middelgrote kans (50%), GK = grote kans (75%), HG = hard gegeven (100%)			
Vermindering politieke ambtsdragers	KK	-63.000	Het kabinet heeft inmiddels een wetsvoorstel aangeleverd om het aantal politieke ambtsdragers bij provincies, waterschappen en gemeenten met een kwart te verminderen. Hier heeft de Raad van State negatief over geadviseerd. Gezien het huidige tijdstip is de verwachting dat de wijziging niet in 2014 zal worden doorgevoerd. De vermindering van het aantal politieke ambtsdragers gaat gepaard met een besparing. De korting op het Gemeentefonds zal voor de gemeente Nijkerk op basis van het aantal inwoners een nadelig effect hebben van € 250.000. Het is nu in ieder geval wel duidelijk dat de verwachte bezuiniging op de vermindering aantal lokale bestuurders moeilijk te realiseren zal zijn. Bij de vorming van onze huidige college hierop namelijk al geanticipeerd (van 4 naar 3 wethouders). Doordat de invoering waarschijnlijk niet voor 2018 gerealiseerd gaat worden, zal ook de korting op het Gemeentefonds niet doorgaan. De korting is immers gebonden aan de taakmutatie.
Subtotaal		-138.000	

Overige risico's - exploitatie		Omvang	Omvang
-/- = nadeel		risicofactor	risico in €
KK = kleine kans (25%), MK = middelgrote kans (50%), GK = grote kans (75%), HG = hard gegeven (100%)			
Exploitatierisico's			
Omgevingsdienst De Vallei (ODV)	GK	-146.000	Per 1 januari 2013 gaan de primaire uitvoeringstaken (vergunningen, toezicht en handhaving) in het kader van de Wabo over naar de Omgevingsdienst De Vallei. Ten aanzien van de kosten en baten wordt er vanuit gegaan dat vijf jaar na de start de voorbereidingskosten ofwel de eerste investeringskosten en de frictiekosten zijn terugverdiend en dat er na die vijf jaar er een inderdieneffect optreedt. Op de algemene uitkering uit het gemeentefonds is ter uitvoering van het Regeerakkoord een korting toegepast. Het opvangen van deze korting is als taakstelling meegegeven bij de verdere uitwerking van de ODV De Vallei. In hoeverre deze taakstelling haalbaar is, zal blijken in de tweede helft van 2012.
Energiebesparing (uit besparingsoperatie 2009 'Laaghangend fruit')	GK	-37.500	In 2009 is als onderdeel van de besparingsoperatie 'Laaghangend fruit' een voordeel gecalculeerd van € 100.000. Het nieuwe contract is inmiddels afgesloten, waardoor het structurele karakter van dit bedrag onder spanning is komen te staan. Een en ander is binnen onze organisatie nog in onderzoek. De eerste jaarafrekeningen moeten meer inzicht bieden. De besparingspost is verlaagd met 50% ofwel € 50.000. Het nog resterende deel (€ 50.000) wordt als risico beschouwd.
Leges omgevingsvergunning	MK	-125.000	De opbrengst van de leges is afhankelijk van ontwikkelingen binnen de uitgifte van bedrijfsterreinen en woningbouwcomplexen. Voor 2013 is niet de opbrengst van 2012 doorgetrokken, maar is uitgegaan van het 5-jarig gemiddelde van de opbrengsten en is er tevens een inschatting gemaakt van de verwachte ontwikkelingen op

Overige risico's - exploitatie -/- = nadeel	Omvang risicofactor	Omvang risico in €	
KK = kleine kans (25%), MK = middelgrote kans (50%), GK = grote kans (75%), HG = hard gegeven (100%)			
			het vlak van bedrijfsterreinen en woningbouw in 2013. Dit maakt dat de prognose voor de opbrengsten in 2013 hoger ligt dan de daadwerkelijke opbrengst in 2012. Omdat er niet is uitgegaan van de laagste prognose (doortrekken van de opbrengsten van 2012, hetgeen de laagste opbrengsten in de afgelopen 5 jaar betreft), is er sprake van een risico dat de daadwerkelijke opbrengsten in 2013 onder de prognose blijven, waardoor er een tekort op de begroting kan ontstaan
Desintegratiekosten algemeen (ODV), VGGM)	KK	-125.000	Momenteel worden de effecten inzichtelijk gemaakt van in- en uitstroom op de gemeentelijke bedrijfsvoeringskosten. Het maximaal risico wordt momenteel ingeschat op € 500.000. De verwachting is dat dit een marginaal risico is, als gevolg van de in- en uitstroom van activiteiten.
Participatiebudget / Regeerakkoord WWB-systematiek	GK	-157.500	De uren van re-integratieconsulenten worden ten laste gebracht van het Participatiebudget. Dit kan slechts zolang het budget dit toelaat en de regelgeving dit toestaat. Als gevolg van de recessie, in combinatie met een verlaging van het budget van rijkswege bestaat de kans dat in de toekomst de uitvoeringsuren niet meer (geheel) ten laste van dit participatiebudget gebracht kunnen worden. Op dat moment zullen deze kosten ten laste van de exploitatie komen. Het risico schatten wij in op € 210.000 per jaar.
Gedeeltelijk verouderd scholenbestand	MK	p.m.	Er is sprake van een gedeeltelijk verouderd scholenbestand. In het kader van het actualiseren van het Integraal Huisvesting Plan wordt op dit moment bekeken of vervangende nieuwbouw noodzakelijk is. De eerste uitkomsten geven aan dat nieuwbouw van alle verouderde schoolgebouwen niet kan worden opgevangen binnen het huidige investeringsplafond onderwijsgebouwen. Voordat er definitieve keuzes worden gemaakt, wordt in beeld gebracht of temporisatie c.q. renovatie i.p.v. nieuwbouw mogelijk is.
Herijking gemeentefonds	KK	p.m.	In 2011 is er onderzoek gedaan naar een nieuwe verdeling van het gemeentefonds. Nadere onderzoeken worden in 2012 uitgevoerd en de verwachting is dat de invoering van de herverdeling van het gemeentefonds per 2014 plaats vindt. Er wordt rekening gehouden met een forse aanpassing van de verdelingssystematiek. Dit kan zowel positieve als negatieve gevolgen hebben voor de gemeente Nijkerk. Verwacht wordt dat de marge tussen de € 600.000 positief en negatief ligt.
Renterisico	MK	-50.000	Door de verwachte invoering van Wet Hof en het schatkistbankieren gaan waarschijnlijk onze rentekosten stijgen. Daarnaast is het huidige renteniveau op een historisch laag punt. Een stijging van de rente heeft uiteraard ook effect op onze rentelast. Een stijging van 1,00% kost de gemeente Nijkerk ± € 100.000.
Wachtgeld (oud)wethouders	MK	-75.000	In 2014 vinden er verkiezingen plaats. Als een wethouder niet opnieuw wordt gekozen, ontvangt deze een wachtgeldvergoeding voor de periode van 3 jaar en 2 maanden (gelijk aan de duur van een normale werkloosheidsuitkering).
Subtotaal		-125.000	
Totaal overige risico's exploitatie		-1.050.000	

Een deel van de specifieke risico's is moeilijk kwantificeerbaar. Bepaalde risico's zijn bedrijfsmatig (rentevoetontwikkelingen, werkprocessen) wel aanwezig, maar financieel niet in te schatten. Het inzicht in deze specifieke risico's is de laatste jaren vollediger en meer beheersbaar geworden. De risico's blijven steeds in beeld en het volgen van de ontwikkelingen is een doorlopend proces. Bewustwording en transparantie blijven hierbij sleutelwoorden.

paragraaf 3 Onderhoud kapitaalgoederen

3.1 Wettelijk kader

In deze paragraaf wordt voor de kapitaalgoederen wegen, riolering, water, groen en gebouwen aangegeven:

- het beleidskader;
- de uit het beleidskader voortvloeiende financiële consequenties;
- de vertaling van de financiële consequenties in de begroting.

Het gaat in deze paragraaf om een dwarsdoorsnede van de begroting. Lasten van onderhoud kunnen op diverse programma's voorkomen. Met onderhoud van kapitaalgoederen is een substantieel deel van de begroting gemoeid. Een helder en volledig overzicht is daarom van belang voor een goed inzicht in de financiële positie.

3.2 Beleidskader

Het onderhoud van bovengenoemde kapitaalgoederen gebeurt aan de hand van beheerplannen. De looptijd van een beheerplan is afhankelijk van de economische en/of technische levensduur van de kapitaalgoederen behorende bij het beheerplan. Een beheerplan wordt elke vijf jaar herzien. In het algemeen worden de jaarlijkse lasten behorende bij een beheerplan constant gehouden door gebruik te maken van een voorziening. Sinds de invoering van het BBV (Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten) geldt de regel dat voorzieningen op geen enkel moment negatief mogen staan. Dit kan betekenen dat er enige jaren meer in de voorziening wordt gestort dan onttrokken.

In deze paragraaf wordt verder een overzicht gegeven van de bestaande en geplande beheerplannen en de financiële consequenties inclusief de vertaling daarvan in de begroting (meerjarig). Elk beheerplan bevat het uitgewerkte beleidskader voor het betreffende onderwerp en een gedetailleerde planning van de financiering. In het vervolg van deze paragraaf worden de hoofdlijnen daarvan samengevat.

3.3 De beheerplannen per categorie

Per categorie kapitaalgoederen bestaan een of meer beheerplannen. Hierin zijn de uitgangspunten voor het beheer beschreven en de beheerplannen geven inzicht in de financiële gevolgen op korte en langere termijn.

3.3.1 Wegen

Beheerplan Wegen

De doelstelling van dit beheerplan is het in stand houden van de openbare wegen die in beheer zijn bij de gemeente. De wegbeheerder is verantwoordelijk voor een optimaal beheer en onderhoud van de verhardingen. Optimaal vraagt een afweging tussen de technische minimumeisen, de wensen van de burgers en het beschikbare budget.

Het beheerplan infrastructurele kunstwerken (voorheen genoemd als beheerplan kunstwerken) is onderdeel van het beheerplan wegen. In dit beheerplan zijn de onderhoudskosten aan bruggen, vlonders en viaducten opgenomen. De laatste actualisatie van de beheerplannen vond plaats in 2012. Op basis hiervan wordt in 2013 klein en groot onderhoud uitgevoerd aan de verharding in de gemeente Nijkerk. Daarnaast worden een aantal projecten integraal voorbereid en uitgevoerd. Deze projecten betreffen de voorbereiding voor de wijk Oranjestad, Bijenvlucht e.o. en de uitvoering van de wijk Rensselaer en de wijk Bruinsslot. Groot onderhoud vindt plaats op de Koninginneweg/ Zuiderinslag in Hoevelaken en diverse wegen in de wijk Strijland 1 in Nijkerk. Vanuit het GVVP worden de volgende projecten gedaan: Amersfoortseweg / Nijkerkerstraat (ter hoogte van Nijkerkerveen), verbreden fietspad Westerdorpstraat en de fietspaden in de wijk Corlaer.

Aan de hand van de wegininspecties uitgevoerd in 2012, zal de meerjarenplanning van de integrale projecten worden gemaakt en worden de maatregelen voor het groot en klein onderhoud van het gemeentelijk wegennet bepaald en in uitvoering genomen.

Voorziening beheerplan Wegen (F1a)¹

In de begrotingsperiode 2013-2016 wordt in totaal € 8,8 miljoen toegevoegd aan de voorziening; in dezelfde periode wordt daaraan € 7,2 miljoen onttrokken.

In het begrotingsjaar 2013 vinden de toevoegingen en onttrekkingen plaats conform het beheerplan. In 2013 zal € 2,2 miljoen worden toegevoegd uit de exploitatie en € 1,9 miljoen worden onttrokken om het uitvoeringsprogramma 2013 te realiseren.

Voorziening beheerplan Infrastructurele Kunstwerken (F1b)

In de begrotingsperiode 2013-2016 wordt in totaal € 457.000 toegevoegd aan de voorziening, in dezelfde periode wordt daaraan € 237.000 onttrokken.

In het begrotingsjaar 2013 vinden de toevoegingen en onttrekkingen plaats conform het beheerplan. In 2013 zal € 124.000 worden toegevoegd uit de exploitatie en € 68.000 worden onttrokken om het uitvoeringsprogramma 2013 te realiseren.

Beheerplan Openbare Verlichting

Het beleids- en beheerplan openbare verlichting bevat de beleidsinhoudelijke doelstellingen die met openbare verlichting worden nagestreefd, zoals verkeersveiligheid en sociale veiligheid.

Het eigenlijke beheerplan beschrijft de technische en economische uitgangspunten die de gemeente hanteert bij het beheer van de openbare verlichting en de bijbehorende financiële consequenties.

Uitvoering wordt gegeven aan het groot onderhoud volgens het in 2012 geactualiseerde beheerplan Openbare Verlichting 2013 – 2017. Het nieuwe beheerplan is een voortzetting van het vorige plan.

Uitgangspunt is zowel bij nieuwe als groot onderhoud projecten de toepassing van LED verlichting. Bij vervanging van openbare verlichting installaties vindt er zoveel mogelijk afstemming plaats met integrale projecten vanuit de disciplines wegen, riool en groen. Daarnaast vindt er (gedeeltelijke) vervanging plaats langs de Frieswijkstraat, Oude Barneveldseweg en de Barneveldseweg (buitengebied). Vervanging van lampen vindt periodiek op basis van groepsremplace plaats.

Voorziening beheerplan Openbare Verlichting (F3)

In de begrotingsperiode 2013-2016 wordt in totaal € 890.000 toegevoegd aan de voorziening; in dezelfde periode wordt daaraan € 585.000 onttrokken.

In het begrotingsjaar 2013 vinden de toevoegingen en onttrekkingen plaats conform het beheerplan. In 2013 zal € 216.000 worden toegevoegd uit de exploitatie en € 136.000 worden onttrokken om het uitvoeringsprogramma 2013 te realiseren.

Beheerplan Straatmeubilair en verkeersvoorzieningen

Het beheerplan straatmeubilair en verkeersvoorzieningen schept een kader waarbinnen het in de openbare ruimte tot een verantwoorde, eenduidige keuze en inrichting van straatmeubilair en verkeersvoorzieningen komt. Door deze voorziening is het dagelijks en groot onderhoud gewaarborgd. Om de onderhoudskosten laag te houden wordt zoveel mogelijk standaardisatie toegepast.

In 2013 wordt het beheerplan straatmeubilair en verkeersvoorzieningen geactualiseerd. Daarnaast wordt de uitvoering van groot onderhoud van oude verkeersborden voortgezet en hierbij zal de sanering van de verkeersborden in het buitengebied plaatsvinden.

Voorziening beheerplan Straatmeubilair en verkeersvoorzieningen (F7)

In de begrotingsperiode 2013-2016 wordt in totaal € 963.000 toegevoegd aan de voorziening; in dezelfde periode wordt daaraan € 196.000 onttrokken.

In het begrotingsjaar 2013 vinden de toevoegingen en onttrekkingen plaats conform het beheerplan.

¹ De nummers F1 e.d. verwijzen naar de lijst en het overzicht van reserves en voorzieningen d.d. april 2010 (bijlage bij Kadernota 2011-2014).

In 2013 zal € 252.000 worden toegevoegd uit de exploitatie en € 196.000 worden onttrokken om het uitvoeringsprogramma 2013 te realiseren.

3.3.2 Water

Beheerplan Haven c.a.

Bij de actualisatie en vaststelling van het Beleids- en beheerplan binnen- en buitenhaven, Arkersluiscomplex en Arkervaart zijn beslissingen genomen over de instandhouding van een aantal infrastructurele voorzieningen ten behoeve van de beroepsvaart en de recreatie. Voor de instandhouding van deze voorzieningen zijn investeringen gepland waarvan de financiële gevolgen voor een periode van 20 jaar in beeld zijn gebracht. Financiering verloopt via een voorziening.

In dit beleids- en beheerplan is rekening gehouden met de voorschriften van het Besluit Begroting en Verantwoording. Als gevolg daarvan worden een beperkt aantal investeringen geactiveerd in plaats van deze in één keer ten laste van de voorziening te brengen. In het beheerplan is aangegeven wanneer deze investeringen voorzien zijn. In 2012 wordt het beheerplan geactualiseerd en voor de jaren 2013- 2017 gereed gemaakt. Vanuit uitvoerig gehouden inspecties wordt het beheerplan geactualiseerd. In het beheerplan worden de groot onderhoudsklussen genoemd die de komende jaren nodig zijn voor de instandhouding van het sluiscomplex. Daarnaast vindt jaarlijks klein onderhoud, reiniging en inspectie plaats.

Qua groot onderhoud wordt in 2013 de hydrauliek vervangen en wordt de aanleg van ligplaatsen in de buitenhaven afgerond, de damwand vervangen ter hoogte van de woonboten, de beschoeiing vervangen langs de Arkervaart tussen het viaduct en de sluis en de damwanden van de Vedderkade vervangen.

Voorziening haven-, kade- en sluiswerken (F6)

In de begrotingsperiode 2013-2016 wordt in totaal € 775.000 toegevoegd aan de voorziening; in dezelfde periode wordt daaraan € 451.000 onttrokken.

In het begrotingsjaar 2013 vinden de toevoegingen en onttrekkingen plaats conform het beheerplan. In 2013 zal € 194.000 worden toegevoegd uit de exploitatie en € 62.000 worden onttrokken voor het uitvoeringsprogramma 2013.

Beheerplan Waterlossingen

Bij de vaststelling van het beheerplan bermen, wateren en duikers in augustus 2011 zijn beslissingen genomen over het beheer en onderhoud van bermen wateren en duikers. Dit beheerplan geeft richtlijnen voor dit beheer en onderhoud ter vergroting van de functionaliteit, beleving en ecologische waarde. In dit beheerplan zijn tevens de financiële consequenties vastgelegd voor het dagelijks en groot onderhoud. In 2013 worden er drie beschoeiingen vervangen voor in totaal zo'n 170 meter. Het betreffen: de vijver aan de Samuel Gerssenlaan, de sloot bij de parkeerplaats op het Kerkepad en de sloot aan de Amersfoortseweg bij de van Dijkhuizenstraat.

Voorziening beheerplan bermen, waters en duikers (F11)

In de begrotingsperiode 2013-2016 wordt in totaal € 473.000 toegevoegd aan de voorziening; in dezelfde periode wordt daaraan € 373.000 onttrokken.

In het begrotingsjaar 2013 vinden de toevoegingen en onttrekkingen plaats conform het beheerplan. In 2013 zal € 102.000 worden toegevoegd uit de exploitatie en € 102.000 worden onttrokken voor het uitvoeringsprogramma 2013.

3.3.3 Groen

Beheerplan Groen

Het handboek groenbeleid bevat de beleidsinhoudelijke doelstellingen die met het openbaar groen worden nagestreefd, bijvoorbeeld het bijdragen aan een prettig woon- en leefklimaat. Het bijbehorende beheerplan beschrijft de technische en economische uitgangspunten die de gemeente hanteert bij het beheer van het openbaar groen en de bijbehorende financiële consequenties. Het plan is gericht op het verantwoord omgaan met de gemeentelijke investeringen en het voorkomen van achterstallig onderhoud.

Op basis van de in 2011 gehouden inspecties worden diverse groenrenovaties uitgevoerd. In 2013 worden groenrenovaties uitgevoerd in de wijk Nautena en plantsoenen langs de randen van de wijk Strijland. Er wordt een aantal projecten integraal voorbereid en uitgevoerd. Dit zijn de wijken Oranjebuurt, Bijenvlucht, Rensselaer en Bruinsslot. Daarnaast worden in combinatie met wegbeheer beplantingen in de wijk Strijland 1 gerenoveerd.

Voorzieningen beheerplan Groen (F5a)

In de begrotingsperiode 2013-2016 wordt in totaal € 1,4 miljoen toegevoegd aan de voorziening plantsoenen; in dezelfde periode wordt daaraan € 1,5 miljoen onttrokken.

In het begrotingsjaar 2013 vinden de toevoegingen en onttrekkingen plaats conform het beheerplan. In 2013 zal € 360.000 worden toegevoegd uit de exploitatie en € 482.000 worden onttrokken om het uitvoeringsprogramma 2013 te realiseren.

Voor de instandhouding van de speelterreinen is een afzonderlijke voorziening ingesteld (F5b).

Speelruimteplan

In het speelruimteplan zijn uitgangspunten vastgesteld voor de aanleg en onderhoud van speelvoorzieningen van voldoende kwaliteit en veiligheid als onderdeel van een aangename leefomgeving. Het groot onderhoud van speelplaatsen wordt uitgevoerd op basis van het speelruimteplan. Het plan is in 2012 geactualiseerd. Waar nodig worden in 2013 speel- en sporttoestellen vervangen op basis van de uitgevoerde (veiligheid) inspecties. Dit zijn onder andere de speelplaatsen aan de Wullenhovenstraat, Klaverweide en Elzenlaan. De renovatie van de speelplaatsen in de Oranjebuurt en de wijk Rensselaer wordt integraal voorbereid en uitgevoerd.

Voorziening beheerplan Speelruimte (F5b)

Hieraan wordt in de begrotingsperiode in totaal € 487.000 toegevoegd; in dezelfde periode wordt daaraan € 456.000 onttrokken. In het begrotingsjaar 2013 vinden de toevoegingen en onttrekkingen plaats conform het Speelruimteplan. In 2013 zal € 121.000 worden toegevoegd uit de exploitatie en € 121.000 worden onttrokken voor het uitvoeringsprogramma 2013.

Beheerplan begraafplaatsen

Het beheerplan begraafplaatsen 2009-2013 geeft inzicht in de benodigde capaciteit voor de gemeentelijke begraafplaatsen. Om voldoende capaciteit te behouden zijn er uitbreidingen gepland in 2011 in Hoevelaken en in 2014 in Nijkerk.

Het beheerplan voorziet in maatregelen voor groot onderhoud en kwaliteitsverbeteringen. In 2013 wordt een aantal groenvakken gerenoveerd op de begraafplaatsen in Nijkerk en Hoevelaken. De actualisatie van het beheerplan wordt gestart en de RO procedure voor de uitbreiding van de begraafplaats in Nijkerk wordt doorlopen.

Voorziening beheerplan begraafplaatsen (F5c)

In de begrotingsperiode 2013-2016 wordt in totaal € 152.000 toegevoegd aan de voorziening. De werkelijk benodigde stortingen en onttrekkingen zullen worden vastgelegd in het geactualiseerde beheerplan 2014-2018.

3.3.4 Riolering

Beheerplan Riolering

Het vaststellen van een verbreed gemeentelijk rioleringsplan (VGRP) is een wettelijke taak voortvloeiend uit de Wet Milieubeheer. Een dergelijk plan beoogt ervoor te zorgen dat de verwijdering van afvalwater overal in de gemeente op milieutechnisch verantwoorde wijze plaatsvindt. De aanleg van riolering heeft overal in de gemeente plaatsgevonden. Daardoor ligt het accent in het VGRP sterk op het beheer en de instandhouding van de voorzieningen, evenals op uitbreiding vanwege de aanleg van nieuwbouwwijken en bedrijfsterreinen. Financiering verloopt via een voorziening. In het huidige plan is rekening gehouden met andere plannen die gerelateerd zijn aan water of afvalwater, zoals het Gemeentelijk Waterplan.

De toekomstige ontwikkelingen op het gebied van water en riolering zijn ook, waar mogelijk, betrokken in het plan. Daarnaast zal aangesloten worden bij renovaties als Bruins Slot.

Het VGRP 2012-2016 is in het voorjaar van 2012 vastgesteld. De groot onderhoud werkzaamheden en de wateropgaven vanuit de zorgplicht voor hemelwater en grondwater worden uitgevoerd zoals verwoord is in het GRP. De werkzaamheden hebben met name betrekking op vervanging van riolering, verbetermaatregelen in het rioleringssysteem, afkoppelen van verhard oppervlakte en het aanbrengen van drainage.

Voorziening beheerplan riolering (F4)

In de begrotingsperiode 2013-2016 wordt in totaal € 10,5 miljoen toegevoegd aan de voorziening; in dezelfde periode wordt daaraan € 10,4 miljoen onttrokken.

In het begrotingsjaar 2013 vinden de toevoegingen en onttrekkingen plaats conform het beheerplan.

In 2013 zal € 2,6 miljoen worden toegevoegd uit de exploitatie en € 2,6 miljoen worden onttrokken voor het uitvoeringsprogramma 2013.

3.3.5 Gebouwen

Beheerplan Gemeentelijke Gebouwen

De doelstelling van het beheerplan is om de conditie van de gemeentelijke gebouwen te bewaken, achterstallig onderhoud te voorkomen en inzicht te hebben in de noodzakelijke instandhoudingskosten over een langere periode. De meerjaren-onderhoudsbegroting (MOB) die deel uitmaakt van het beheerplan strekt zich uit over een periode van 20 jaar. In deze periode worden nagenoeg alle onderhoudsactiviteiten minimaal één keer uitgevoerd.

Als onderhoudsniveau is in het beheerplan de kwaliteit “voldoende tot goed” aangehouden om achterstallig onderhoud en verpaupering te voorkomen.

Voor het beheer van de sportaccommodaties is in het verleden geen beheerplan vastgesteld. Een groot aantal gebouwen en terreinen in Nijkerk en Nijkerkerveen is geprivatiseerd en overgedragen aan de SRO. De exploitatiekosten daarvan, waarin ook de onderhoudscomponent is verwerkt, worden afgedekt door vaste subsidies die in een periode van 15 jaar jaarlijks ten laste komen van de begroting.

Een aantal sportaccommodaties in Hoevelaken is eigendom van de gemeente, o.a. zwembad De Slag, sporthal Ridderspoor en enkele buitensportvoorzieningen. Met ingang van 1 januari 2010 is ook het zwembad Bloemendal in Nijkerk eigendom van de gemeente geworden.

De exploitatie van beide zwembaden en van sporthal Ridderspoor is eveneens opgedragen aan de SRO, die daarbij de zorg heeft voor het klein onderhoud. Voor het groot onderhoud is de gemeente verantwoordelijk en daarvoor zijn meerjaren-onderhoudsbegrotingen opgesteld. Daarmee bestaat er zicht op de te verwachten kosten van groot onderhoud.

De exploitatie en de verzorging van het klein onderhoud van de in 2008 opgeleverde sporthal Corlaer (Nijkerk) is overgedragen aan Exspa Nijkerk B.V. Het groot onderhoud van dit sportcomplex komt ook voor rekening van de gemeente Nijkerk.

Alle genoemde sportaccommodaties zijn ondergebracht in het beheerplan gebouwen, zodat er één totaalplan bestaat voor alle sportaccommodaties die eigendom zijn van de gemeente.

Voorziening beheerplan gemeentelijke gebouwen (F2)

In de begrotingsperiode 2013-2016 wordt in totaal € 4,1 miljoen toegevoegd aan de voorziening; in dezelfde periode wordt daaraan € 3,2 miljoen onttrokken.

In het begrotingsjaar 2013 vinden de toevoegingen en onttrekkingen plaats conform het beheerplan. In 2013 zal € 981.000 worden toegevoegd uit de exploitatie en € 559.000 worden onttrokken voor het uitvoeringsprogramma 2013. Gepland zijn voor 2013: reguliere onderhoud en schilderwerk bij diverse panden (o.a. parkeergarage Wheemplein en het Stadhuis), daarnaast vervangen rook- en gasdetectie voor Parkeergarage Wheemplein en vervangen dakbedekking platte daken van het Stadhuis.

Beheerplan Sportmaterialen

Voor aanschaf en onderhoud van de sportmaterialen van de drie gemeentelijke sporthallen/-zalen Ridderspoor, De Slag en Corlaer is in 2008 een beheerplan opgesteld. Het plan beslaat de periode 2008-2027 en zal volgens planning in 2012 worden geactualiseerd. Het gehanteerde kwaliteitsniveau is "voldoende tot goed".

Voorziening beheerplan Sportmaterialen

In de begrotingsperiode 2013-2016 wordt in totaal € 92.000 toegevoegd aan de voorziening. In dezelfde periode wordt € 75.000 onttrokken.

In het begrotingsjaar 2013 vinden de toevoegingen en onttrekkingen plaats conform het beheerplan. In 2013 zal € 23.000 worden toegevoegd uit de exploitatie en € 7.000 worden onttrokken voor het uitvoeringsprogramma 2013.

Beheerplan Onderwijsgebouwen

Voor de huisvesting van het primair en voortgezet onderwijs (de praktijkschool) is het Integraal Huisvestingplan (IHP) vastgesteld. In dit plan wordt o.a. het noodzakelijke "buitenkantonderhoud" van de onderwijsgebouwen beschreven en berekend voor een periode van 20 jaar. Het huidige plan beslaat de periode 2010-2029 en zal volgens planning in 2012 worden geactualiseerd. Het gehanteerde kwaliteitsniveau is "voldoende".

Voorziening IHP - beheerplan onderwijsgebouwen (F9)

In de begrotingsperiode 2013-2016 wordt in totaal ruim € 1,3 miljoen toegevoegd aan de voorziening; in dezelfde periode wordt daaraan bijna € 1,9 miljoen onttrokken.

In het begrotingsjaar 2013 vinden de toevoegingen en onttrekkingen plaats conform het beheerplan. In 2013 zal € 328.000 worden toegevoegd uit de exploitatie en € 780.000 worden onttrokken voor het uitvoeringsprogramma 2013.

Onderhoudswerkzaamheden staan gepland voor o.a.: PWA, van Rootselaar, Het Baken en de Koningin Emmaschool.

Overzicht beheerplannen, planperiodes en financieringswijze

Categorie	beheerplan	planperiode	Jaar herziening	financiering
Wegen	Wegen	2012-2031	2016	via voorziening F1a
	Kunstwerken	2013-2051	2016	via voorziening F1b
	Openbare verlichting	2008-2041	2012	via voorziening F3
	Verkeersvoorzieningen en straatmeubilair	2008-2047	2013	via voorziening F7
Water	Havens	2007-2027	2012	via voorziening F6
	Bermen, water en duikers	2011-2032	2015	via voorziening F11
Groen	Groen	2003-2033	2012	via voorziening F5ac
	Speelvoorzieningen	2012-2032	2016	via voorziening F5b
	Begraafplaatsen	2003-2033	2014	Via voorziening F5c
Riolering	Riolering (GRP)	2012-2071	2017	via voorziening F4
Gebouwen	Openbare gebouwen	2008-2027	2014	via voorziening F2
	Sportmaterialen	2008-2027	2012	via voorziening F10
	Onderwijsgebouwen	2010-2029	2012	via voorziening F9

3.4 Financiële consequenties onderhoud kapitaalgoederen

In het volgende overzicht zijn de jaarlijkse exploitatielasten van de diverse beheerplannen (is dotatie aan de voorziening) weergegeven. Tevens is in het overzicht aangegeven de geraamde stand van de voorziening per 1 januari 2013 en per 31 december 2016. Jaarlijks wordt beoordeeld of de hoogte van de voorziening voldoende is om de verwachte kosten te kunnen dekken. Zo nodig vindt aanvulling plaats ten laste van de exploitatie.

Overzicht voorzieningen beheerplannen (bedragen x € 1.000)

beheerplan	Dotatie 2013	Stand 1-1-2013	Stand 31-12-2016
Wegen ²⁾	2.193	3.243	4.898
Infrastructurele kunstwerken	124	-192	28
Openbare verlichting	216	451	756
Straatmeubilair en verkeersvoorzieningen	252	209	-40
Waterlossingen	104	57	158
Havens	194	528	889
Groen	360	732	701
Riolering	30	6.485	6.019
Openbare gebouwen	981	2.661	3.424
Sportmaterialen	23	178	195
Onderwijsgebouwen	328	882	298

Voorzieningen mogen naar hun aard niet negatief staan. De “*Voorziening straatmeubilair en verkeersvoorzieningen*” staat per 31 december 2016 voor het eerst negatief en voor een relatief gering bedrag. Bij de herziening van het beheerplan in 2013 zullen hier maatregelen voor getroffen worden.

Voorziening infrastructuurle kunstwerken.

Deze voorziening is onderdeel van het beheerplan wegen en wordt daarmee als één geheel gezien. Tezamen geeft dit een financieel positieve stand. Om deze reden is de negatieve stand van deze deelvoorziening op dit moment geen probleem. In de herziening van het wegenbeheerplan zal ook het onderdeel infrastructuurle kunstwerken worden meegenomen.

² In meerjarenperspectief wordt rekening gehouden met areaaluitbreiding.

paragraaf 4 Financiering

4.1 Wettelijk kader

De paragraaf betreffende de financiering bevat in ieder geval de beleidsvoornemens ten aanzien van het risicobeheer van de financieringsportefeuille.

Artikel 17 van de Financiële verordening bevat de uitgangspunten en richtlijnen waaraan het college zich heeft te houden bij het aantrekken en uitzetten van geldmiddelen. Dit artikel is nader uitgewerkt in het Financieringsstatuut, vastgesteld door het college. De paragraaf Financiering in de begroting en het jaarverslag gaan in op de (verwachte) financieringspositie van de gemeente en het bijbehorende risicoprofiel.

4.2 Financieringspositie

De financieringspositie per 1 januari verloopt volgens de begroting over de jaren 2013 tot en met 2016 als volgt:

2013	een financieringstekort van	€ 18,1 miljoen
2014	een financieringstekort van	€ 15,8 miljoen
2015	een financieringstekort van	€ 12,8 miljoen
2016	een financieringstekort van	€ 0,3 miljoen

De financieringspositie wordt bepaald door te kijken in welke mate de boekwaarde vaste activa en de voorraden grond worden gefinancierd met eigen vermogen (reserves) en lang vreemd vermogen (langlopende geldleningen en voorzieningen). Het is een hulpmiddel om te kijken welke financieringsbehoefte de gemeente de komende jaren heeft. Hierdoor kan er een inschatting worden gemaakt van de verwachte rentelasten of –baten in de komende jaren. In tegenstelling tot de liquiditeitspositie gaat het hier niet om daadwerkelijke geldstromen.

Een specificatie van de opbouw is te vinden in tabel 2.5 op bladzijde 131 van de financiële begroting.

In het algemeen wordt geprobeerd het financieringstekort op te lossen door het aantrekken van kort geld. Dit is niet altijd mogelijk in verband met de zgn. kasgeldlimiet. Dit begrip is nader uitgewerkt in onderdeel 4.4. In de exploitatiebegroting is rekening gehouden met de rentelasten van het financieringstekort. Bij de begroting van 2013 wordt een eventueel tekort tot een bedrag van € 10 miljoen tegen de rente kort geld (1,50%) meegenomen. Het resterende deel van het financieringstekort wordt meegenomen tegen de rente lang geld (4,0%). Overigens werd tot en met 2011 de rente voor kort geld gerekend over een bedrag tot aan de kasgeldlimiet. Voor 2013 bedraagt deze ongeveer € 7,5 miljoen. Ervaring uit het verleden heeft geleerd dat als gevolg van goed liquiditeitsbeheer deze keuze verantwoord is.

Afhankelijk van de liquiditeitsprognose en de looptijd van de investeringen worden daadwerkelijk langlopende geldleningen aangetrokken.

De werkelijke financieringspositie en de daarbij behorende financieringsbehoefte zijn, door invoering van een maandelijkse liquiditeitsprognose, op de korte termijn beheersbaar. Inzicht op langere termijn is vaak afhankelijk van diverse grote investeringen. Als gevolg van procedures, planning, andere deelnemers in projecten, enz. is dit minder goed voorspelbaar. Hierbij kan onder meer worden gedacht aan uitgaven in verband met de bouwgrondexploitatie. De komende jaren zullen wij mede als gevolg van de uitvoering van de structuurvisie en de daarbij behorende financieringsbehoefte extra aandacht geven aan de treasuryfunctie.

4.3 Liquiditeitspositie

Door een goed beheer van de dagelijkse saldi wordt gestreefd naar een optimaal rendement en wordt erop toegezien dat de liquiditeitspositie steeds voldoende is om te garanderen dat de gemeente aan haar betalingsverplichtingen kan voldoen.

Bij het optimaliseren van het renteresultaat worden voor het aantrekken of uitzetten van geld als gevolg van de liquiditeitspositie meerdere marktpartijen benaderd voor offertes. Aan de hand van deze offertes wordt een keuze gemaakt.

Ter ondersteuning van een en ander worden maandelijks liquiditeitsprognoses opgesteld. In onderstaande tabel is voor 2013 per kwartaal en voor heel 2014 de liquiditeitsprognose opgenomen.

Bedragen x € 1.000	1e kw.	2 ^e kw.	3e kw.	4e kw.	2014
Beginsaldo	-3.521	-7.662	-13.830	-10.475	-13.454
Uitgaven	-20.808	-22.244	-19.874	-22.780	-75.985
Inkomsten	16.667	16.076	23.229	19.801	75.878
Eindsaldo	-7.662	-13.830	-10.475	-13.454	-13.561

Afhankelijk van het werkelijke verloop van de liquiditeitsprognose worden bij structurele overschrijding van de kasgeldlimiet langlopende geldlening(en) aangetrokken. Op basis van de vorenstaande prognose zal dat in 2013 het geval zijn.

De overschotten worden risicomijdend uitgezet voor de periode waarover een overschot wordt verwacht of gebruikt voor het vervroegd aflossen van leningen. Maandelijks wordt deze verwachting geactualiseerd.

4.4 Risicobeheer

De belangrijkste uitgangspunten voor het risicobeheer zijn:

- het aangaan en verstrekken van leningen en het verlenen van garanties is alleen toegestaan voor de uitoefening van de publieke taak;
- het aantrekken en uitzetten van middelen moet een prudent karakter hebben en mag niet gericht zijn op het genereren van inkomen door het lopen van overmatig risico (geen bankactiviteiten);
- het gebruik van derivaten is beperkt toegestaan.

Deze uitgangspunten zijn opgenomen in de financiële verordening.

Kasgeldlimiet

De door het Rijk vastgestelde kasgeldlimiet is 8,5% van de lasten van de primaire begroting. In 2013 gaat het voor Nijkerk om circa € 7,5 miljoen (op basis € 89 miljoen). In het jaarverslag moet minimaal de kasgeldlimiet per begin van het jaar evenals de gemiddelde netto schuld per kalenderkwartaal van het betreffende jaar worden vermeld.

Renterisiconorm

Het renterisico op de vaste schuld vloeit voort uit de mate waarin het saldo van rentelasten en –baten gevoelig is voor wijzigingen in het rentepercentage op aangetrokken leningen en uitzettingen. Ter illustratie: Als in enig jaar een relatief groot bedrag aan langlopende leningen aan herfinanciering onderhevig is, of van een groot bedrag aan leningen de rente wordt herzien, betekent dit dat de financiële positie van de gemeente in het desbetreffende jaar in aanzienlijke mate gevoelig is voor veranderingen in de rente.

De renterisiconorm is in het leven geroepen om het renterisico vanwege herfinanciering en renteherziening van geldleningen te spreiden. De norm is vastgelegd op 20% van het begrotingstotaal.

In onderstaande tabel is uitgerekend welke bedragen overeenkomen met een renterisiconorm van 20% van het begrotingstotaal. In 2013 gaat het om een bedrag van € 17,6 miljoen. Het berekende feitelijke risico is in dat jaar nihil.

Bedragen x € 1 miljoen	2013	2014	2015	2016
Renterisiconorm	17,6	16,8	15,8	15,4
Renteherziening op vaste schuld	0,0	0,0	0,0	0,0
Renterisico op vaste schuld	0,0	0,0	0,0	0,0
Ruimte (+) of overschrijding (-)	17,6	16,8	15,8	15,4

Uit de tabel blijkt dat het renterisico op de vaste schuld van de gemeente ruimschoots onder de norm ligt.

Relatiebeheer

In het financieringsstatuut van de gemeente is opgenomen dat, bankrelaties en hun bancaire condities eens in de vier jaar beoordeeld moeten worden. In 2010 heeft deze beoordeling plaatsgevonden op basis van een meervoudige onderhandse aanbesteding. Uit deze aanbesteding is de BNG als beste uit de bus gekomen.

Tot en met 2014 is de BNG de huisbankier van de Gemeente Nijkerk.

4.5 Renterisicoprofiel

In het voorgaande is de technische werkwijze van gemeente op het gebied van financiering beschreven. Hierna worden de kansen en bedreigingen voor onze financieringspositie en bijbehorende rentelasten- en baten beschreven.

Rentevisie

We zien op dit moment dat zowel de korte rente als de lange rente historisch laag zijn. De verwachting is dat de lange rente onder invloed van het verwachte lichte herstel van de economie zal gaan oplopen. De korte rente blijft waarschijnlijk voorlopig laag om het doen van investeringen te stimuleren.

De verwachting is dat de inflatie voor de eurozone wat terug loopt in 2013. Voor Nederland zien we juist dat de inflatie iets op loopt. Daarnaast heerst er op de financiële markten grote onrust over de terugbetaalcapaciteit van diverse landen (bijvoorbeeld Griekenland, Italië en Spanje). Dit kan gevolgen hebben voor de risico-opslag op eventueel aan te trekken kort en/of lang geld.

Risicoprofiel

De komende jaren zullen wij via het PRMI uitvoering geven aan de structuurvisie. De uitvoering van deze plannen zal gevolgen hebben voor de inrichting van onze financieringsportefeuille. Bij de uitvoering van (en bepaling van het benodigde budget voor) het project zullen wij dan ook rekening moeten houden met de daaruit voortvloeiende financieringskosten ook als deze projecten worden gedekt door aanwending van reserves.

Zoals eerder vermeld zijn ook de ontwikkelingen binnen de bouwgrondexploitatie van groot belang voor het renteresultaat. Aan de ene kant wordt dit veroorzaakt doordat wij op basis van de boekwaarden financieringskosten doorberekenen aan de bouwgrondexploitatie. Vertraging of versnelling van de uitvoering (de boekwaarde verandert hierdoor) hebben gevolgen voor ons netto renteresultaat en voor daadwerkelijke geldstromen.

Schatkistbankieren

In het Begrotingsakkoord 2013 is afgesproken dat decentrale overheden in 2013 gaan schatkistbankieren. De gemeenten worden verplicht om hun banksaldi aan te houden bij de rijksoverheid. Een verdere toelichting over schatkistbankieren en de risico's hiervan vindt u in de programmabegroting onder de Algemene Dekkingsmiddelen en Onvoorzien.

Wet Houdbare Overheidsfinanciën

De Wet Houdbare overheidsfinanciën (Wet HOF) bevat strengere regels om te zorgen dat het Nederlandse begrotingstekort beperkt wordt tot 3% overeenkomstig de Europese afspraken hierover.

Het wetvoorstel bepaalt dat niet alleen het Rijk maar ook het lokale bestuur zich moet houden aan de strengere begrotingsregels en sanctiemogelijkheden. Een verdere toelichting hierover vindt u in de programmabegroting onder de Algemene Dekkingsmiddelen en Onvoorzien.

paragraaf 5 Bedrijfsvoering

5.1 Inleiding

Deze paragraaf beschrijft de stand van zaken en de beleidsvoornemens omtrent de bedrijfsvoering; wat de gemeente doet om te zorgen dat de gestelde doelen rechtmatig, efficiënt en effectief bereikt worden. Daarbij gaat het om de gebieden personeel, informatisering en automatisering, communicatie, organisatie financieel beheer, facilitaire dienstverlening (waaronder huisvesting).

5.2 Organisatie

De organisatie is ingericht om een zo hoog mogelijk dienstverleningsniveau voor de burger te realiseren. Klantgerichtheid en samenwerken staan hierbij centraal.

Samenwerken

Op dit moment spelen voor de gemeente Nijkerk de volgende ontwikkelingen op het gebied van samenwerken en uitbesteden:

- Overgang van het team belastingen naar het Gemeenschappelijk Belastingkantoor Lococensus Tricijn
- Overgang van Wabo –en milieutaken naar de Regionale Omgevingsdienst De Vallei
- Regionalisering van de gemeentelijke brandweer
- Intergemeentelijke samenwerking binnen FoodValley
- Samenwerking met de gemeente Amersfoort

De aanleiding voor deze samenwerkingsverbanden verschilt. In sommige gevallen volgt de samenwerking uit wetgeving van hogere overheid. In andere gevallen kiezen wij zelf voor samenwerking met anderen om de dienstverlening zo goed en goedkoop mogelijk uit te voeren.

Bij het vormgeven aan deze samenwerkingsverbanden zorgen wij ervoor dat de beoogde doelen op het gebied van kwaliteit en doelmatigheid gehaald worden en dat er bij de overgang geen problemen ontstaan in de kwaliteit continuïteit van de dienstverlening. Daarvoor worden zaken geregeld op de gebieden prestatieafspraken, personeel, informatievoorziening en huisvesting.

GBLT

Met ingang van 1 januari 2013 voert het GBLT taken op het gebied van belastingen (de heffing en inning en WOZ) voor ons uit.

Regionale Omgevingsdienst De Vallei

Volgens de huidige planning voert de Regionale Omgevingsdienst De Vallei per 1 januari 2013 de Wabo en milieutaken voor ons uit.

VGGM

Verder staat 2013 in het teken van de voorbereiding voor de overgang van de gemeentelijke brandweer naar de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland Midden (VGGM) met ingang van 1 januari 2014.

FoodValley

Binnen FoodValley verband wordt door ons, naast het samenwerken in de uitvoering van projecten, pro-actief gezocht naar en gewerkt aan mogelijkheden tot samenwerking op het gebied van bedrijfsvoering, zoals gezamenlijk aanbesteden en inkopen.

Amersfoort

Met de gemeente Amersfoort wordt voornamelijk samengewerkt en samen opgetrokken rondom de ontwikkeling en uitvoering van beleid, zoals bijvoorbeeld kennisuitwisseling detailhandel en arbeidsmarktbeleid.

Decentralisatie van rijkstaken

Het Rijk heeft besloten een aantal hervormingen door te voeren op het gebied van werk, maatschappelijke ondersteuning en jeugd. Met deze taken worden wij verantwoordelijk voor vrijwel de volledige ondersteuning aan haar kwetsbare burgers.

- De huidige Wet werken en bijstand (WwB), de Wet sociale werkvoorziening (Wsw), en de Wajong gaan in de Wwnv op. Uitgangspunt is dat iedereen naar vermogen werkt; bij voorkeur bij een reguliere werkgever. De wet zou per 2013 worden ingevoerd.
- De individuele begeleiding en dagbesteding wordt vanuit de Abwz naar de Wmo overgeheveld. Onder de huidige Abwz valt ondermeer woon- en thuisbegeleiding, dagbesteding voor ouderen, zorgboerderijen, dagbesteding voor mensen met een verstandelijke beperking en buitenschoolse opvang voor kinderen met een beperking. De wet zou deels per 2013 en deels per 2014 worden ingevoerd.
- Gemeenten krijgen de regie over alle jeugdzorg, gefaseerd overgedragen in de periode 2014-2017.

Het demissionair worden van het kabinet heeft vertraging van de invoeringsdatum van deze decentralisaties opgeleverd. Er bestaat nog geen zekerheid over de nieuwe invoeringsdata van deze decentralisaties. Mede, omdat de gemeente bij de uitvoering van de nieuwe taken, afhankelijk is van de afspraken en samenwerking met externe partijen, maakt deze vertraging de voorbereiding complexer. Desondanks zijn wij bezig om ons voor te bereiden op de komst van deze regelingen. Naast beleidsinhoudelijke voorbereiding, onderzoeken we momenteel hoe en op welke wijze wij de decentralisaties in onze organisatie kunnen inpassen. Ten aanzien van de overdracht van de regie op jeugdzorg maken wij bijvoorbeeld afspraken met de FoodValley gemeenten om dit samen op te pakken.

Organisatie-ontwikkeling, het nieuwe werken en lean.

De organisatie is geen statisch geheel.

We blijven oog houden voor externe ontwikkelingen en passen waar nodig de bedrijfsvoering aan. Dit houdt ook in dat onze visie op de organisatie mee verandert.

Ook hebben wij in 2012 een aantal aanpassingen doorgevoerd in onze organisatie(structuur). In 2012 hebben wij een Projectmanagementbureau opgericht om onze sturing en beheersing op de uitvoering van projecten te verbeteren. Daarnaast zijn de vier stafteams Bedrijfskunde, Personeel & Organisatie, Juridische Zaken en Communicatie direct onder de directie geplaatst om de sturing en beheersing op de bedrijfsvoering te verbeteren. Tenslotte is het onderscheid tussen de functie van senior en teamleider vervallen. Alle medewerkers worden nu aangestuurd door teamleiders.

In ons streven om onze activiteiten met meer kwaliteit en/of minder kosten uit te voeren, bieden het 'Nieuwe werken' en 'lean werken' kansen.

Hedendaagse technologie biedt in principe de mogelijkheid om plaats –en tijdonafhankelijk te werken. Het Informatiserings –en automatisering projectenplan voor 2013 bevat een aantal projecten die in 2013 worden uitgevoerd die de randvoorwaarden creëren om plaats- en tijdonafhankelijk te kunnen werken. Plaats –en tijdonafhankelijk werken is in onze optiek een onderdeel van Het nieuwe werken en kan voordelen opleveren, maar mag in onze visie niet ten koste gaan van samenwerken en klantgerichte dienstverlening. Voor een overheidsorganisatie is daarbij informatiebeveiliging en gegevensbescherming van bijzonder belang.

Daarom onderzoeken wij in 2013 de praktische (on)mogelijkheden van het Nieuwe werken.

Het verder verbeteren van de klantgerichtheid en de dienstverlening zijn voor ons de primaire doelen van lean werken. Met een tweetal pilots, te weten het proces 'afhandelen aanvraag leerlingenvervoer' en het proces 'opstellen programmabegroting', onderzoeken we momenteel welke resultaten wij kunnen boeken bij het verkorten van de afhandelingstermijnen en het vereenvoudigen van de (uitvoering) van het interne proces. Dan hebben we het dus over werkbesparing.

Wij zullen, afhankelijk van de ervaringen uit de pilots, lean-werken breder toepassen. Wanneer de pilots een positief resultaat laten zien, zullen wij in 2013 doorgaan met het op deze wijze verbeteren van de processen om hierdoor een nog betere dienstverlening te realiseren. Via het opleidingsplan kiezen wij er alvast voor om ruimte te creëren voor het eventueel trainen van medewerkers volgens de lean-methodiek. We kiezen er bij de uitvoering hiervan een duidelijke verbinding te leggen met het project 'Digitaal werken', waarbij er per afdeling de te digitaliseren processen in kaart worden gebracht. Ook leggen wij hier de verbinding met het beschrijven en optimaliseren van de werkprocessen en het terugdringen van onnodige regels voor burgers, bedrijven en de interne organisatie

5.3 Personeel

Het feit dat de komende tijd een groot aantal mensen met pensioen gaat en er tegelijkertijd minder aanwas van jongeren is, maakt dat de beroepsbevolking de komende jaren in Nederland zal afnemen. Dit is een gegeven waar we ondanks de nu ruimere arbeidsmarkt door de economische laagconjunctuur, op anticiperen met ons personeelsbeleid. Wij zullen in 2013 blijven investeren in ons personeel en hun kwalificaties. Hierdoor blijven wij een goede werkgever voor het huidige personeel. Daarnaast zien wij jonge en nieuwe medewerkers als een vernieuwende kracht voor de organisatie.

Die kracht willen wij ruimte bieden. Hiervoor faciliteren wij als organisatie deze jonge en nieuwe medewerkers ook in 2013 door bijvoorbeeld bijeenkomsten te organiseren waar kennis en ervaringen kunnen worden gedeeld.

Kwalificaties van onze medewerkers zullen we monitoren in een intensieve HRM-cyclus van functionerings- en beoordelingsgesprekken, waarin afspraken worden gemaakt en waar op afspraken wordt teruggeblikt.

We zullen ook in 2013 blijvend aandacht geven aan het beheersen van het ziekteverzuim om zo ons relatieve lage percentage ziekteverzuim te stabiliseren en mogelijk zelfs te verlagen.

Het sterke sturen op project –en resultaatgericht werken, vraagt ook extra aandacht van onze teamleiders en managers om zich hierin verder te kwalificeren. Het sterker sturen op efficiënte (lean) werkprocessen en een nieuwe stijl van leidinggeven vanuit de gedachte van het nieuwe werken, vraagt ook voor hen om een permanente opleiding en training en zal via een Management Development traject worden gefaciliteerd.

5.4 Communicatie

"Open communicatie en samenspraak tussen inwoners, verenigingen, instellingen, bedrijven en gemeente zijn speerpunten van beleid voor de gemeente Nijkerk", aldus het collegeprogramma 2010-2014 "Helder als glas".

Burgerparticipatie, de uitvoering van ruimtelijke en maatschappelijke projecten (zoals vastgelegd in de structuurvisie), de enorme versnelling op het gebied van informatie –en communicatietechnologie (te denken valt aan social media) vragen steeds meer van de gemeentelijke communicatie en voorlichting.

Naast de reguliere communicatie-activiteiten die de gemeente onderneemt (website, gemeentepagina, en perscommunicatie) spelen grotere trajecten zoals de regionale communicatie rond FoodValley en Knooppunt Hoevelaken. Met inwoners en belanghebbenden wordt tijdig gecommuniceerd over ontwikkelingen in grote projecten als de wet maatschappelijke Ondersteuning, Oosterpoort, Arkervaart-Oost, De Flier/ Arkerpoort, de Beatrixschool, Doornsteeg, centrumontwikkelingen en de Havenkom. Dat geldt ook voor de ontwikkeling en uitvoering van beleidstrajecten zoals de Sportvisie, de Nota Maatschappelijk Vastgoed, de Woonvisie en het Parkeerbeleidsplan.

Er worden in 2013 vervolgstappen gezet om het gebruik van social media door de gemeente door te ontwikkelen, conform het stappenplan in de Uitvoeringsnotitie Social Media van mei 2012.

5.5 Huisvesting

In het collegeprogramma is vastgelegd dat er voorlopig geen nieuw stadhuis komt.

In 2012 is het noodzakelijk uit te voeren groot onderhoud van het monumentaal stadhuis in beeld gebracht en hierbij is rekening houden met de representatieve functie van dit monumentale gebouw.

Omdat we gebruik blijven maken van een wat ouder gebouw, betekent dit extra onderhoud op het binnenklimaat en het op peil brengen en houden van arbeidsomstandigheden (zoals werkplekken, sanitair e.d.) om blijvend aan de Arbo-regelgeving te blijven voldoen. Dit geldt voor zowel het stadhuis als de dependance.

Het noodstroom aggregaat ten behoeve van de dependance verhuist naar de wijklocatie De Flier. Dit omdat de Flier dient als uitwijk bij calamiteiten. Die verplaatsing heeft wel als nadeel, dat er geen noodstroomvoorziening meer is voor de dependance .

Met het oog op onze duurzaamheidsdoelstelling, onderzoeken wij in 2013 hoe wij het energieverbruik in de huidige stadhuislocaties kunnen verminderen. Hieruit volgt een plan, met ondermeer een voorstel voor de te nemen stappen en financiering van noodzakelijke investeringen.

De vorming van de Regionale Uitvoeringsdienst de Vallei, de overgang van een aantal medewerkers van de gemeente naar GBLT, de decentralisaties op maatschappelijk gebied zijn van invloed op de benodigde omvang van de ambtelijke huisvesting voor de komende tijd. Grosso modo schatten wij in dat het aantal medewerkers dat de organisatie verlaat (GBLT) en (deels) binnenblijft (Regionale uitvoeringsdienst) en binnenkomt (verwachte decentralisaties) op hetzelfde niveau blijft.

5.6 Informatisering en automatisering

Digitaal werken

Onze doelstelling is dat burgers en belanghebbenden digitaal toegang krijgen tot de informatie over de voortgang van aanvragen van producten en diensten (dienstverlening), en dat de afhandeling van de aanvragen digitaal plaatsvindt en bewaakt wordt.

Zo kan op elk moment de status worden ingezien door behandelend medewerkers, door het management, maar ook door medewerkers van het callcenter en last but not least digitaal, door de belanghebbenden zelf. In 2013 zijn wij nog niet zover dat dit einddoel is gerealiseerd. In 2013 zal het systeem om digitaal te werken ingericht worden, zal de digitale handtekening zijn beslag krijgen en wordt per afdeling bekeken welke processen digitaal worden ingericht ten behoeve van een verbetering van de dienstverlening.

Informatiserings- en automatiseringsprojecten

Naast het mogelijk maken van digitaal werken, investeren wij op basis van het in 2012 geactualiseerde Informatiserings & Automatiseringplan in 2013 en volgende jaren veel capaciteit in een veelheid van projecten op het gebied van informatisering en automatisering. Hierdoor kunnen wij onze dienstverlening en bedrijfsvoering continueren en moderniseren, samenwerking met derden faciliteren en informatiebeveiliging waarborgen.

Basisregistraties

Als gemeente zijn wij houder van een aantal Basisregistraties. Dit betekent dat allerhande derde partijen putten uit onze gegevens en mogen afgaan op de kwaliteit daarvan. Wij op onze beurt krijgen ook informatie van derden uit deze basisregistraties. De basisregistraties zijn bijvoorbeeld cruciaal bij onze projecten waarbij taken 'buiten de deur' geplaatst worden, zoals de verhuizing van WOZ en Belastingen naar GBLT, en de vergunningverlening en handhaving naar de RUD. Ook bij de regionalisering van de Brandweer gaat dit weer een rol spelen.

De toename van applicaties, basisregistraties en middelen (zoals Wifi) zorgen voor een toenemende druk op de beschikbare menselijke capaciteit. In 2013 zal in het (her)inrichten van de beheersorganisatie of het beschikbaar maken van bestaande middelen, daarom prioriteit krijgen.

5.7 Inkoop en aanbesteding

Wij zullen in 2013 het inkoopbeleid actualiseren mede met het oog op de handen zijnde nieuwe nationale Aanbestedingswet.

In 2013 zullen wij voor 90 % duurzaam inkopen om zo de gestelde ambitie van 100 % in 2015 te kunnen halen. In 2013 zal naast de milieuaspecten veel aandacht zijn voor het toepassen van Social Return in aanbestedingen. Social return wil zeggen dat de gemeente bij het verstrekken van inkoopopdrachten de opdrachtnemer verplicht of stimuleert bij de uitvoer ook kwetsbare groepen op de arbeidsmarkt te betrekken. Niet iedereen neemt immers even gemakkelijk deel aan het arbeidsproces. Zo krijgen langdurig werklozen en gedeeltelijk arbeidsgeschikten een kans werkervaring op te doen. Dit versterkt hun positie op de arbeidsmarkt.

Binnen FoodValley verband is er voor 2013 een gezamenlijke inkoopkalender in voorbereiding. Ook worden contracten zowel inhoudelijk als qua looptijd zoveel mogelijk op elkaar afgestemd om het gezamenlijk inkoopvolume te vergroten.

5.8 Kaderstelling en interne controle

In 2013 wordt op basis van de onze controleverordening, evenals de voorgaande jaren, via een vooraf vastgesteld Interne Control Plan de (verbijzonderde) interne controle uitgevoerd. Deze controle zal zich vooral richten op:

- het juist gebruik van gedelegeerde bevoegdheden,
- het opvolgen van wet- en regelgeving, voorschriften, instructies, procedures,
- betrouwbaarheid en rechtmatigheid van transacties en daarbij behorende gegevensverwerking,
- betrouwbaarheid en rechtmatigheid van informatievoorzieningen en verantwoordingsrapportages.

De informatie uit interne controles plus de inbedding van interne controlemaatregelen in de bedrijfsprocessen zullen ook in 2013 helpen om de kwaliteit van de bedrijfsvoering op peil te houden of daar waar nodig te versterken. Bewaking van opvolging van de verbeterpunten uit de interne controles, accountantscontroles en rekenkameronderzoeken vindt centraal plaats.

In 2013 zal ook de 4-jaarlijkse aanbesteding van de accountant plaatsvinden.

paragraaf 6 Verbonden partijen

6.1 Wettelijk kader

De gemeente Nijkerk wil haar doelstellingen optimaal realiseren. In een groot aantal gevallen is dit op eigen gemeentelijke kracht mogelijk. Er zijn ook zaken waar het uit praktisch en bestuurlijk oogpunt beter is daarvoor met derden samen te werken. Dit kunnen andere overheden (met name gemeenten en provincies) zijn, maar soms ook niet-overheden.

Wanneer deze samenwerking aan een aantal criteria voldoet, is sprake van een 'verbonden partij'.

Een 'verbonden partij' is een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin de gemeente een bestuurlijk en/of een financieel belang heeft.

Onder *financieel belang* wordt verstaan: een bedrag dat onze gemeente aan de verbonden partij ter beschikking heeft gesteld, dat wij niet kunnen verhalen wanneer de verbonden partij failliet gaat, dan wel het bedrag waarvoor aansprakelijkheid bestaat als de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt. Onder *bestuurlijk belang* wordt verstaan: zeggenschap, hetzij vanuit van vertegenwoordiging in het bestuur, hetzij vanuit stemrecht.

In deze paragraaf 'Verbonden partijen' wordt ingegaan op:

- de visie op verbonden partijen in relatie tot de realisatie van de doelstellingen die zijn opgenomen in de begroting
- de beleidsvoornemens omtrent verbonden partijen

Het aangaan van banden met (verbonden) derde partijen komt altijd voort uit het publieke belang.

Verbindingen met zulke partijen zijn een manier om een bepaalde publieke taak uit te voeren. Er zijn veel verbonden partijen. Voor het inzicht van de raad is het van belang dat wij de relatie tussen verbonden partijen en het publieke belang, zoals geconcretiseerd in de programma's, in hoofdlijnen aangegeven. Daarbij staan wij apart stil bij de voornemens met betrekking tot verbonden partijen.

6.2 Visie op verbonden partijen

Om te beoordelen of aan 'verbonden partijen' wordt deelgenomen heeft het gemeentebestuur de volgende toetsingscriteria vastgesteld:

- de taak kan niet of zeer moeilijk door de gemeente alleen worden uitgevoerd;
- gezamenlijke uitvoering van de taak levert voor de gemeente een concrete meerwaarde op;
- de voordelen van de samenwerking wegen op tegen de nadelen.

Het gemeentebestuur van Nijkerk is voorstander van samenwerking binnen publiekrechtelijke kaders. In sommige gevallen is het noodzakelijk om samenwerking op privaatrechtelijk terrein aan te gaan, door deelneming aan een stichting, vereniging of vennootschap. Bij deze vormen van samenwerking geldt als extra criterium, dat samenwerking via publiekrechtelijke weg niet of slechts zeer moeilijk mogelijk is.

6.3 Bevoegdheden inzake verbonden partijen

Privaatrechtelijke samenwerking

Het college heeft op grond van de Gemeentewet de bevoegdheid om "tot privaatrechtelijke rechtshandelingen van de gemeente te besluiten". Daaronder vallen ook de besluiten om als gemeente deel te nemen aan privaatrechtelijke 'verbonden partijen' zoals stichtingen, verenigingen, vennootschappen en dergelijke. Het college mag deze bevoegdheid pas uitoefenen nadat "de raad een ontwerpbesluit is toegezonden en [deze] in de gelegenheid is gesteld zijn wensen en bedenkingen ter kennis van het college te brengen". Vervolgens wordt het besluit ter goedkeuring voorgelegd aan Gedeputeerde Staten.

Dit college beoordeelt of de keuze voor een privaatrechtelijke rechtsvorm "in het bijzonder aangewezen moet worden geacht voor de behartiging van het daarmee te dienen openbaar belang". In de systematiek van de Gemeentewet genieten publiekrechtelijke samenwerkingsvormen namelijk de voorkeur.

Publiekrechtelijke samenwerking

Publiekrechtelijke samenwerkingsvormen komen tot stand op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr). Volgens de Wgr kunnen de raad, het college of de burgemeester "afzonderlijk of tezamen ieder voor zover het de eigen bevoegdheden betreft" een gemeenschappelijke regeling treffen om één of meer belangen van de gemeente te behartigen. Als het college of de burgemeester tot een gemeenschappelijke regeling wil besluiten is er vooraf toestemming nodig van de raad. Ook besluiten tot het aangaan van gemeenschappelijke regelingen behoeven de goedkeuring van Gedeputeerde Staten. Het overzicht in § 6.4 geeft per gemeenschappelijke regeling aan welk bestuursorgaan bevoegd is.

Overgangsrecht gemeenschappelijke regelingen

In 2002 heeft de Wet dualisering gemeentebestuur verandering gebracht in de organisatie van het gemeentebestuur en de onderlinge verdeling van bevoegdheden. Bijvoorbeeld: wethouders maken sindsdien geen deel meer uit van de raad, de secretaris is adviseur van het college en de burgemeester, de raad heeft eigen ondersteuning gekregen in de functie van de griffier. In de Wgr worden diverse hoofdstukken van de Gemeentewet van overeenkomstige toepassing verklaard op het bestuur van een gemeenschappelijke regeling, maar in de invoeringswetgeving van de dualisering is bepaald dat oude 'monistische' taakverdeling van toepassing blijft op de inrichting van gemeenschappelijke regelingen en de verdeling van bevoegdheden tussen algemeen en dagelijks bestuur. Zo blijft het een vereiste dat een DB-lid tevens lid is van het algemeen bestuur, delen AB en DB dezelfde ambtelijke ondersteuning en blijft het AB bevoegd ten aanzien van een aantal onderwerpen die sinds 2002 op grond van artikel 160 Gemeentewet aan het college zijn toegewezen.

Ontwerpbegrotingen van gemeenschappelijke regelingen

De Wgr verplicht besturen van gemeenschappelijke regelingen om hun ontwerpbegroting ten minste zes weken voor de vaststelling toe te zenden aan de raden van de betreffende gemeenten. Dat geldt voor alle gemeenschappelijke regelingen, ook al betreft de samenwerking uitsluitend college- of burgemeestersbevoegdheden.

De gemeenteraad heeft dan gedurende zes weken de gelegenheid om bij het dagelijks bestuur zienswijzen in te dienen over de ontwerpbegroting. Het DB zorgt ervoor dat de ingediende zienswijzen aan het algemeen bestuur worden voorgelegd. De termijn van zes weken noodzaakt tot een praktische werkwijze via de lijst van ingekomen stukken van de raad.

6.4 Overzicht van verbonden partijen

De gemeente c.q. de gemeentelijke bestuursorganen zijn of worden deelnemer in de volgende verbonden partijen.

<i>type *</i>	<i>BBBO **</i>	<i>naam</i>	<i>gevestigd</i>	<i>doeleinden</i>
G.R.	C	Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland Midden	Arnhem	Regionale brandweer, gezondheidszorg en hulpverlening bij rampen
G.R.	R/C/B	Regio De Vallei	Ede	Algemeen samenwerkingsverband
G.R.	R/C/B	Regio Food Valley	Ede	Algemeen samenwerkingsverband
G.R.	C	Regionale Vuilverwerking Ullerberg	Ermelo	Vuilverwerking
G.R.	C	Regio Noord-Veluwe	Harderwijk	In standhouden bedrijf voor sociale werkvoorziening (Inclusief Groep B.V.)
G.R.	C	Natuur- en Recreatieschap Veluwerandmeren	Harderwijk	Behartigen van bovengemeentelijke belangen van recreatie en natuurbescherming en het bewaren en bevorderen van natuur- en landschapsschoon binnen het gebied

<i>type *</i>	<i>BBBO **</i>	<i>naam</i>	<i>gevestigd</i>	<i>doeleinden</i>
G.R.	C	Gemeenschappelijk Belastingkantoor Lococensus Tricijn***	Zwolle	Samenwerking op het gebied van de WOZ en de lokale belastingen
G.R.	C	Omgevingsdienst De Vallei***	Ede	Samenwerking bij de uitvoering van taken op het gebied van de Wet algemene bepaling omgevingsrecht
Coöperatie	C	ParkeerService U.A.	Amersfoort	Samenwerking op het gebied van het parkeermanagement
Stichting	C	Stichting Garantiefonds Bestuursacademie Oost Nederland	Velp	Garantstelling voor verzorgen onderwijs
B.V.	C	RGV Holding BV	Arnhem	Bevorderen recreatie (aandeelhouder van de RGV Holding BV)

*type** : G.R. = gemeenschappelijke regeling

*BBBO*** : Beslissingsbevoegd bestuursorgaan = R(aad), C(ollege), B(urgemeester)

***** : Beoogde datum van inwerkingtreding 1 januari 2013

De verbonden partijen waar Nijkerk aan deelneemt, voldoen aan de meeste criteria die onder 6.2 zijn genoemd. De beoordeling of Nijkerk blijft deelnemen aan welke vorm van samenwerking dan ook is een continu proces. Telkens wanneer de gelegenheid zich voordoet, wordt beoordeeld of de samenwerking nog voldoet aan de criteria, of dat de betreffende taken beter op een andere manier verwezenlijkt kunnen worden.

6.5 Ontwikkelingen

Toegevoegd in 2011

Aan het overzicht verbonden partijen zijn sinds de vorige begroting een gemeenschappelijke regeling en een coöperatie toegevoegd.

GR Natuur- en Recreatieschap Veluwerandmeren

Op 10 november 2011 is de Gemeenschappelijke Regeling Natuur- en Recreatieschap Veluwerandmeren ondertekend. Deze samenwerking tussen de gemeenten langs het noordelijk gedeelte van het Veluwemeer (naast Nijkerk zijn dit Dronten, Elburg, Harderwijk, Zeewolde, Ermelo, Nunspeet, Putten, Kampen, en Oldebroek) is tot stand gekomen om te waarborgen dat de maatregelen, die op basis van het Inrichtingsplan Veluwerandmeren nog uitgevoerd moesten worden ook daadwerkelijk uitgevoerd worden. Binnen de bestaande afspraken voor het beheer en onderhoud van recreatievoorzieningen in de Veluwerandmeren was dit onvoldoende geborgd. In uw vergadering van 30 juni 2011 hebt u ons daarom toestemming gegeven om deze gemeenschappelijke regeling aan te gaan.

Coöperatie ParkeerService U.A.

Bij besluit van 8 maart 2011 is de gemeente toegetreden tot de Coöperatie ParkeerService U.A. Het College van Gedeputeerde Staten hebben dit besluit op 17 april 2011 goedgekeurd. De Coöperatie ParkeerService is een samenwerkingsverband van op dit moment elf gemeenten, die voor haar leden diensten verricht op het gebied van parkeermanagement. Het college is vertegenwoordigd in de algemene ledenvergadering. Voor Nijkerk verricht ParkeerService de geldgaring van de parkeerautomaten en het onderhoud van deze automaten.

Vervallen sinds 2011

Uit het overzicht verbonden partijen zijn sinds de vorige begroting een stichting en een vereniging geschrapt.

Stichting Muziekschool NoordwestVeluwe

De Stichting Muziekschool NoordwestVeluwe staat niet meer in het overzicht van verbonden partijen omdat de gemeente sinds 1 januari 2012 geen bestuurlijke invloed meer heeft in het stichtingsbestuur.

De financiële afspraken tussen de gemeente en de muziekschool zijn in 2011 opnieuw geformuleerd.
Vereniging Bestuursacademie Nederland

De Vereniging Bestuursacademie Nederland hield per 1 januari 2012 op te bestaan. De Algemene ledenvergadering besloot op 7 juli 2011 tot opheffing. Nadat de Stichting Bestuursacademie Oost Nederland was omgevormd in een Besloten Vennootschap kon de Vereniging haar rol als kwaliteitsbewaker van het overheidsonderwijs, dat door de Stichting werd gegeven niet meer vervullen.

In voorbereiding: regionalisering gemeentelijke taken

Wegens de regionalisering van gemeentelijke taken wordt toegetreden tot twee gemeenschappelijke regelingen en vindt bij de VGGM een uitbreiding plaats van het takenpakket.

GBLT: Belastingsamenwerking

Na een aantal jaren van intensieve voorbereiding treedt de gemeente Nijkerk samen met de gemeenten Leusden en Dronten op 1 januari 2013 toe tot de het Gemeenschappelijk Belastingkantoor Lococensus-Tricijn (GBLT). Het college heeft daartoe op 29 mei 2012 besloten nadat de raad op 28 januari 2010 al toestemming had gegeven om toe te treden tot deze gemeenschappelijke regeling. GBLT heft en int op dit moment waterschapsbelastingen voor acht waterschappen. Na de uitbreiding met Nijkerk, Dronten en Leusden zal GBLT voor deze gemeenten ook de gemeentelijke belastingen heffen en innen en de Wet waardering onroerende zaken gaan uitvoeren.

Omgevingsdienst De Vallei: Samenwerking op het gebied van het omgevingsrecht

De gemeente Nijkerk gaat samen met de gemeenten Barneveld, Ede, Scherpenzeel en Wageningen en de provincie Gelderland de taken uitvoeren op grond van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht. Deze taken worden ondergebracht in een gemeenschappelijke regeling die in de loop van 2012 tot stand zal komen. De planning is dat de Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst De Vallei per 1 januari 2013 van start gaat en dat de medewerkers van de gemeenten overgaan naar de nieuwe organisatie. De toestemming voor het aangaan van deze gemeenschappelijke regeling zal in de tweede helft van 2012 aan de raad worden gevraagd.

VGGM: Regionalisering van de brandweer

Door een wijziging van de Wet veiligheidsregio's zal de mogelijkheid vervallen om als gemeente zelf een deel van de brandweertoezicht te organiseren. De volledige brandweertoezicht wordt ondergebracht bij de veiligheidsregio's. Bij de in 2010 doorgevoerde wijziging van de gemeenschappelijke regeling Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden is hiermee al rekening gehouden.

De lokale brandweer van Nijkerk en Hoevelaken zal per 1 januari 2014 opgaan in de organisatie van de Regionale Brandweer Gelderland Midden. Om dit op een goede en zorgvuldige manier te laten verlopen voor zowel de betrokken brandweerlieden (beroeps en vrijwillig) als de betrokken organisaties, is in 2011 begonnen met een projectorganisatie. Deze projectorganisatie bereidt vanuit de diverse deelaspecten de overgang van de oude naar de nieuwe situatie voor.

paragraaf 7 Grondbeleid

7.1 Wettelijk kader

Eén van de verplichte paragrafen voor de begroting en de jaarrekening is de paragraaf grondbeleid. Deze verplichting volgt uit het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV). In de begroting worden per onderdeel de beleidsdoelstellingen duidelijk gemaakt; in de jaarrekening wordt verantwoording afgelegd over de realisatie hiervan.

In de (toelichting op) BBV worden de volgende onderdelen voor de paragraaf grondbeleid genoemd die tenminste benoemd moeten worden:

- visie op het grondbeleid in relatie tot de realisatie van de doelstellingen van de programma's die zijn opgenomen in de begroting (zie § 7.2);
- een aanduiding van de wijze waarop de gemeente het grondbeleid uitvoert (zie § 7.4);
- een actuele prognose van de te verwachten resultaten van de totale grondexploitatie (zie § 7.5);
- een onderbouwing van de geraamde winstneming (zie § 7.7);
- de beleidsuitgangspunten over de reserves voor grondzaken in relatie tot de risico's van grondzaken (zie § 7.9 en § 7.10).

7.2 Visie van het grondbeleid

Grondbeleid is een activiteit van de lokale overheid waarbij op een uitvoeringsgerichte wijze sturing wordt gegeven aan de ruimtelijke ordening. Dit om een goede en evenwichtige inrichting van de ruimte te krijgen, waarbij ook die voorzieningen worden gerealiseerd, die niet door particuliere partijen worden ontwikkeld (sociale woningbouw, sociaal-culturele voorzieningen, openbaar vervoer, infrastructuur e.d.). Het grondbeleid is een middel om ruimtelijk en maatschappelijk beleid te verwezenlijken.

Het grondbeleid van de gemeente Nijkerk is vastgelegd in de Nota Grondbeleid. Deze nota bevat ook de spelregels, die gelden tussen de raad en het college bij de verwerving van onroerende zaken, zowel binnen exploitatiegebieden als daarbuiten, dit in aanvulling op de Financiële verordening.

De gemeente voert op basis van de nota grondbeleid 2005 een actief grondbeleid waar het mogelijk en wenselijk is. Dit gebeurt ten behoeve van publieke doelen, zoals woningbouw, bedrijfsdoeleinden, recreatieve en maatschappelijke functies. Daartoe verwerft de gemeente grond, door middel van onderhandeling, door gebruikmaking van het voorkeursrecht en zo nodig ook door middel van onteigening. De gemeente maakt ook bouwrijp en regelt de grondverkoop. Hierbij is het van belang te realiseren dat het voeren van een actief grondbeleid een verhoogd risico met zich meebrengt. Dit verhoogde risico en de economische omstandigheden zorgen ervoor dat het te voeren grondbeleid op basis van de nieuwe nota grondbeleid opnieuw overwogen zal worden. Dit kan er toe leiden dat er besloten wordt een passief of faciliterend grondbeleid te voeren.

De huidige nota grondbeleid dateert uit 2005. In de raadsvergadering van 31 oktober 2011 is een motie aangenomen "bijstellen grondbeleid". Hierin is verzocht om een nieuwe nota grondbeleid op te stellen. In mei 2012 lag er een uitgangspuntennotitie voor de nota Grondbeleid 2012 gereed, maar deze is op uw verzoek doorgeschoven.

7.3 Economische crisis in relatie tot grondbeleid

7.3.1 Situatie in Nederland³

De huidige economische crisis heeft gevolgen voor de verschillende vastgoedmarkten. Projectontwikkelaars en beleggers hebben forse verliezen genomen op grondexploitaties. Woningcorporaties hebben financiële problemen met hun projectontwikkelingen en bouwbedrijven hebben tegenvallende omzet. Ook voor gemeenten vormt de crisis een risico, onder andere op de grondexploitaties. Hoewel de economie van Nederland in het 1^e kwartaal van 2012 onverwacht licht gegroeid is wordt verwacht dat de crisis zeker nog tot en met het jaar 2013 aanhoudt. Gemeenten worden daardoor geconfronteerd met vertraging en dus verslechtering van ruimtelijke plannen. Dit heeft gevolgen voor de planning, het programma en de prijs. Dit zijn de belangrijkste factoren voor de bouwgrondexploitatie.

Planning

Projecten worden in tijd vooruitgeschoven, maar bij een aanhoudende economische crisis zal er structureel uitgefaseerd moeten worden.

Programma

Er is geconstateerd dat er een overschot is van het gepland aanbod op zowel de woningmarkt als op de kantorenmarkt/ markt voor bedrijventerreinen. Dit moet op regionaal niveau steeds meer afgestemd worden tussen Gemeenten en Provincie en kan dus gevolgen hebben voor het lokale programma.

Prijs

Ondanks de economische omstandigheden is er uit het onderzoek gebleken dat er nog nauwelijks aanpassing van de uitgifteprijs plaatsvindt. Op termijn zullen de dalende huizenprijzen ook invloed hebben op de grondprijzen.

7.3.2 Impact economische crisis op de Gemeente Nijkerk

Ook Nijkerk heeft te maken met de gevolgen van de economische crisis. Bedrijventerreinen Arkerpoort en de Flier staan op de planning om uitgegeven te worden in de komende jaren. Spoorkamp fase 1 (gedeeltelijk) en Spoorkamp fase 2 (geheel) zal ook nog moeten worden uitgegeven. De economische visie van de Provincie Gelderland⁴ meldt heel nadrukkelijk dat een overaanbod van bedrijventerreinen voorkomen moet worden. Dit beleid krijgt vorm in het Regionaal Programma voor Bedrijventerreinen (RPB). Daarnaast schrijft de Provincie Gelderland dat de Gelderse kantorenmarkt niet optimaal functioneert. Voor wat betreft Arkerpoort is de uitgifte inmiddels gestart. Voor De Flier kan worden gemeld dat de provincie planologische ontheffing heeft verleend en er bestuurlijke overeenstemming is bereikt over het RPB (die nog formeel moet worden bekrachtigd).

De komende jaren worden volgens planning nog grote woningbouwprojecten ontwikkeld. Denk hierbij aan Nijkerkerveen (ca. 600 woningen) en Doornsteeg (ca. 900 woningen). De economische omstandigheden zullen hier ook gevolgen voor hebben. De afzetmogelijkheden worden steeds onzekerder. Anderzijds zal ook naar de toekomst gekeken moeten worden, wanneer de markt weer zal aan trekken.

De gemeente Nijkerk heeft, vanuit het oogpunt van risicomanagement al verschillende maatregelen getroffen om de gevolgen van de economische crisis te kunnen beheersen, waaronder:

- In de grondexploitatie Groot Corlaer is rekening gehouden met drie jaar langere uitgiftetijd van deelplan Spoorkamp.
- Er zijn in de jaarrekening 2009 en 2010 gronden afgewaardeerd.
- De grondexploitaties worden jaarlijks geactualiseerd.

³ Bron: Financiële effecten crisis bij gemeentelijke grondbedrijven, update 2011. Deloitte Real Estate Advisory.

⁴ Uitgegeven op 9 november 2011

- Er wordt in 2012 een nota risicomanagement opgesteld.
- In de nota grondprijsbeleid 2012 zijn alle grondprijzen getaxeerd op marktconformiteit.
- De Nota grondbeleid wordt in 2012 herzien.
- In de Woonvisie 2012 wordt het ontwikkeltempo naar beneden bijgesteld (raadsbehandeling 27 september 2012).

7.4 Uitvoering van het grondbeleid

Als resultaat van het actieve grondbeleid beschikt Nijkerk over een voorraad bouwgrond die ruim voldoende is voor de realisatie van lopende en toekomstige complexen. Analyse van de huidige grondportefeuille leert dat nieuwe strategische aankopen op de korte- en middenlange termijn niet nodig zijn voor het realiseren van de toekomstige plannen. Verwervingen binnen (nog op te starten) complexen blijven uiteraard tot de mogelijkheden behoren vanuit een ruimtelijk ordeningsmotief of een programmatisch motief (bv. maatschappelijke voorzieningen). Aan u is toegezegd dat grondaankopen vanaf € 250.000 vooraf gemeld worden.

7.5 Prognose grondexploitatie

Onderstaand wordt een korte samenvatting van de stand van zaken van de grondexploitaties gegeven, gebaseerd op de meest actuele ramingen die bekend zijn bij het opstellen van de begroting 2013-2016.

Tabel 7.5.1 Overzicht van (actuele) grondexploitaties

Complexen woningbouw	Start	Laatste actualisatie	Einde looptijd complex	Vermoedelijk resultaat einddatum	Vermoedelijk resultaat netto contant
Complex 29 Sportweg	2012	1 mei 2012	2015	nihil	nihil
Complex 30 Weidelaan	2010	1 januari 2010	2013	€ 465.000	€ 430.000
Complex 31 Groot Corlaer (incl. Spoorkamp)		1 januari 2010	2019	€ 6.200.000	€ 4.700.000
Complex 32 Nijkerkerveen deelplan 1	2011	15 maart 2011	2015	€ 498.000 ⁵	€ 405.000 ³
Complex 32 Nijkerkerveen deelplan 2	2012	Verwacht najaar 2012	2018	Grex. nog niet vastgesteld	Grex. nog niet vastgesteld
Complex 33 Middelaar		1 januari 2010	2013	€ 2.205.000	€ 2.038.000

Complexen bedrijfsterrein	Start	Laatste actualisatie	Einde looptijd complex	Vermoedelijk resultaat einddatum	Vermoedelijk resultaat einddatum
Complex 45 De Flier	2012	Verwacht najaar 2012	2022	Grex. nog niet vastgesteld	Grex. nog niet vastgesteld
Complex 46 Arkerpoort	2011	1 juni 2012	2017	€ 542.000	€ 428.000
Complex 47 De Oosterpoort	2011	1 mei 2012	2015	€ 45.000	€ 36.000

De bovengenoemde exploitaties hebben uiteenlopende einddata, variërend van 2012 tot 2019. Voor de lopende complexen woningbouw en bedrijfsterrein is het vermoedelijke resultaat berekend per einde looptijd. De contante waarde daarvan is € 7,83 miljoen positief. Deze cijfers betreffen een prognose en zijn daarom onzeker.

Resultaten uit grondexploitaties komen ten goede aan de Reserve Bouwgrondexploitatie of als deze voldoende is gevuld gaat het overschot naar de Algemene Reserve. Toevoegingen komen voort uit positieve resultaten, regel hierbij is dat voordelen pas genomen worden op het moment dat zij daadwerkelijk gerealiseerd zijn. Verliezen worden genomen direct nadat deze geconstateerd worden.

⁵ Waarvan 50% voor de projectontwikkelaar.

Dit gebeurt door een bijdrage uit de Reserve Bouwgrondexploitatie, waardoor het te verwachten eindresultaat op nihil eindigt. Indien deze Reserve niet toereikend is vindt onttrekking uit de Algemene Reserve plaats of uit een andere door de Raad aan te geven reserve.

Tabel 7.5.2 Overzicht boekwaarden van nog niet in exploitatie genomen complexen gronden

Complexen	Grondvoorraad binnen complex per 1 januari 2012	Boekwaarden per 1 januari 2012	Begin exploitatie van het complex
Complex 32 Nijkerkerveen deelplan 3	± 5,6 ha	€ 947.000	n.n.b.
Complex 39 Doornsteeg	± 34 ha	€ 10.382.000	n.n.b.
Totaal	± 39,5 ha	€ 11.329.000	

7.6 Afsluiten grondexploitaties en winst/verliesneming

De stelregel is dat winsten pas worden genomen bij het afsluiten van het betreffende complex en dat verliezen moeten worden genomen zodra deze bekend zijn. De Commissie BBV maakt het ook mogelijk om tussentijds winst te nemen, nadat de lokale afweging tussen het voorzichtigheidsbeginsel en het realisatiebeginsel is gemaakt. Het voorzichtigheidsbeginsel leidt er toe dat realisatie van winst wordt uitgesteld tot daarover voldoende zekerheid bestaat. Dit betekent echter niet dat pas winst moet worden genomen bij het **afsluiten** van het grondexploitatiecomplex. Er zijn situaties denkbaar waarbij al eerder voldoende zekerheid is voor winst nemen. Volgens het realisatiebeginsel mag in die gevallen de winst dan ook worden genomen.

7.7 Voorzieningen

Een voorziening wordt getroffen wanneer een complex wordt afgesloten, maar er nog resterende werkzaamheden moeten worden verricht. Het geld wat daarvoor nodig is wordt in de voorziening bouwgrondexploitatie gestort, waar vervolgens de resterende kosten uit betaald worden. In 2013 zijn de volgende voorzieningen actief.

Complexen	Vermoedelijke beschikbaar per 31 december 2012
Watergoor	€ 200.000
De Flier (Milieustraat)	€ 60.000
Totaal	€ 260.000

7.8 Reserve Bouwgrondexploitatie

De reserve bouwgrondexploitatie is bedoeld als buffer ter dekking van eventuele verliezen en overige risico's bij de bouwgrondexploitatie. De bovengrens van de Reserve Bouwgrondexploitatie is door u vastgesteld op € 6 miljoen.

De ondergrens is in het raadsbesluit van 23 juni 2011 gesteld op 10% van de boekwaarde van de gronden per 31 december voorafgaand aan het begrotingsjaar. Per 31 december 2012 is de stand van de Reserve grondexploitatie naar verwachting € 2.740.000. Dit is lager dan de gestelde ondergrens. (ca. € 3,5 mln.)

De reserve wordt nog niet aangevuld tot de ondergrens, omdat in 2013 naar verwachting storting zal plaatsvinden van de positieve boekwaarde van complex Middelaar (ca € 2,1 mln.) en complex Weidelaan. (ca € 0,4 mln.) Hiermee komt de reserve ruim boven de gestelde ondergrens.

7.9 Risico's bouwgrondexploitatie

Het strategisch bezit van gronden brengt risico's met zich mee. Hierbij worden verschillende typen risico's in de grondexploitaties onderscheiden, namelijk:

- Marktrisico's: tot deze risico's behoren risico's van nog te maken kosten, nog toe te kennen subsidies, grondprijzen en afzetrisico's.

- Waarderingsrisico's: deze risico's omvatten het risico dat een aangekocht perceel niet voor de verwervingsprijs in exploitatie genomen kan worden en het risico van de rentelasten van verworven percelen.

Daarnaast brengt de huidige economische crisis financiële risico's met zich mee met betrekking tot het tijdig realiseren van de planning, het programma en de grondprijs.

De gemeente Nijkerk speelt op verschillende manier in op de risico's van de bouwgrondexploitatie. Zie hiervoor ook § 7.3 Economische crisis in relatie tot grondbeleid

7.10.1 Lopende complexen (tabel 7.5.1)

Bij de in tabel 7.5.1. genoemde actuele grondexploitatie is gekeken naar de marktrisico's, mede in het licht van de huidige economische crisis. Een deel van de lopende complexen bevindt zich in de eindfase of zijn kleine complexen. Deze lopende complexen vormen daarom niet direct een groot risico, hoewel de economische omstandigheden wel tot alertheid dwingen. Een voorbeeld is de afwikkeling van complex Weidelaan en Middelaar. Een eerdere raming ging er vanuit dat deze complexen in 2012 afgesloten konden worden. In deze begroting is dit gefaseerd naar 2013.

De ontwikkeling van Corlaer Spoorkamp vormt een risico. Spoorkamp fase 1 moet nog voor een groot gedeelte verkocht worden en Spoorkamp fase 2 nog geheel. Gelet op de economische en marktomstandigheden (kantorenmarkt) is dit erg onzeker.

Ook de ontwikkeling van de Flier en de Arkerpoort vormen een concreet risico. In deze complexen is al voor een substantieel bedrag geïnvesteerd. Dit zal nu in economisch slechte omstandigheden terug verdiend moeten gaan worden met de uitgifte van gronden.

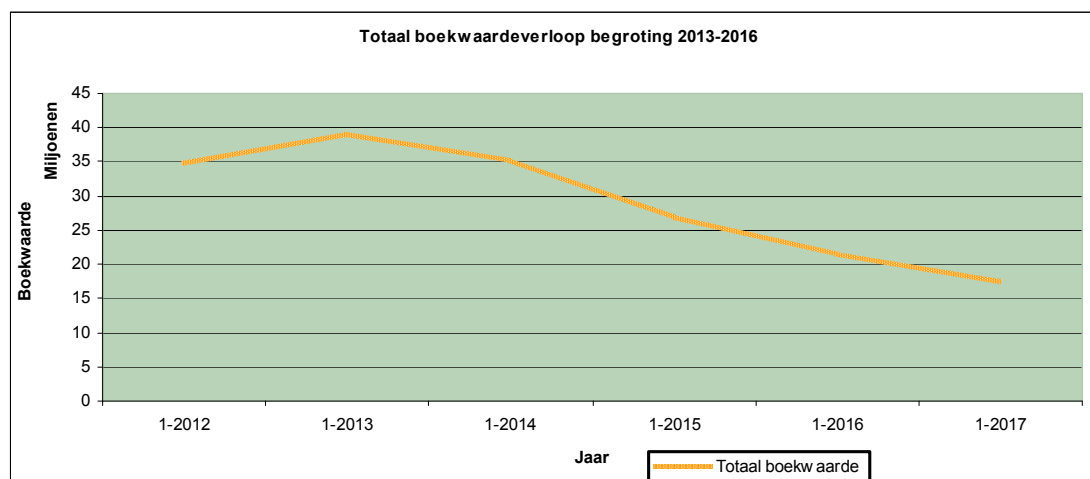
7.10.2 Nog niet in exploitatie genomen complexen (tabel 7.5.2)

Voor de toekomstig te ontwikkelen complexen 32 Nijkerkerveen deelplan 3 en 39 Doornsteeg is al relatief veel grond gekocht, in totaal 39,5 ha.

De totale boekwaarde van deze gronden bedraagt per 1 januari 2012 € 11,3 miljoen. Dit is een gemiddelde boekwaarde van € 28,60 per m². Het strategisch bezit van deze gronden brengt risico's met zich mee. Enerzijds het risico dat aangekochte grond niet voor de verwervingsprijs in exploitatie genomen kan worden. Anderzijds het risico van te hoog oplopende rentelasten van verworven gronden. Het is van belang om gelet op de economische crisis de boekwaarde scherp in de gaten te houden.

7.11 Prognose verloop boekwaarde 2013-2016

In onderstaande grafiek is een prognose weergegeven van het verloop van de boekwaarde in de periode van de begroting 2013-2016:

Financiële begroting

Algemeen

De begroting is onderverdeeld in twee delen, namelijk de beleidsbegroting en de financiële begroting. Na afloop van het begrotingsjaar wordt het jaarverslag opgesteld. Dit is de verantwoording over de beleidsbegroting. De jaarrekening is de verantwoording op het niveau van de financiële begroting. Deze systematiek volgt uit het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten, naar analogie van de jaarstukken van bedrijven die volgens boek 2 van het Burgerlijk Wetboek ook bestaan uit de delen jaarverslag en jaarrekening.

De beleidsbegroting bestaat uit de zeven programma's, het hoofdstuk algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien en de zeven paragrafen. De financiële begroting bestaat uit de volgende onderdelen.

Het overzicht van baten en lasten en de toelichting

Hierin is aangegeven tot welke bedragen de raad het college autoriseert door het vaststellen van de begroting. Gezien de bredere doelstelling van de begroting in een duaal stelsel (waarbij het niet alleen gaat om het vaststellen van budgetten, maar ook om het vaststellen van de beoogde maatschappelijke effecten) is gekozen voor een apart onderdeel met een recapitulatie van de baten en lasten waarop wordt geautoriseerd.

De meerjarenraming en de toelichting

De meerjarenraming bevat een raming van de financiële gevolgen voor de drie jaren volgend op het begrotingsjaar, waaronder de baten en de lasten van het bestaande en het nieuwe beleid dat in de programma's is opgenomen. Hoewel de meerjarenraming volgens de voorschriften een afzonderlijk begrotingsonderdeel vormt, is deze om praktische redenen geïntegreerd in de financiële begroting. Tevens is opgenomen een overzicht van de incidentele baten en lasten.

De uiteenzetting van de financiële positie en de toelichting

Dit deel van de financiële begroting bevat een raming voor het begrotingsjaar van de financiële gevolgen van het bestaande en het nieuwe beleid dat in de programma's is opgenomen. Doel is een betere vergelijking van jaar op jaar. Voorts is aangesloten bij de vereisten van de meerjarenraming, zodat de financiële positie van het begrotingsjaar en de meerjarenraming samen een beeld geven van de financiële positie.

Ook zijn in dit deel de investeringskredieten opgenomen. Met het vaststellen van de financiële begroting stelt de gemeenteraad die kredieten feitelijk beschikbaar.

Tenslotte is onder dit onderdeel opgenomen het EMU-saldo van de gemeente.

Overzicht van baten en lasten

Tabel 2.1 Overzicht van baten en lasten

Bedragen x € 1.000	Rekening 2011			Begroting 2012			Begroting 2013		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
A. PROGRAMMA'S									
1. Inwoners en bestuur	4.931	702	4.229	5.422	1.104	4.318	5.232	662	4.570
- prioriteiten	0	0	0	445	0	445	423	0	423
- overig	4.931	702	4.229	4.977	1.104	3.873	4.809	662	4.147
2. Veiligheid	3.157	33	3.124	3.792	38	3.754	3.528	36	3.492
- prioriteiten	0	0	0	106	0	106	100	0	100
- overig	3.157	33	3.124	3.686	38	3.648	3.428	36	3.392
3. Wonen	23.926	17.871	6.055	20.053	14.539	5.514	26.378	22.843	3.534
- prioriteiten	0	0	0	118	0	118	183	0	183
- woningbouwkavels	7.084	9.584	-2.500	5.157	6.947	-1.791	11.709	15.207	-3.498
- overig	16.842	8.287	8.555	14.778	7.592	7.186	14.486	7.636	6.849
4. Economie en milieu	15.036	11.072	3.964	16.986	12.254	4.732	19.192	15.356	3.836
- prioriteiten	0	0	0	133	0	133	60	0	60
- bedrijfskavels	2.890	3.222	-332	4.160	4.555	-395	7.234	8.077	-843
- overig	12.146	7.850	4.296	12.693	7.699	4.994	11.898	7.280	4.618
5. Bereikbaarheid	7.131	1.916	5.215	14.186	7.891	6.295	6.069	844	5.226
- prioriteiten	0	0	0	256	0	256	439	0	439
- investeringen maatschappelijk nut	390	1.107	-717	0	0	0	1.390	0	1.390
- overig	6.741	809	5.932	13.930	7.891	6.039	4.240	844	3.397
6. Onderwijs, sport, cultuur en welzijn	11.799	1.906	9.894	13.322	1.007	12.315	12.665	881	11.784
- prioriteiten	0	0	0	160	0	160	16	0	16
- overig	11.799	1.906	9.894	13.162	1.007	12.155	12.649	881	11.768
7. Gezondheid en maatschappelijke ondersteuning	8.668	2.026	6.642	8.988	1.564	7.423	8.964	1.536	7.428
- prioriteiten	0	0	0	0	0	0	47	0	47
- overig	8.668	2.026	6.642	8.988	1.564	7.423	8.917	1.536	7.381
TOTAAL A	74.647	35.525	39.122	82.748	38.396	44.351	82.027	42.158	39.870
B. ALGEMENE DEKKINGS-MIDDELEN EN ONVOORZIEN									
- Algemene dekkingsmiddelen	0	43.368	-43.368	1.605	41.486	-39.882	1.327	39.298	-37.971
- Onvoorzien	51	0	51	24	0	24	24	0	24
- Overige niet te verdelen Baten en Lasten	2.538	1.026	1.513	803	5.352	-4.549	733	3.213	-2.480
TOTAAL B	2.589	44.394	-41.804	2.432	46.838	-44.406	2.084	42.511	-40.427
RESULTAAT VOOR BESTEMMING (A+B)	77.236	79.919	-2.682	85.179	85.235	-55	84.111	84.669	-557
C. MUTATIES RESERVES									
1. Inwoners en bestuur	16	323	-307	477	405	72	65	238	-173
2. Veiligheid	0	18	-18	0	230	-230	0	0	0
3. Wonen	2.179	1.645	534	1.833	214	1.619	3.498	256	3.242
4. Economie en milieu	814	79	735	395	79	315	845	15	830
5. Bereikbaarheid	1.803	1.289	514	1.851	1.354	497	115	98	17
5. Investerings maatschappelijk nut	1.023	676	347	11	1.270	-1.259	11	965	-955
6. Onderwijs, sport, cultuur en welzijn	11	865	-854	0	255	-255	0	867	-867
7. Gezondheid en maatschappelijke ondersteuning	0	812	-812	2.183	525	1.658	0	163	-163
Algemeen	942	297	645	0	1.210	-1.210	0	163	542
TOTAAL C	6.788	6.004	784	6.750	5.542	1.208	4.534	3.992	542
RESULTAAT NA BESTEMMING (A+B+C)	84.024	85.923	-1.898	91.929	90.777	1.152	88.645	88.660	-15

bedragen met een min-teken in de kolom saldo betekent een batig saldo

Toelichting op overzicht van baten en lasten:

Algemeen

Opbouw tabel

De specificaties van de bedragen (prioriteiten en overig) zijn te vinden in het onderdeel 'Wat mag het kosten?' van het betreffende programma.

Verwerking Omgevingsdiensten (RUD) en Gemeenschappelijk Belastingkantoor Lococensus Tricijn (GBLT)

In deze begroting is rekening gehouden met de overgang van het takenpakket belastingen naar GBLT per 1 januari 2013. In deze begroting is nog geen rekening gehouden met de overgang van het takenpakket op het gebied van omgevingsvergunningen per 1 januari 2013. Dit heeft te maken met het feit dat op het moment van opstellen van de begroting nog geen duidelijkheid was over de financiële effecten van deze overgang.

Resultaat voor bestemming

Het resultaat voor bestemming is € 557.000 voordelig. In dit resultaat zijn baten en lasten opgenomen, die toegevoegd of onttrokken dienen te worden aan de reserves. Deze toevoegingen of onttrekkingen mogen op volgens van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) niet direct in het resultaat verwerkt worden, maar moeten apart zichtbaar zijn. Dit gebeurt in het onderdeel Mutaties Reserves.

Het voordelige resultaat vóór bestemming wordt vooral veroorzaakt door de opbrengsten van de woningbouwkavels (programma 3) en bedrijfskavels (programma 4) Daartegenover staan de uitgaven vanwege eenmalige activiteiten in de exploitatie in 2013 en het tekort op de uitvoering van de WMO. Overeenkomstig de besluitvorming van de raad wordend e kosten van de tekorten op de WMO in 2013 gedekt via aanwending van de reserves. Vanaf 2014 zal dit tekort worden teruggebracht naar € 0 als gevolg van de genomen maatregelen in het beleidsplan WMO.

Overige niet te verdelen baten en lasten

Op deze post zijn opgenomen de baten en lasten, die niet rechtstreeks aan de programma's zijn toe te rekenen. Het gaat hierbij om de lasten die nodig zijn om de algemene dekkingsmiddelen te genereren, de netto lasten van de wachtgeld- en pensioenverplichtingen en het saldo van de niet verdeelde bedrijfsvoeringskosten .

Uitgangspunten ramingen 2013

De begroting 2013-2016 is opgesteld met inachtneming van de uitgangspunten zoals vermeld in de Kadernota 2013.

Uitgangspunten voor loon- en prijsstijging en renteontwikkeling

Loonsom

Stijging van de loonsom in 2013 met 1,1% ten opzichte van het loonpeil in de jaarschijf 2012 in de meerjarenbegroting 2012-2015 in verband met de in 2012 gemaakte en de toekomstig verwachte CAO-afspraken.

Prijspeil

Prijsstijging in 2013 van gemiddeld 1,5% ten opzichte van het prijspeil in de begroting 2012.

Bij de opstelling van de begroting is rekening gehouden met de loon- en prijspeil-ontwikkelingen. In de Kadernota 2013 zijn deze verwerkt via een centrale stelpost. In de begroting zijn deze uiteraard opgenomen binnen de programmabudgetten. Per saldo is dit budgettair neutraal in de begroting verwerkt. In de verschillenanalyse op programmaniveau worden deze afwijkingen als gevolg van loon- en prijspeilontwikkelingen niet afzonderlijk vermeld.

Rente

Gebaseerd op het beleid over de Reserves en Voorzieningen opgenomen in de Kadernota 2010 gelden de volgende rentepercentages:

- rente voor nieuwe investeringen 4,0%
- rente over financieringstekort tot € 10 miljoen 1,5%
- rente over het financieringsoverschot 1,5%
- rente over het financieringstekort boven € 10 miljoen 4,0%

Trendmatige verhoging gemeentelijke belastingen

De tarieven van de gemeentelijke belastingen worden jaarlijks trendmatig verhoogd.

Voor 2013 is dit percentage 1,3%. Dit geldt voor:

- onroerende zaakbelasting,
- hondenbelasting,
- toeristenbelasting en forensenbelasting.

Kostendekking gemeentelijke tarieven

Het dekkingspercentage van rechten en tarieven wordt gehandhaafd op het niveau van de begroting 2012. Dit geldt voor de leges, de begraafrechten, de afvalstoffenheffing, het rioolrecht, etc. Voor leges omgevingsvergunning is een tariefsverhoging van 15% noodzakelijk om deze leges kostendekkend te houden.

Kostenstijging bestaand beleid

Voor het compenseren van de instellingen die budgetsubsidies ontvangen wordt dezelfde indexering toegepast als voor de trendmatige stijging van de gemeentelijke belastingen, te weten 1,3%.

Begrotingsuitkomst ten opzichte van de Kadernota 2013

In de Kadernota 2013 is de verwachte uitkomst van de begroting 2013 – 2016 gepresenteerd. De jaarschijf 2013 gaf hierbij een nadelig saldo van € 288.000. Door een amendement bij de behandeling van de Kadernota is de verwachte uitkomst van de begroting € 209.000 nadelig geworden. Dit amendement is in de begroting verwerkt. Het amendement betreft het niet aanschaffen van tablets en het verlagen van het budget voor aanleg en beheer van WIFI in het stadhuis. In de Kadernota is aangegeven dat afhankelijk van het tekort en de ontwikkeling van het risicoprofiel aanvullende bezuinigingen nodig zijn.

Deze begroting, waarin de mutaties uit de Kadernota ook zijn verwerkt geeft een positief saldo van € 15.000 voordelig ofwel een voordelig resultaat van € 224.000.

De belangrijkste verschillen met budgettair effect met de Kadernota worden hierna vermeld.

(bedrag met een minteken betekent een voordeel)		bedragen x € 1.000	
Progr.	Omschrijving		
1	Verdeling uitvoering werkzaamheden Visie Havenkom en de Visie Torenstraat/Vrijheidlaan over 2013 en 2014. In de Kadernota 2013 werd nog uitgegaan van uitvoering in 2013. In 2014 is dit dus een nadeel.	-50	V
3	Budgettair effect btw-verhoging (van 19% naar 21%) op tarieven afval. De verhoging van de BTW mogen wij verrekenen in de tarieven. Dit is voor de gemeente extra geld, omdat wij de hogere BTW ook terugkrijgen van de belastingdienst. Het tarief voor afvalstoffenheffing blijft in 2013 gelijk aan het tarief van 2012.	-46	V
4	Netto lagere lasten bijstandsverlening Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door een hogere Rijksbijdrage in 2013. Gezien de onzekerheid over het te vormen Kabinet, hebben wij deze opbrengst niet structureel doorgevoerd.	-115	V
4	Hogere lasten bijzondere bijstand	80	N

(bedrag met een minteken betekent een voordeel)

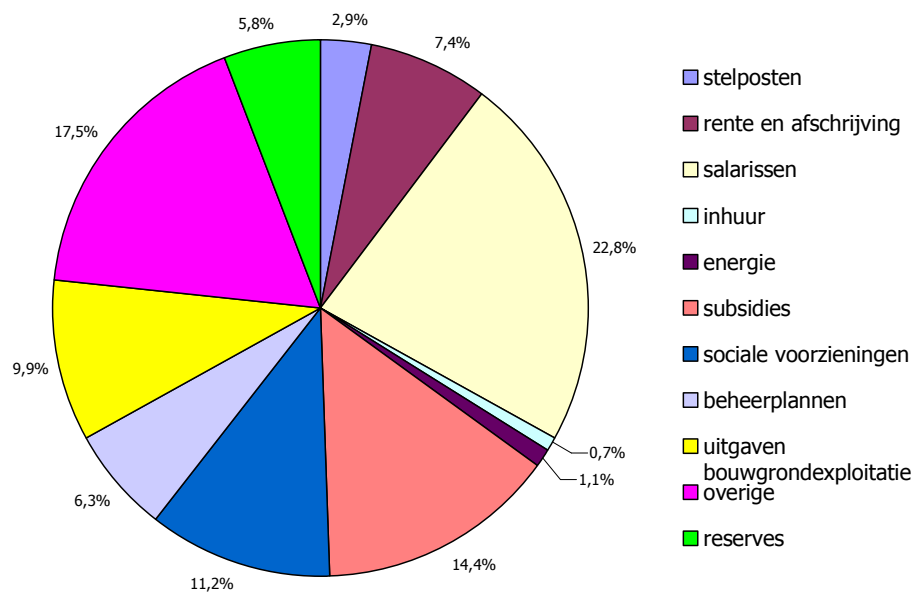
bedragen x € 1.000

Progr.	Omschrijving		
	Het betreft de raming op programmaniveau van de stelpost bijzonder bijstand kwetsbare groepen. Deze mutatie valt per saldo grotendeels weg tegen de stelpost bij de algemene dekkingsmiddelen.		
5	Lagere storting voorziening wegen	-50	V
	Door de economische crisis besteden we werken weg- en waterbouw relatief goedkoop aan. We verwachten dat dit ook in 2013 nog het geval zal zijn. Hierdoor hoeft in 2013 eenmalig minder worden gestort in de voorziening wegen.		
6	Hogere lasten OZB (scholen en sportaccommodaties)	86	N
	De Waarderingskamer heeft aangegeven dat de WOZ-waarde voor scholen en sportaccommodaties naar boven moest worden bijgesteld. De gemeente moet hierdoor als eigenaar van de gebouwen meer OZB betalen.		
6	Geen afschrijvingslasten nieuwbouw Beatrixschool	-72	V
	Doordat in 2013 naar verwachting de nieuwbouw Beatrixschool niet in gebruik zal worden genomen vallen de afschrijvingslasten vrij.		
Alg.dek.	Voordeel gemeenschappelijke regeling GBLT	-150	V
	Het voordeel ontstaat al vanaf 2013 in plaats vanaf 2014		
Alg.dek.	Hogere baten OZB	-135	V
	Dit is mede het gevolg van hogere WOZ-waarden van scholen en sportaccommodaties.		
Alg.dek.	Effect junicirculaire 2012 op gemeentefondsuitkering	180	N
Alg.dek.	Vervallen stelpost bijzondere bijstand kwetsbare groepen	-71	V
Alg.dek.	Lager dividend aandelen (vooral Nuon)	173	N
	In juni 2012 hebben wij ter verbetering van onze kasgeldpositie 1 jaar eerder een deel van de aandelen NUON verkocht aan Alliander. Hierdoor ontvangen wij in 2013 minder dividend.		
bedrijfsvoer.	Openhouden loket Hoevelaken	45	N
	Deze bezuinigingsmaatregel op de bedrijfsvoering in de Kadernota wordt niet doorgevoerd. Het loket blijft open.		
	Overig	-99	V
Totaal		-224	V

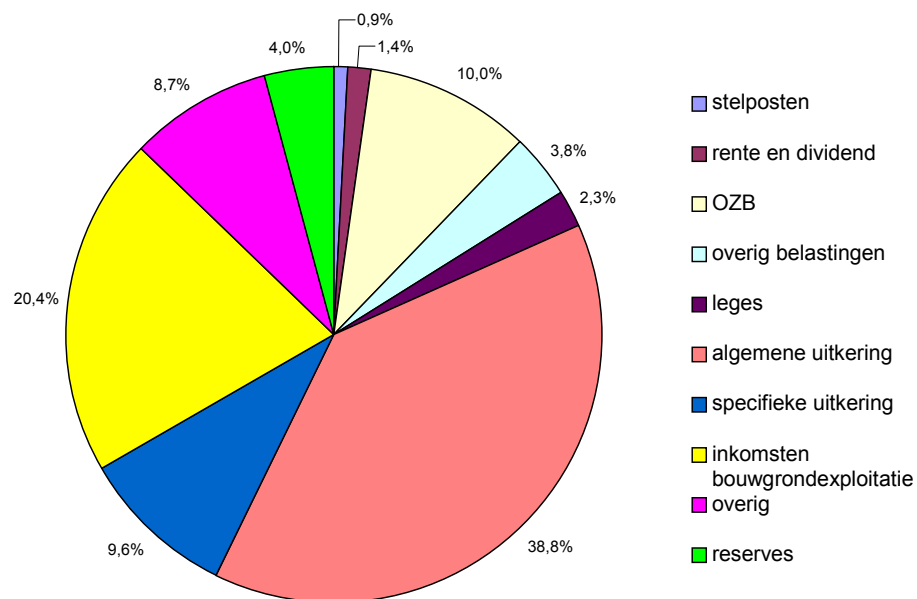
De Begroting in kosten- en inkomstencategorieën

In de volgende grafieken vindt u een overzicht in percentages van de kosten en inkomsten per categorie van de begroting jaarschijf 2013.

Uitgaven per kostencategorie (incl. bouwgrond)

Inkomsten per inkomstencategorie (incl. bouwgrond)

Meerjarenraming

Tabel 2.2 Overzicht van baten en lasten

Bedragen x € 1.000	Begroting 2014			Begroting 2015			Begroting 2016		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
A. PROGRAMMA'S									
1. Inwoners en bestuur	5.179	656	4.524	5.060	656	4.404	4.974	662	4.312
- prioriteiten	49	0	49	34	0	34	34	0	34
- overig	5.130	656	4.475	5.026	656	4.370	4.940	662	4.278
2. Veiligheid	3.566	36	3.530	3.567	36	3.530	3.511	36	3.474
- prioriteiten	100	0	100	100	0	100	100	0	100
- overig	3.466	36	3.430	3.467	36	3.430	3.411	36	3.374
3. Wonen	24.277	18.242	6.035	22.296	16.512	5.784	20.697	15.165	5.532
- prioriteiten	108	0	108	148	0	148	58	0	58
- woningbouwkavels	9.903	10.524	-621	7.859	8.778	-918	6.271	7.398	-1.126
- overig	14.266	7.718	6.548	14.289	7.734	6.554	14.368	7.768	6.600
4. Economie en milieu	20.256	16.636	3.620	19.314	15.564	3.750	19.243	15.458	3.785
- prioriteiten	60	0	60	60	0	60	60	0	60
- bedrijfskavels	8.288	9.381	-1.092	7.356	8.335	-978	7.279	8.228	-949
- overig	11.907	7.255	4.653	11.898	7.230	4.668	11.904	7.230	4.674
5. Bereikbaarheid	6.580	930	5.651	4.585	931	3.654	4.599	932	3.668
- prioriteiten	708	0	708	45	0	45	0	0	0
- investeringen maatschappelijk nut	1.470	0	1.470	0	0	0	0	0	0
- overig	4.402	930	3.473	4.540	931	3.609	4.599	932	3.668
6. Onderwijs, sport, cultuur en welzijn	12.170	881	11.289	12.270	881	11.389	12.190	881	11.309
- prioriteiten	0	0	0	0	0	0	0	0	0
- overig	12.170	881	11.289	12.270	881	11.389	12.190	881	11.309
7. Gezondheid en maatschappelijke ondersteuning	8.126	1.494	6.632	7.997	1.494	6.503	8.001	1.494	6.507
- prioriteiten	0	0	0	0	0	0	0	0	0
- overig	8.126	1.494	6.632	7.997	1.494	6.503	8.001	1.494	6.507
TOTAAL A	80.154	38.874	41.280	75.089	36.074	39.015	73.215	34.628	38.588
B. ALGEMENE DEKKINGS-MIDDELEN EN ONVOORZIEN									
- Algemene dekkingsmiddelen	1.244	39.356	-38.111	1.158	38.843	-37.685	1.104	38.765	-37.661
- Onvoorzien	24	0	24	24	0	24	25	0	25
- Overige niet te verdelen Baten en Lasten	693	3.193	-2.499	854	3.005	-2.151	924	3.086	-2.162
TOTAAL B	1.962	42.548	-40.586	2.037	41.848	-39.811	2.053	41.850	-39.798
RESULTAAT VOOR BESTEMMING (A+B)	82.115	81.422	693	77.126	77.922	-796	75.268	76.478	-1.210
C. MUTATIES RESERVES									
1. Inwoners en bestuur	65	54	11	-326	39	-365	0	39	-39
2. Veiligheid	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3. Wonen	621	163	458	918	203	715	1.126	113	1.014
4. Economie en milieu	1.093	15	1.078	979	15	964	949	15	934
5. Bereikbaarheid	155	612	-457	155	74	81	155	122	34
5. Investerings maatschappelijk nut	0	1.470	-1.470	0	0	0	0	0	0
6. Onderwijs, sport, cultuur en welzijn	11	481	-471	11	581	-570	11	474	-463
7. Gezondheid en maatschappelijke ondersteuning	0	169	-169	0	26	-26	0	25	-25
Algemeen	43	147	-103	0	303	-303	0	361	-361
TOTAAL C	1.989	3.111	-1.122	1.737	1.241	497	2.242	1.149	1.093
RESULTAAT NA BESTEMMING (A+B+C)	84.104	84.533	-429	78.863	79.163	-300	77.510	77.627	-117

¹ bedragen met een min-teken in de kolom saldo betekent een batig saldo

Toelichting op de meerjarenraming

Algemeen

Het resultaat vóór bestemming wordt beïnvloed door het resultaat op de exploitatie van woningbouw- en bedrijfspavels binnen de programma's Wonen en Werken. Dit resultaat wordt grotendeels veroorzaakt door de opslag op de prijs per m2 van de grond. Volgens huidig beleid wordt deze opslag gestort in de reserve bovenwijkse voorzieningen. Het gaat hierbij voor de jaren 2014, 2015 en 2016 om respectievelijk € 1,6 miljoen, € 1,6 miljoen en € 1,4 miljoen.

Verwerking Regionalisering brandweer

In deze begroting is nog geen rekening gehouden met de overgang van het takenpakket van de brandweer naar de regionale brandweer per 1 januari 2014. Dit heeft te maken met het feit dat op het moment van opstellen van de begroting nog geen duidelijkheid was over de financiële effecten van deze overgang.

Uitgangspunten meerjarenraming 2014-2016

De budgetten zijn gebaseerd op constante prijzen met als basisjaar 2013. Rekening is gehouden met volume- en areaalontwikkelingen en incidentele baten en lasten. Tevens zijn in de jaren 2014-2016 stelposten opgenomen voor de jaarlijkse verhoging van de loonsom vanwege incidentele beloningen (bevorderingen en extra periodieken) van 0,25% en van 0,50% voor reguliere periodieke verhogingen.

Uitkomst 2014-2016 ten opzichte van de Kadernota 2013 jaarschijf 2014-2016

In onderstaande tabel wordt het verschil bepaald tussen de verwachte uitkomsten van de begroting 2013 jaarschijven 2014-2016 ten opzichte van de verwachting in de Kadernota 2013 voor deze jaarschijven.

	2014	2015	2016
Verwacht saldo volgens Kadernota 2013	-145 V	31 N	-149 V
Amendement WIFI/tablet	-79 V	-79 V	-79 V
Verwacht saldo Kadernota 2013 na behandeling raad	-1790 V	-1967 V	-1788 V
Saldo begroting	-429 V	-300 V	-117 V
Te verklaren verschil	-205 V	-252 V	111 N

De verschillen met budgettair effect worden in onderstaande tabel op hoofdlijnen verklaard.

Progr.	Omschrijving	2014	2015	2016
1	Verdeling uitvoering werkzaamheden Visie Havenkom en de Visie Torenstraat/Vrijheidslaan over 2013 en 2014.	50 N		
3	Budgettair effect btw-verhoging (van 19% naar 21%) op tarieven afval	-46 V	-46 V	-46 V
4	Hogere lasten bijzondere bijstand	80 N	80 N	80 N
6	Hogere lasten OZB (scholen en sportaccommodaties)	86 N	86 N	86 N
Alg.dek.	Hogere opbrengst OZB	-108 V	-120 V	-160 V
Alg.dek.	Effect junicirculaire 2012 op gemeentefondsuitkering	115 N	16 N	230 N
Alg.dek.	Vervallen stelpost bijzondere bijstand kwetsbare groepen	-71 V	-71 V	-71 V
Alg.dek.	Ontwikkelingen loonsom Veel ambtenaren zitten in hun eindschaal. Hierdoor hoeft er minder worden geraamd voor periodieken en bevorderingen.	-39 V	-78 V	-78 V
Alg.dek.	Lagere lasten voormalig personeel en bestuurders De administratieve meerjarige doorrekening van deze voor de begroting levert een structureel voordeel op.	-23 V	-82 V	-124 V
Alg.dek.	Lager dividend aandelen (2016 vooral Nuon)	13 N	13 N	235 N
Alg.dek.	Budgettair effect ontwikkeling rentelasten	-107 V	-121 V	-141 V
Bedrijfsv	Openhouden loket Hoevelaken	45 N	45 N	45 N

Progr.	Omschrijving	2014	2015	2016
Res	Dekking Basiskaart Grootchalige Topografie via algemene reserve	-105 V	0 -	0 -
	Deze administratieve correctie vloeit voort uit de Kadernota 2012			
	Overig	-95 V	26 N	55 N
		1.809 V	-252 V	111 N

Overzicht incidentele baten en lasten

In de toelichting bij artikel 19 van het BBV wordt bij incidentele (= eenmalige) het volgende begrippenkader gegeven: Voor een nadere invulling van het begrip incidenteel (lees eenmalig) kan worden gedacht aan baten en lasten die zich gedurende maximaal drie jaren voordoen.

Het gaat hierbij niet om het bedrag, maar om de activiteit. Een activiteit die reeds vier jaar loopt en waarvoor jaar 2013 het laatste jaar is, is geen incidentele last. Overigens hoeven alleen de incidentele activiteiten worden opgenomen waarvoor de last of baat minimaal € 10.000 is. De bedragen met betrekking tot de bouwgrondexploitatie zijn hier buiten gehouden.

De bedragen in deze volgens de voorschriften vereiste rubriek zijn netto lasten. Het betreft o.a.

Programma 1: Kosten 600-jaar Stad Nijkerk* (2013-2014)

Binnenstadsmanagement (2013)

Havenvisie/verplaatsing Arkervaat (2013-2014)

Visie Torenstraat/Vrijheidslaan (2013-2014)

Bevolkingsonderzoeken/-enquêtes (2014 en 2016)

Programma 2: Veiligheidsmonitor en vaccinatie brandweer tegen hepatitis (2013)

Programma 3: Uitvoering woonvisie* (2013-2015)

Intensivering handhaving bewoning recreatiewoningen* (2014)

Programma 4: Klanttevredenheidsonderzoek bijstand (2013)

Programma 5: Realisering Basisregistratie Grootchalige Topografie (BGT)* (2013-2014)

Aanleg carpoolplaats* (2013)

Advies en overleg lobby toe- en afritten A1 (2013-2015)

Vervanging parkeerapparatuur* (2016)

Programma 6: Voorbereidingskosten nieuwbouw Beatrixschool en afwaardering bestaande nieuwbouw *(2013 en 2015)

Uitvoering WMO-beleidsplan incidentele activiteiten (2013-2014)

Programma 7: Uitvoering WMO-beleidsplan incidentele activiteiten (2013-2014)

Onderzoek voorzieningencluster Nijkerkerveen

Algemene dekkingsmiddelen:

Luchtfoto's ten bate van de BAG (2013)

Mutaties reserves:

De mutaties aangegeven met een *, worden gedekt door een reserve. Daarnaast wordt er 2013 en 2014 overeenkomstig de besluitvorming over het WMO-beleidsplan respectievelijk € 810.000 en € 142.000 onttrokken aan de reserve kredietcrisis.

Tabel 2.3: overzicht incidentele baten en lasten

<i>Bedragen € 1.000</i>	2013	2014	2015	2016
Lasten = positief/baten = negatief				
1. Inwoners en bestuur	277	88	0	13
2. Veiligheid	21	0	0	0
3. Wonen	161	107	90	0
4. Economie en Milieu	0	11	0	11
5. Bereikbaarheid	160	596	38	47
5. Investerings maatschappelijk nut	1.390	1.470	0	0
6. Onderwijs, Sport, Cultuur en Welzijn	500	9	103	0
7. Gezondheid en maatschappelijke ondersteuning	193	107	0	0
Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	0	0	31	0
Mutaties reserves	-1.866	-850	-193	-47
Mutaties reserves invest. maatsch. nut	-1.285	-1.365	0	0
Totaal	- 449	173	69	24

Bedragen met een minteken in de kolom saldo betekent een batig saldo

Uiteenzetting van de financiële positie

Tabel 2.4 Overzicht arbeidsgerelateerde verplichtingen

Netto lasten x € 1.000	2013	2014	2015	2016
Wachtgelders	72	72	72	30
FPU+	41	9	0	0
Gepensioneerden	162	162	162	162
Totaal	275	243	234	192

Toelichting overzicht arbeidskosten gerelateerde verplichtingen

In het Besluit Begroting en Verantwoording is aangegeven dat jaarlijkse terugkerende arbeidskosten van een vergelijkbaar volume, zoals pensioen- en wachtgeldverplichtingen, in de exploitatiebegroting behoren opgenomen te worden. Voor ongelijkmatige verplichtingen of verplichtingen waarvan het bedrag oploopt, bijv. een wachtgeldverplichting bij personele krimp, dient een voorziening te worden gevormd.

De in het overzicht opgenomen bedragen hebben betrekking op oud-bestuurders en -ambtenaren. De kosten hiervan zijn opgenomen in de exploitatie en zijn opgenomen in het onderdeel "Overige niet te verdelen baten en lasten" van de financiële begroting. Hierin is ook opgenomen de storting in de voorziening pensioenen bestuurders om deze voorziening waardevast te houden.

De lasten die voortvloeien uit de wachtgeldverplichtingen op grond van het sociaal statuut bij de fusie (2000) en de verplichtingen voor de oud-bestuurders komen ten laste van de daarvoor gevormde voorziening "Uitkeringen en wachtgelden personeel".

Tabel 2.5 Overzicht ontwikkeling financieringspositie

Bedragen x € 1.000, per 1 januari:	2013	2014	2015	2016
A. Activa				
Investerings met economisch nut	67.929	68.743	67.626	65.528
Investerings met maatschappelijk nut	60	55	49	44
Overige investeringen	15.429	15.274	15.119	7.494
Vorraden bouwgrondexploitatie	39.054	35.273	26.941	21.530
Totaal A	123.972	119.345	109.735	94.596
B. Gefinancierd met				
Algemene reserves	7.190	6.671	6.263	5.663
Egalisatiereserves	528	574	620	666
Bestemmingsreserves	47.379	48.141	44.120	44.654
Voorzieningen	17.650	18.065	18.718	19.041
Langlopende geldleningen	33.113	30.101	27.177	24.251
Totaal B	105.860	103.552	96.898	94.275
Financieringspositie (A-B) (- = tekort / + = overschot)	-18.112	-15.793	-12.837	-321

Toelichting overzicht financieringspositie

In het algemeen wordt geprobeerd de financieringstekorten op te lossen door het aantrekken van kort of lang geld afhankelijk van de liquiditeitsprognose. Dit is niet altijd mogelijk vanwege de kasgeldlimiet. Bij overschrijding van de kasgeldlimiet worden er langlopende geldleningen aangetrokken. In paragraaf 4 Financiering is dit nader uitgewerkt. Het verloop van de boekwaarde voorraden grondexploitatie is overeenkomstig de (herziene) exploitatieopzetten.

De stand van de algemene reserve is begin 2013 € 7,2 miljoen. De stand van de reserve loopt langzaam terug naar € 5,7 miljoen in 2016.

Het verloop in de bestemmingsreserves in 2013 wordt voornamelijk veroorzaakt door:

- de stortingen in de reserve bovenwijkse voorzieningen vanwege de verkoop van gronden. In de kostprijs van de grond zit een opslag welke wordt gestort in de reserve bovenwijkse voorzieningen.

- De stortingen in de reserve bouwgrondexploitatie vanwege de verwachte afwikkelingen (winstnemingen) van de complexen Middelaar en Weidelaan.
- De onttrekkingen vanwege de uitvoering van het GVP

Meerjarig zien we dat de stand van de bestemmingsreserves dalende is. Dit wordt in 2014 voornamelijk veroorzaakt door de verwachte onttrekking vanwege de bouw van de spoortunnel aan de Amersfoortseweg.

In de jaren 2013 tot en met 2016 neemt de stand van de voorzieningen iets toe.

In de ontwikkeling van de standen van de langlopende geldleningen is rekening gehouden met de reguliere aflossingen. Met eventuele herfinancieringen is niet gecalculeerd.

De investeringen uit tabel 2.6 zijn al opgenomen in de ontwikkeling van de financieringspositie. Daardoor is het bedrag van de boekwaarden van de activa toegenomen. Daartegenover staat dat door de reguliere afschrijvingen de boekwaarden van de activa verlaagd worden.

Tabel 2.6 Overzicht investeringskredieten

Bedragen x € 1.000	Totaal	2013	2014	2015	2016
A. Investeringskredieten met economisch nut					
Bedrijfsvoering					
- Huisvesting en inventaris	166	76	35		55
- Automatisering	2.565	927	655	365	618
- Overige bedrijfsmiddelen					
2. Veiligheid					
- Bedrijfsmiddelen brandweer	1.154	538	357	100	159
3. Wonen					
- Ondergrondse afvalcontainers					
- Riolerings	5.415	1.577	1.532	1.102	1.204
5. Bereikbaarheid					
- Tractie	27	27			
6. Onderwijs, sport, cultuur en welzijn					
- Investeringskredieten IHP (onderwijs)					
- Sportaccommodaties 2 ^e fase					
Totaal A	9.326	3.145	2.579	1.567	2.036
B. Investeringskredieten met maatschappelijk nut					
2. Veiligheid					
- cameratoezicht					
Totaal B	0	0	0	0	0
Totaal (A+B)	9.326	3.145	2.579	1.567	2.036

Toelichting overzicht investeringskredieten

Status van deze tabel

Met het vaststellen van de programmabegroting stelt de raad de kredieten voor de in 2013 in deze tabel genoemde investeringen beschikbaar.

Begripsbepaling

Het onderscheid in investeringen met economisch nut en maatschappelijk nut is overeenkomstig de bepalingen van het Besluit Begroting en Verantwoording.

1. Investeringskredieten met economisch nut

Investeringskredieten hebben een economisch nut indien ze verhandelbaar zijn en/of kunnen bijdragen aan het genereren van middelen. Deze moeten worden geactiveerd.

2. Investerings met maatschappelijk nut

Investerings in de openbare ruimte die geen economisch nut hebben zijn investeringen met maatschappelijk nut. Ze genereren geen middelen en er is geen markt voor, ze kunnen niet worden verhandeld. Te denken valt aan wegen, bruggen, openbaar groen. Deze investeringen mogen worden geactiveerd.

Overige toelichting

In dit overzicht zijn de reguliere vervangingsinvesteringen, de investeringen uit de bestaande beheerplannen en enkele uitbreidingsinvesteringen opgenomen. De bijbehorende kapitaallasten zijn opgenomen in de budgetten van de diverse programma's.

De inkomsten voor de investeringen uit het uitvoeringsprogramma GVVP bestaan uit bijdragen uit subsidies en andere bijdragen van derden.

De afschrijvingslasten voor de investeringskredieten bedragen voor 2013 € 278.000, voor 2014 € 189.000, voor 2015 € 116.000 en voor 2016 € 190.00.

Berekening EMU-saldo

Begripsbepaling

Met ingang van 2006 zijn gemeenten verplicht in hun begroting hun EMU-saldo op te nemen volgens de opgenomen tabel.

Het EMU (Europees Monetair Unie)-saldo wijkt nogal af van het begrip begrotingssaldo waar gemeenten mee werken. Een belangrijk verschil is dat het begrotingssaldo van gemeenten betrekking heeft op de baten en lasten van de exploitatierekening, terwijl het EMU-saldo ook kapitaaltransacties in de beschouwing meeneemt (zoals investeringen, aan- en verkopen grond). Daarnaast verschilt de behandeling van onder meer het interen op reserves, onttrekken van voorzieningen en de opbrengsten uit de verkoop van deelnemingen (bijv. aandelen in energiebedrijven).

In het verdrag van Maastricht is afgesproken dat het EMU-tekort van een land maximaal 3% BBP mag bedragen. Hierbij wordt gebruik gemaakt van definities en conventies van het Europese systeem van nationale en regionale rekeningen (ESR 1995). Deze definities bepalen dat het EMU-saldo het saldo van de gehele overheid is: Rijk, Sociale Fondsen en overige publiekrechtelijke lichamen (o.a. gemeenten) en wat daarin wordt meegeteld. Gemeenten zijn daarom mede verantwoordelijk voor het Nederlandse EMU-saldo. Om hier betere invulling aan te geven heeft het Rijk het voorstel voor de Wet Houdbaarheid Overheidsfinanciën (wet HOF) voorbereid. In het hoofdstuk Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien hebben wij u over deze wet geïnformeerd.

Tabel 2.7 Overzicht EMU-saldo

Bedragen x € 1.000		2012	2013	2014
Omschrijving				
1	Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	-304	-3.784	-2.406
2	Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	3.764	3.698	3.608
3	Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie	4.937	4.980	4.807
4	Investerings in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd	-5.270	-3.145	-2.579
5	Baten uit bijdragen van andere overheden, de Europese Unie en overigen, die niet op de exploitatie zijn verantwoord en niet al in mindering zijn gebracht bij post 4	0	0	0

<i>Bedragen x € 1.000</i>		2012	2013	2014
6	Desinvesteringen in (im)materiële vaste activa: Baten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa (tegen verkoopprijs), voor zover niet op exploitatie verantwoord	0	0	0
7	Aankoop van grond en de uitgaven aan bouw-, woonrijp maken e.d. (In Nijkerk komen deze rechtstreeks t.g.v. de exploitatie)	0	0	0
8	Baten bouwgrondexploitatie: Baten voor zover transacties niet op exploitatie verantwoord	0	5.326	7.656
9	Lasten op balanspost Voorzieningen voor zover deze transacties met derden betreffen	-4.641	-4.614	-4.204
10	Lasten i.v.m. transacties met derden, die niet via de onder post 1 genoemde exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserves (inclusief fondsen en dergelijke) worden gebracht en die nog niet vallen onder één van bovenstaande posten	0	0	0
11	Verkoop van effecten:			
a	Gaat u effecten verkopen? (ja/nee)	nee	nee	Nee
b	Zo ja wat is bij verkoop de verwachte boekwinst op de exploitatie?	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Berekend EMU-saldo		-1.514	2.461	6.882

Ondertekening

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering
van de raad van de gemeente Nijkerk op
29 oktober 2012,

de griffier,

de voorzitter,

de heer O. van Kolck

de heer mr. drs. G.D. Renkema